slovenija
magyarország
hrvatska

Razvojna agencija Kozjansko

STRATEŠKA ANALIZA RAZVOJA ČLOVEŠKIH VIROV

V OKVIRU

PROJEKTA

»RAZVOJ ZA RAZVOJ«

Pripravil:

Zavod za podjetništvo in turizem Brežice
CPB 18, Brežice

Avgust, 2007

Projekt delno financira Evropska unija v okviru Programa pobude Skupnosti INTERREG IIIA Sosedskega programa Slovenija – Madžarska – Hrvaška 2004-2006
Organ upravljanja Sosedskega programa Slovenija – Madžarska - Hrvaška 2004-2006 je Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko.
Za vsebino dokumenta je odgovorna Razvojna agencija Kozjansko
in v nobenem primeru ne izraža stališča Evropske unije.

KAZALO

	Povzetek	4
1	**Analiza trga dela**	**8**
1.1	*Prebivalstvo*	*8*
1.2	*Trg dela*	*26*
1.2.1	Gibanje zaposlenosti	31
1.2.2	Gibanje brezposelnosti	35
1.2.3	Strukturne značilnosti registriranih brezposelnih oseb	38
1.2.3.1	Spolna struktura registriranih brezposelnih oseb	38
1.2.3.2	Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb	40
1.2.3.3	Izobrazbena struktura registriranih brezposelnih oseb	44
1.2.3.4	Brezposelnost mladih iskalcev prve zaposlitve	47
1.2.3.5	Brezposelni invalidi	48
1.2.3.6	Dolgotrajna brezposelnost	49
1.2.4	Potrebe po delavcih	51
2	**Analiza stanja in potreb z vidika razvoja podjetij**	**52**
2.1	*Strukturni podatki o podjetjih*	*53*
2.1.1	Osnovna gospodarska dejavnost podjetij	53
2.1.2	Gibanje zaposlenosti v anketiranih podjetjih 2004–2006	55
2.1.3	Starostna in izobrazbena struktura zaposlenih v anketiranih podjetjih	56
2.2	*Aktivnosti formalnega izobraževanja in usposabljanja v podjetjih*	*57*
2.2.1	Vključenost zaposlenih v formalne programe izobraževanja	57
2.2.2	Višina finančnih sredstev uporabljenih za izobraževanje in načrtovanje izobraževanja	59
2.2.3	Vključenost zaposlenih v programe usposabljanja	59
2.2.4	Področja načrtovanja formalnega izobraževanja 2007–2009	62
2.2.5	Področja usposabljanja zaposlenih v anketiranih podjetjih 2004–2006	63
2.2.6	Kvaliteta obstoječe ponudbe usposabljanj z vidika anketiranih podjetij	64
2.2.7	Gibanje števila prejemnikov štipendij in področja štipendiranja zaposlenih 2004–2006	65
2.3	*Politika izobraževanja in usposabljanja*	*67*
2.4	*Ovire pri vključevanju zaposlenih v izobraževanja in usposabljanja*	*69*
3	**Analiza stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja**	**70**
3.1	*Uvod*	*70*
3.1.1	Metodologija	70
3.1.2	Izbira vzorca – oblikovanje baze kmečkih gospodarstev	70

3.1.3	Priprava anketnega vprašalnika	71
3.1.4	Izvedba raziskave – zbiranje podatkov	71
3.1.5	Obdelava pridobljenih podatkov	72
3.2	*Analiza stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja*	*73*
3.2.1	Število pridelovalcev različnih pridelkov in število proizvajalcev različnih proizvodov po občinah	73
3.2.1.1	Število pridelovalcev različnih pridelkov	73
3.2.1.2	Število proizvajalcev različnih proizvodov	76
3.2.2	Število proizvajalcev različnih proizvodov domače obrti	78
3.2.3	Število anketirancev, ki predstavljajo turistični potencial	80
3.2.4	Pridobivanje novega znanja na kmetijah	82
4	**Analiza obstoječih programov izobraževanja in usposabljanja**	**84**
5	**Analiza organizacijskih struktur na področju razvoja človeških virov**	**86**
5.1	*Razvitost srednjega izobraževanja*	*86*
5.2	*Razvitost višjega strokovnega in visokošolskega izobraževanja*	*87*
5.3	*Razvitost izobraževanja za odrasle*	*87*
6	**Zaključek**	**88**
7	**Seznam tabel**	**95**
8	**Seznam grafikonov**	**97**
9	**Priloge**	**100**
10	**Viri in literatura**	**101**

POVZETEK

Analizirano območje se srečuje z velikimi gospodarskimi in socialnimi težavami, saj predstavlja najmanj razvito območje v okviru Savinjske statistične regije, ki tudi sama spada med regije s posebnimi razvojnimi težavami. Izguba tekstilne in lesne industrije na območju in še trajajoče težave v steklarstvu, kovinarstvu ter velik delež zaposlenih v kmetijstvu, ki temelji na majhnih kmetijah in se mora v prihodnjih letih prestrukturirati, določajo sedanji težaven gospodarski in socialni položaj območja. Na takšno stanje se vežeta visoka brezposelnost in podzaposlenost v kmetijstvu, beg možganov, slaba izobrazbena struktura, nizka stopnja podjetniške aktivnosti prebivalstva, nerazvitost kulture vseživljenjskega učenja in slabo razvito sodelovanje med nosilci gospodarskih oz. kmetijskih dejavnosti. Na območju primanjkuje tudi usposobljenih kadrov za delovanje na področju spodbujanja razvoja podjetništva in podeželja ter nudenja strokovne podpore pri pripravi razvojnih projektov za črpanje evropskih sredstev.

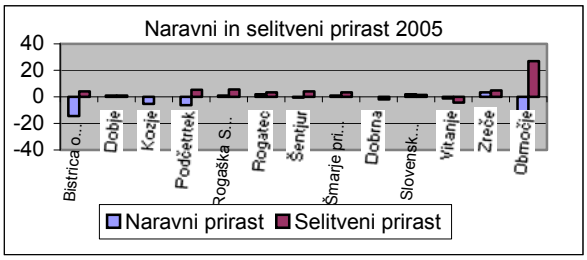
Splošni cilj projekta, katerega sestavni del za doseganje tega cilja je strateška analiza razvoja človeških virov, je: *Izboljšanje razvojnega potenciala območja z dvigom usposobljenosti in zaposlitvene možnosti prebivalstva, organiziranjem prilagojenega ciljnega usposabljanja, razvojem podjetniške kulture in kulture vseživljenjskega učenja, kar bo prispevalo k dvigu kvalificiranosti in fleksibilnosti delovne sile ter k izboljšanju razmer na trgu dela.*

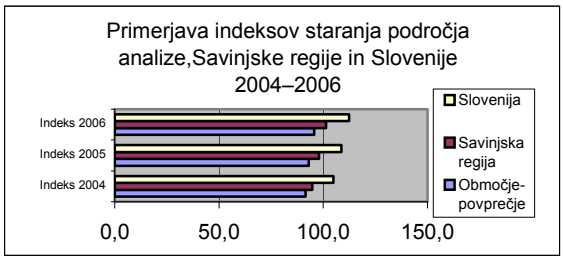
Strateška analiza razvoja človeških virov obravnava analizo prebivalstva, analizo trga dela, analizo stanja in potreb z vidika razvoja podjetij, analizo stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja, analizo obstoječih programov izobraževanja in usposabljanja, analizo organizacijskih struktur na področju razvoja človeških virov ter predlog potrebnih ukrepov in programov usposabljanja za ciljne skupine malih in srednje velikih podjetij ter podeželskega prebivalstva. Analizirano območje zajema sledeče občine: Dobje, Dobrna, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje, Zreče, Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec in Šmarje pri Jelšah.

Z analiziranjem obravnavanih področij smo prišli do sledečih ključnih ugotovitev:

- **Analiza prebivalstva**

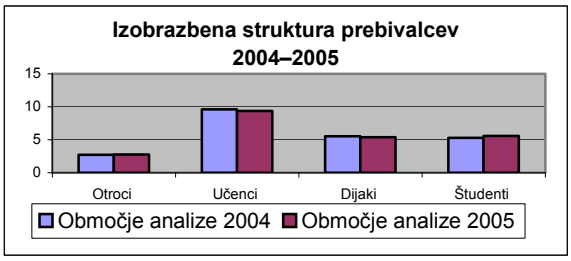
V obdobju 2004–2006 opazimo rahlo naraščanje števila prebivalcev na analiziranem območju (od 76.050 prebivalcev leta 2004, 76.212 leta 2005 do 76.681 leta 2006.)

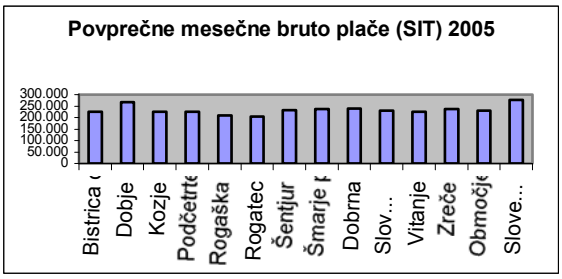

Porast prebivalstva je posledica selitvenega prirasta, in sicer prirasta iz tujine, ker je naravni prirast negativen. Naravni prirast prebivalcev po občinah na 1000 prebivalcev na območju analize v obdobju 2004–2005 je neenakomeren in večinoma negativen ali v upadanju. V primerjavi z naravnim prirastom na ravni Slovenije pa se stanje na analiziranem območju poslabšuje in so opazna velika negativna odstopanja.

Starostna struktura se poslabšuje, delež mladih upada, povprečna starost prebivalstva se zvišuje, kakor tudi indeks staranja prebivalstva, ki pa je še vedno ugoden v primerjavi s slovenskim povprečjem.

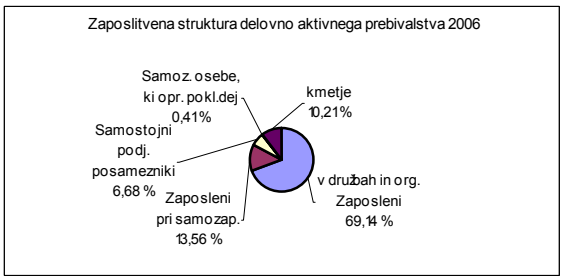

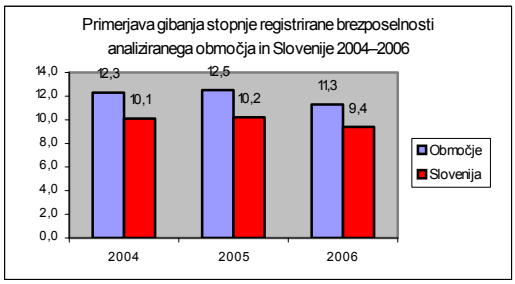

Izobrazbena struktura prebivalstva je podobna izobrazbeni strukturi Slovenije in kaže pozitivni trend v izobraževanju prebivalstva (delež študentov se povečuje).
Življenjski standard na analiziranem območju je zelo nizek (v obdobju 2004–2006 je bila povprečna mesečna bruto plača za skoraj 18 % nižja od slovenskega povprečja).

Analiza trga dela

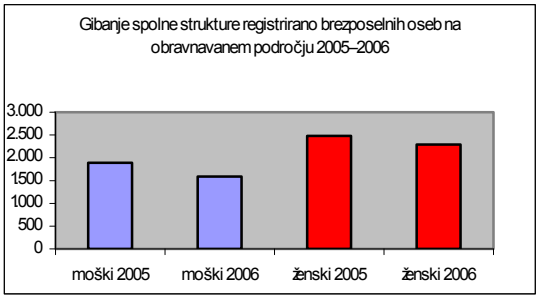
Zaposlitveni potencial (prebivalstvo 20–64 let) se povečuje in se počasi približuje povprečju v Sloveniji. V odstotku delovno aktivnega prebivalstva je največji delež zaposlenih oseb (3/4 aktivnega prebivalstva) pri podjetjih in samozaposlenih osebah, kmetje pa imajo v strukturi večji delež kot samostojni podjetniki.

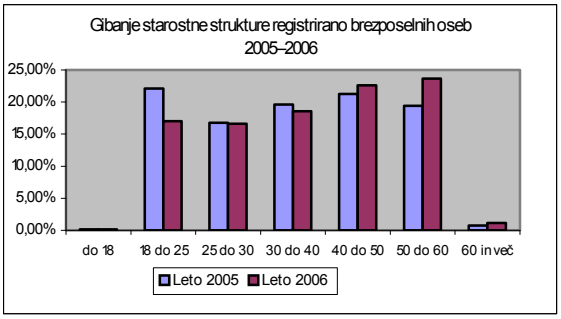

Število registriranih brezposelnih oseb se zmanjšuje, razen v občinah Bistrica ob Sotli in Kozje. Stopnja registrirane brezposelnosti je kljub rahlemu znižanju še vedno višja od slovenskega povprečja.

Število brezposelnih žensk se v primerjavi s številom brezposelnih moških povečuje.

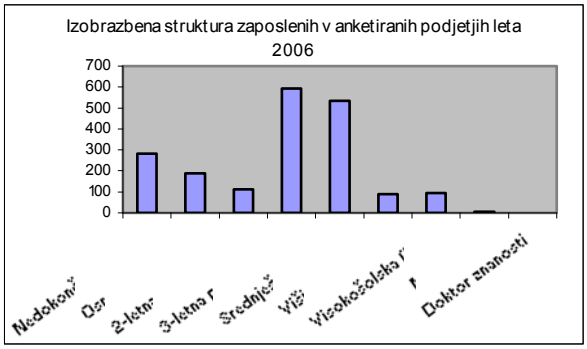

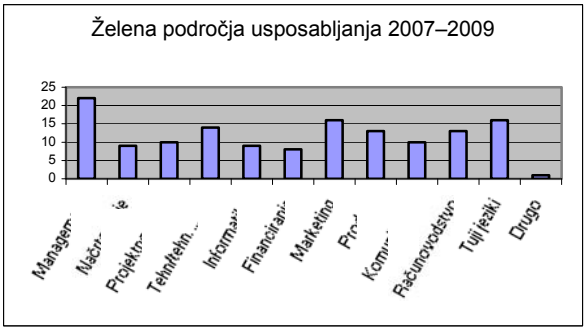
Več kot polovico vseh brezposelnih predstavljajo dolgotrajno brezposelni. Pozitivno je, da se kaže povečanje potreb po delavcih in pripravnikih. Povečuje pa se delež brezposelnih oseb v starosti od 50 do 60 let.

Analiza stanja in potreb z vidika razvoja podjetij

Na podlagi analize anketiranih podjetij ugotavljamo, da podjetniške aktivnosti ohranjajo enako raven (pri odpiranju novih podjetij oz. samozaposlovanju ni trenda povečanja).

Zaposleni v zaposlitveni strukturi predstavljajo kar 69,14 % zaposlenih v družbah in organizacijah (podatki za leto 2006), kaže se trend povečanja. V izobrazbeni strukturi

zaposlenih prevladujejo zaposleni s poklicno in srednješolsko izobrazbo.

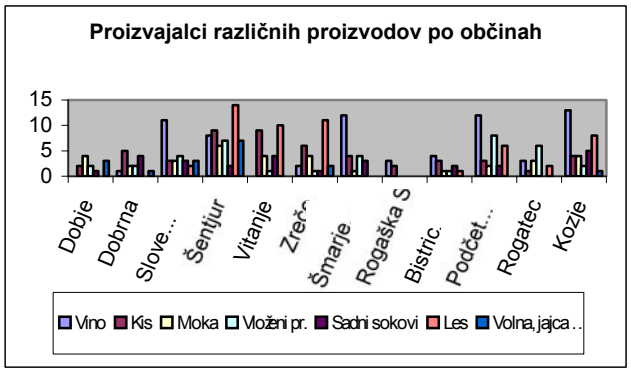
Za obdobje 2007–2009 si podjetja najbolj želijo usposabljanj na področju menedžmenta, marketinga in prodaje, tujih jezikov in tehnično-tehnoloških znanj.

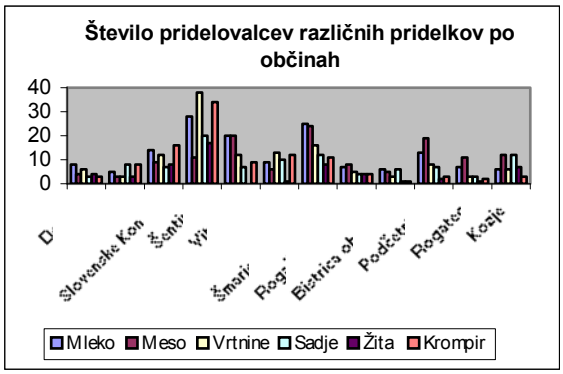
V obdobju 2004–2006 se je na analiziranem območju povečalo število prejemnikov štipendij med zaposlenimi v podjetjih, vendar je raven štipendiranja izjemno nizka (1,27 % vseh zaposlenih leta 2006). Podjetja niso pripravljena vlagati v štipendijske sklade.

Analiza stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja

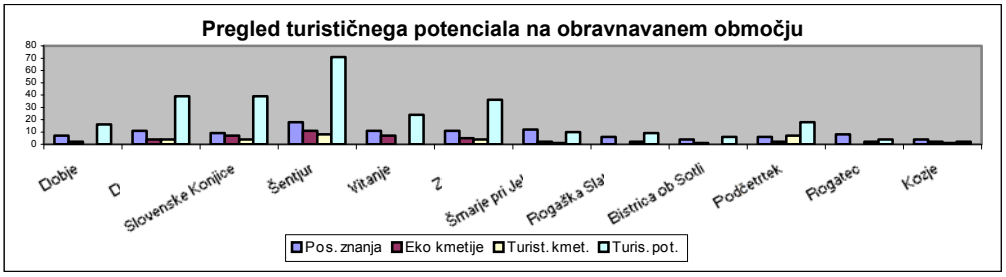
Na analiziranem območju je kmetijstvo zelo dobro razvito, pri čemer so proizvajalci različnih vrst proizvodov, pridelovalci različnih vrst pridelkov in proizvajalci različnih vrst izdelkov domače obrti razpršeni po vsem območju.

Sonaravna ekološka proizvodnja kmetijskih izdelkov, ki je trenutno tržno najbolj zanimiva, je slabo razvita.

Turizem na podeželju je ključna dejavnost, ki bi lahko omogočila večji razvoj območja, saj se občine nahajajo na območju pomembnih termalnih zdravilišč.

Pri izraženih potrebah po želenih znanjih na kmetijah so najbolj iskana področja trženja: računovodstvo, urejanje okolice kmetij in računalništvo.

Analiza obstoječih programov in organizacijskih struktur izobraževanja in usposabljanja:

Na obravnavanem/analiziranem področju ni samostojnih višjih in visokih šol, razen v občini Rogaška Slatina, v kateri obstaja enota Višje šole za gostinstvo in turizem Maribor, kar kaže izjemno nerazvitost ponudbe višješolskega in visokošolskega izobraževanja.
Na območju Savinjske regije je 26 izvajalcev formalnih in neformalnih programov izobraževanja odraslih, na obravnavanem področju pa so le 4 (šolski center v Rogaški Slatini in Ljudska univerza v Rogaški Slatini, šolski center v Šentjurju in šolski center Konjice-Zreče), kar je v primerjavi s celotno Slovenijo, kjer obstaja 6.258 izvajalcev, občutno premalo.

V zaključku strateške analize so predlagani določeni ukrepi, ki naj bi se na analiziranem območju izvedli za dosego zastavljenega cilja projekta Razvoj za razvoj.

.

1 Analiza trga dela

1.1 Prebivalstvo

Občine Dobje, Dobrna, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje, Zreče, Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina, Rogatec in Šmarje pri Jelšah, ki jih zajema analiza, sodijo na območje Savinjske statistične regije. Savinjska regija šteje 31 občin, leži na vzhodu Slovenije in meji na severozahodu na razvito Ljubljansko oziroma na osrednje slovensko regijo, na severu na Koroško, na vzhodu na Podravsko in na jugu na Zasavsko in Posavsko regijo. Prav tako meji na severozahodu z Avstrijo ter na jugovzhodu na Hrvaško. Po površini regija zavzema 2.384 m^2 (11,8 % Slovenije). Po prostorskih, socialnih in ekonomskih kriterijih se Savinjska regija uvršča na 6. do 7. mesto med 12 slovenskimi regijami. Leta 2004 je na njenem območju živelo 12,9 % prebivalcev Slovenije (256.810 prebivalcev), gostota naseljenosti je bila 108 preb./km^2. Na območju zgoraj omenjenih občin je bilo leta 2004 76.050 prebivalcev (3,81 % prebivalcev[1] Slovenije) in 29,61 % prebivalcev Savinjske regije.

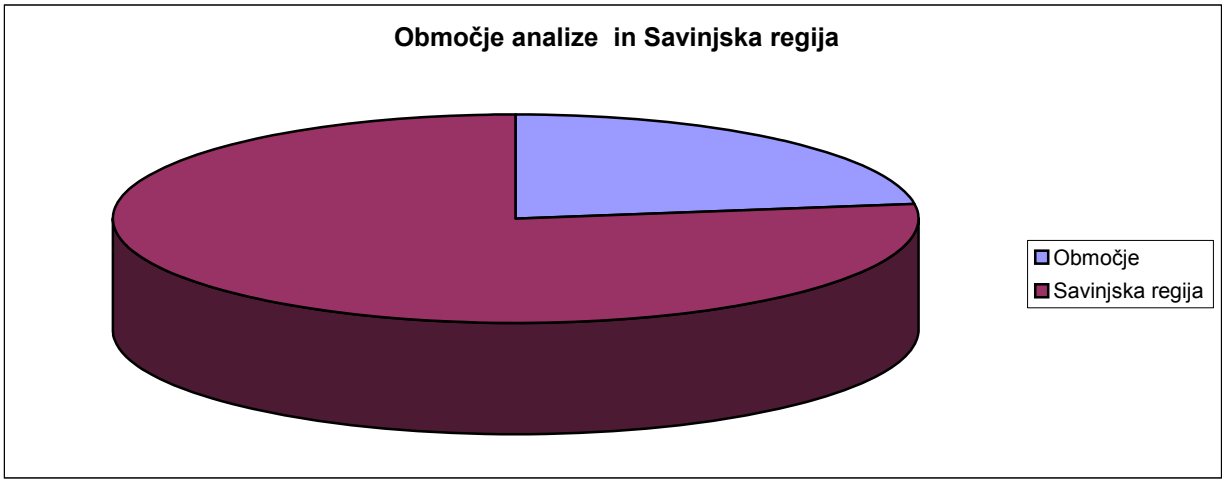
Tabela 1: *Število prebivalstva po spolu med leti 2004 in 2006*

Leto	2004 (30. 6.)			2005 (30. 6.)			2006 (30. 6.)		
	Skupaj	Moški	Ženske	**Skupaj**	Moški	Ženske	**Skupaj**	Moški	Ženske
SLOVENIJA	***1.997.004***	*977.092*	*1.019.912*	***2.001.114***	*980.070*	*1.021.044*	***2.008.516***	*985.876*	*1.022.640*
Bistrica ob Sotli	**1.457**	726	731	**1.447**	722	725	**1.448**	717	731
Dobje	**1.011**	484	527	**1.006**	483	523	**1.011**	482	529
Kozje	**3.378**	1678	1700	**3.346**	1654	1692	**3.343**	1658	1685
Podčetrtek	**3.325**	1641	1684	**3.338**	1644	1694	**3.336**	1640	1696
Rogaška Slatina	**10.766**	5288	5478	**10.830**	5353	5477	**10.965**	5426	5539
Rogatec	**3.233**	1549	1684	**3.235**	1555	1680	**3.252**	1572	1680
Šentjur	**18.539**	9120	9419	**18.580**	9160	9420	**18.677**	9227	9450
Šmarje pri Jelšah	**9.615**	4719	4896	**9.670**	4751	4919	**9.679**	4763	4916
Dobrna	**2115**	1048	1067	**2103**	1034	1069	**2100**	1032	1068
Slovenske Konjice	**13922**	6898	7024	**13972**	6933	7039	**14089**	7059	7030
Vitanje	**2349**	1180	1169	**2336**	1172	1164	**2353**	1181	1172
Zreče	**6340**	3185	3155	**6349**	3184	3165	**6428**	3236	3192
Območje	***76.050***	37.516	38.534	***76.212***	37.645	38.567	***76.681***	37.993	38.688

Vir: Statistične informacije št. 363/2004, št. 13/2006, št. 202/2006

[1] Skupno število prebivalstva je osnovni podatek demografske statistike, ki zajema vse osebe s prijavljenim stalnim prebivališčem in živečimi na območju regije ter tudi tujce z začasnim prebivališčem.

Grafikon 1: Delež prebivalstva v Savinjski regiji

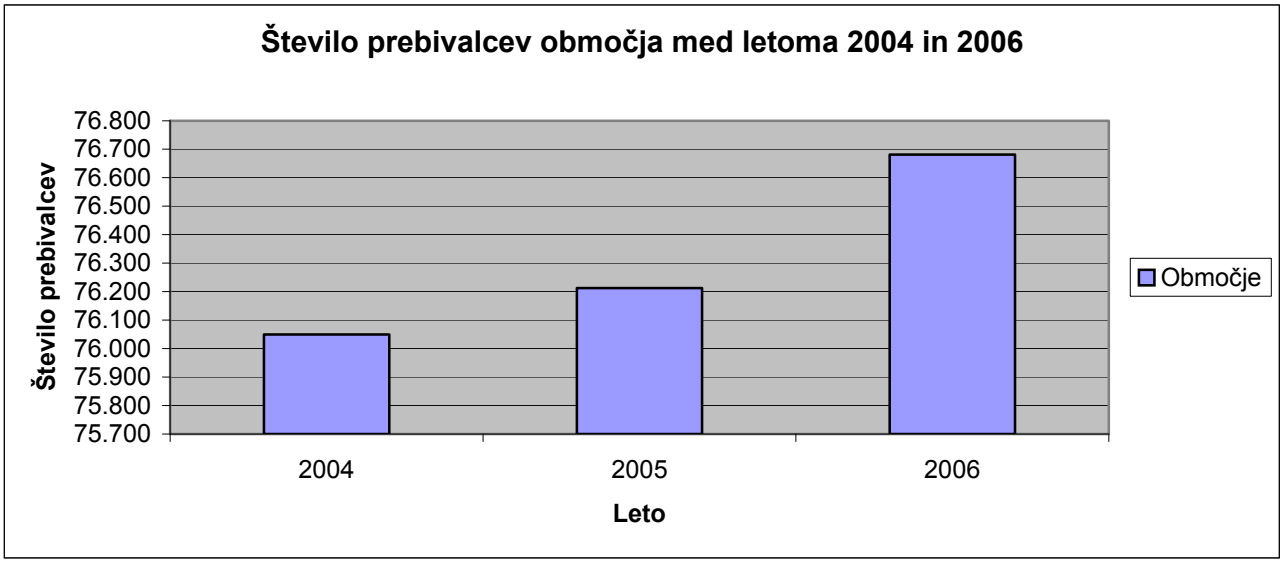
Največje občine po številu prebivalcev z deleži v celotnem številu prebivalcev območja so Šentjur (24 %), Slovenske Konjice (18 %), Rogaška Slatina (14 %) ter Šmarje pri Jelšah (13 %). Sledijo jim Zreče (8 %), Kozje (4 %), Podčetrtek in Rogatec (4 %), Vitanje in Dobrna (3 %), Bistrica ob Sotli (2 %) ter najmanjša Dobje (1 %).

Grafikon 2: Velikost občin po številu prebivalcev 2004

Število prebivalcev: V obdobju 2004–2006 opazimo trend rahlega naraščanja števila prebivalcev na območju. Na gibanje števila prebivalcev vplivajo gospodarske in življenjske razmere v okolju, ki se odražajo tako v rodnosti kot migracijskih tokovih.

Grafikon 3: Število prebivalcev območja med letoma 2004 in 2005

Skupni prirast prebivalstva zajema naravni in selitveni prirast.

Tabela 2: Naravni prirast po občinah na 1000 prebivalcev *2004 in 2005*[2]

	2004 (30. 6.)			**2005** (30. 6.)		
	Živorojeni	**Umrli**	**Naravni prirast**	**Živorojeni**	**Umrli**	**Naravni prirast**
Bistrica ob Sotli	7,5	15,1	-7,5	6,9	21,4	-14,5
Dobje	15,8	11,9	4,0	10,9	9,9	1,0
Kozje	6,5	16,0	-9,5	8,4	13,7	-5,4
Podčetrtek	8,4	13,8	-5,4	8,7	15,0	-6,3
Rogaška Slatina	10,7	8,9	1,8	10,2	9,3	0,9
Rogatec	10,2	10,8	-0,6	10,8	9,0	1,9
Šentjur	9,8	8,4	1,4	8,8	9,5	-0,6
Šmarje pri Jelšah	10,3	11,0	-0,7	10,4	9,5	0,9
Dobrna	6,6	11,8	-5,2	10,9	10,9	0,0
Slovenske Konjice	9,8	8,4	1,4	9,4	7,4	1,9
Vitanje	11,5	10,6	0,9	8,1	9,4	-1,3
Zreče	8,4	9,1	-0,8	11,2	7,9	3,3
Slovenija povprečje	9,0	9,3	-0,3	9,1	9,4	-0,3

Vir: Statistične informacije št. 23/2006; 188/2006

[2)] Zaradi zaokroževanja se vsote ne ujemajo vedno.

Naravni prirast prebivalcev po občinah na 1000 prebivalcev na območju analize v obdobju 2004–2005 je neenakomeren in večinoma negativen ali v upadanju, razen v primerih občin Slovenske Konjice, kjer se je naravni prirast povečal na 1,9 leta 2005 (leta 2004 je bil 1,4); Zreče, kjer je prišlo do porasta (z -8 leta 2004 na 3,3 leta 2005); Dobje in Rogaška Slatina, kjer je sicer prišlo do upada naravnega prirasta, toda ta je še vedno pozitiven. V občinah Šentjur in Vitanje pa je prišlo do velikega upada naravnega prirasta, le-ta se je iz pozitivne vrednosti spremenil v negativno. Največjo negativno vrednost opazimo na območju Bistrice ob Sotli. Tudi v vseh drugih občinah analiziranega območja je trend negativen. V primerjavi z naravnim prirastom na ravni Slovenije pa se stanje na analiziranem območju poslabšuje in so opazna velika negativna odstopanja.

Grafikon 4: Naravni prirast na 1000 prebivalcev 2004–2005

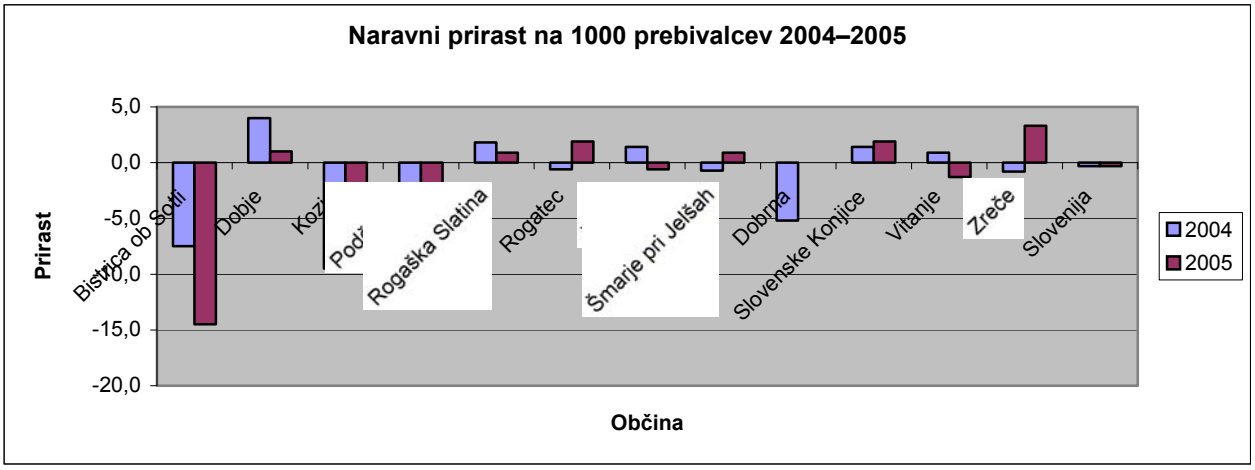

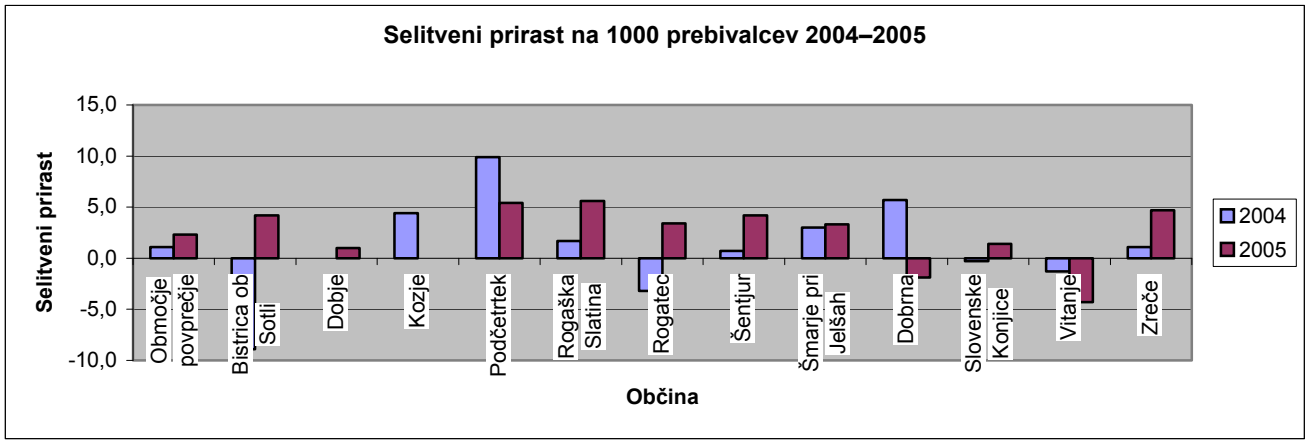
Tabela 3: Selitveni prirast po občinah na 1000 prebivalcev *2004 in 2005*

	2004 (30. 6.)			**2005** (30. 6.)		
	Selitveni prirast s tujino	Selitveni prirast med občinami	Selitveni prirast skupaj	Selitveni prirast s tujino	Selitveni prirast med občinami	Selitveni prirast skupaj
Bistrica ob Sotli	0,0	-8,9	-8,9	2,1	2,1	4,2
Dobje	-1,0	1,0	0,0	-2,0	3,0	1,0
Kozje	-0,3	4,1	3,8	-0,3	0,3	0,0
Podčetrtek	-0,3	9,6	9,3	0,9	4,5	5,4
Rogaška Slatina	0,7	1,0	1,7	5,0	0,6	5,6
Rogatec	2,2	-5,3	-3,1	7,7	-4,3	3,4
Šentjur	0,6	0,1	0,7	2,1	2,1	4,2
Šmarje pri Jelšah	0,4	2,6	3,0	0,7	2,6	3,3
Dobrna	3,8	1,9	5,7	-2,4	0,5	-1,9
Slovenske Konjice	-0,4	0,1	-0,3	2,8	-1,4	1,4
Vitanje	1,3	-2,6	-1,3	0,4	-4,7	-4,3
Zreče	-0,8	1,9	1,1	2,0	2,7	4,7
Območje povprečje	0,6	0,5	1,1	1,6	0,7	2,3

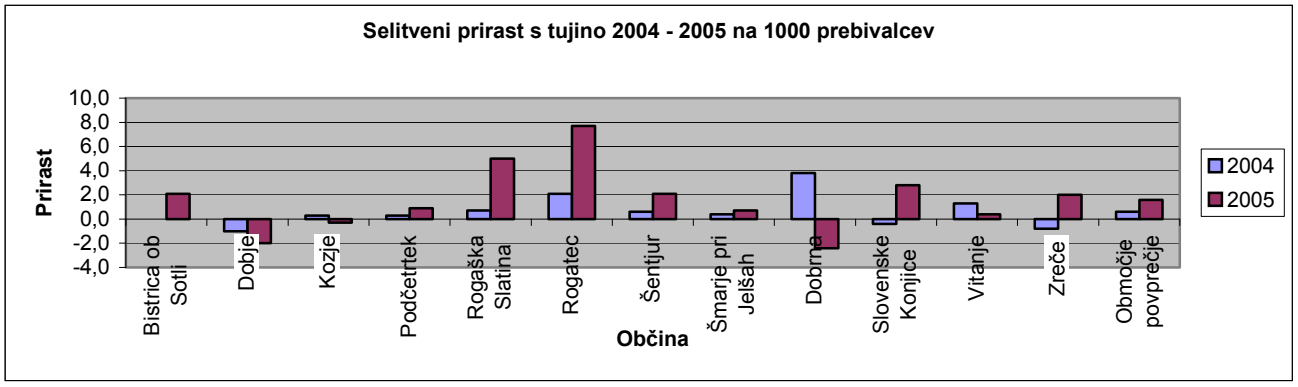
Vir: Statistične informacije št. 23/2006; 188/2006

Selitveni prirast oziroma neto migracijski saldo[3] na 1000 prebivalcev po občinah, ki zajema selitveni prirast s tujino [4] in selitveni prirast med občinami, se je v obdobju 2004–2005 povečal. Pri tem lahko opazimo večji porast selitvenega prirasta s tujino kot selitvenega prirasta med občinami.

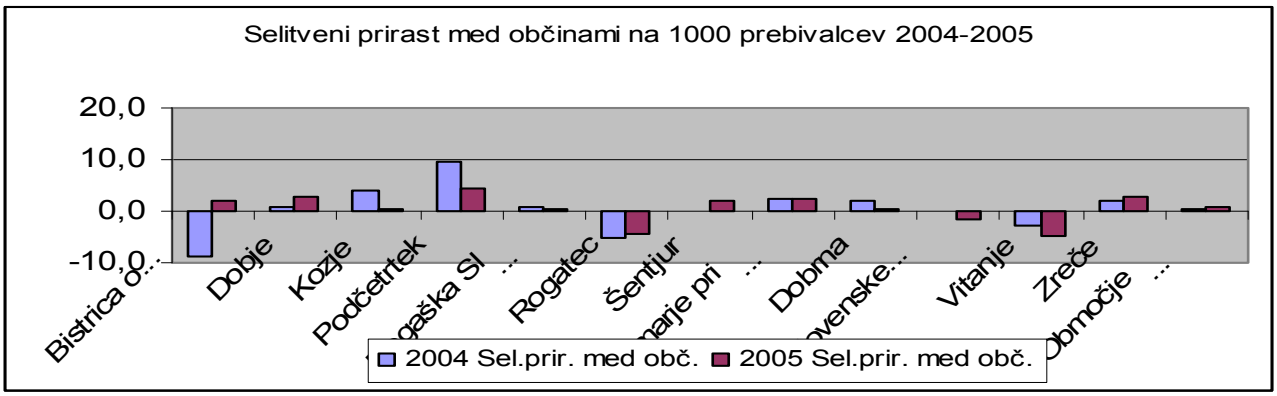
Grafikon 5: Selitveni prirast na 1000 prebivalcev 2004–2005

Grafikon 6: Selitveni prirast s tujino na 1000 prebivalcev 2004–2005

Grafikon 7: Selitveni prirast med občinami na 1000 prebivalcev 2004–2005

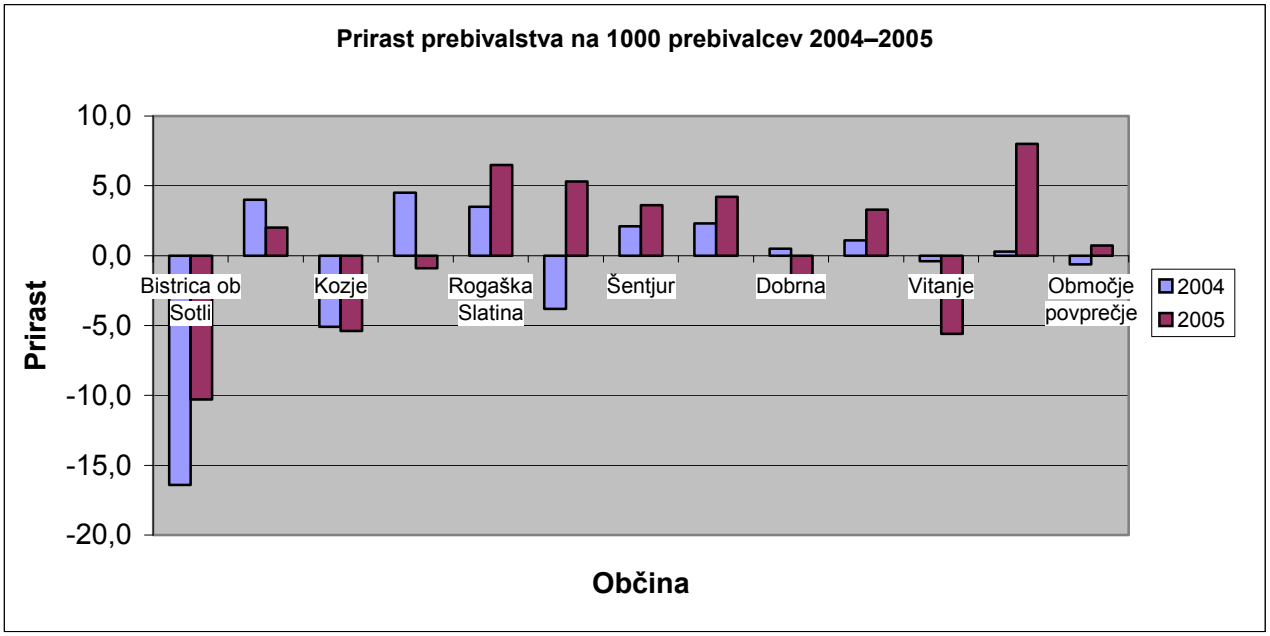

[3] Neto migracijski saldo je razlika med priselitvami v regijo in odselitvami iz regije na 1000 prebivalcev.
[4] Selitveni prirast s tujino je razlika med priselitvami v regijo iz tujine in odselitvami iz regije v tujino na 1000 prebivalcev.

Tabela 4: Prirast prebivalstva po občinah na 1000 prebivalcev *2004–2005*

	2004 (30. 6.)			**2005** (30. 6.)		
	Naravni prirast	**Selitveni prirast**	**Prirast skupaj**	**Naravni prirast**	**Selitveni prirast**	**Prirast skupaj**
Bistrica ob Sotli	-7,5	-8,9	-16,4	-14,5	4,2	-10,3
Dobje	4,0	0,0	4,0	1,0	1,0	2,0
Kozje	-9,5	4,4	-5,1	-5,4	0,0	-5,4
Podčetrtek	-5,4	9,9	4,5	-6,3	5,4	-0,9
Rogaška Slatina	1,8	1,7	3,5	0,9	5,6	6,5
Rogatec	-0,6	-3,2	-3,8	1,9	3,4	5,3
Šentjur	1,4	0,7	2,1	-0,6	4,2	3,6
Šmarje pri Jelšah	-0,7	3,0	2,3	0,9	3,3	4,2
Dobrna	-5,2	5,7	0,5	0,0	-1,9	-1,9
Slovenske Konjice	1,4	-0,3	1,1	1,9	1,4	3,3
Vitanje	0,9	-1,3	-0,4	-1,3	-4,3	-5,6
Zreče	-0,8	1,1	0,3	3,3	4,7	8,0
Območje povprečje	-1,7	1,1	-0,6	-1,5	2,3	0,7
Slovenija povprečje	-0,3	1,00	0,70	-0,3	3,2	2,9

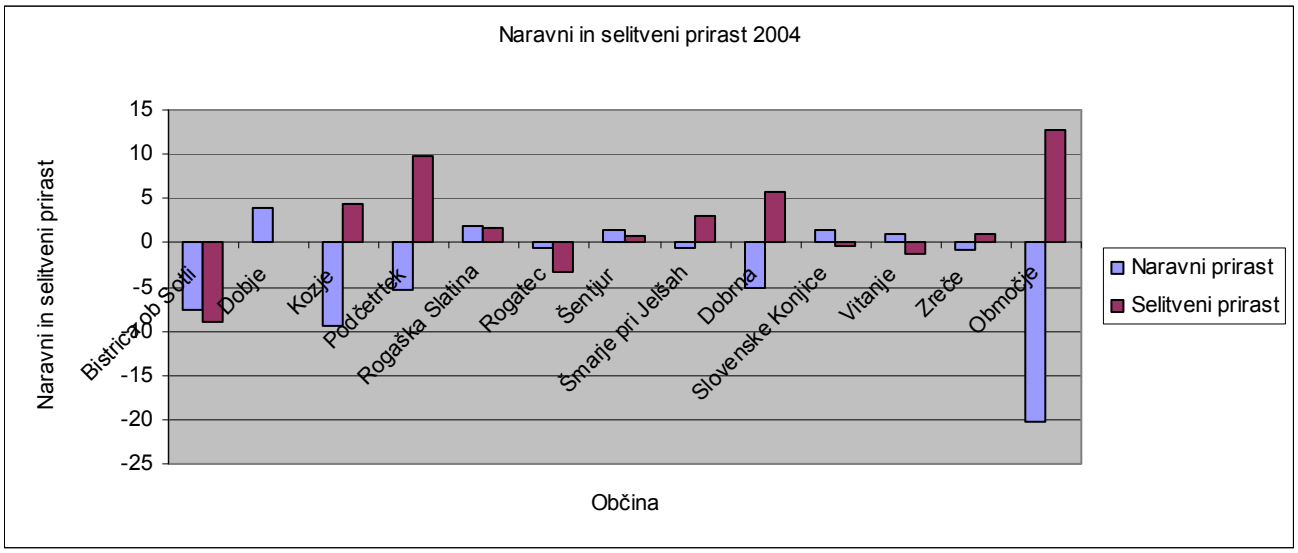
Grafikon 8: Prirast prebivalstva na 1000 prebivalcev 2004–2005

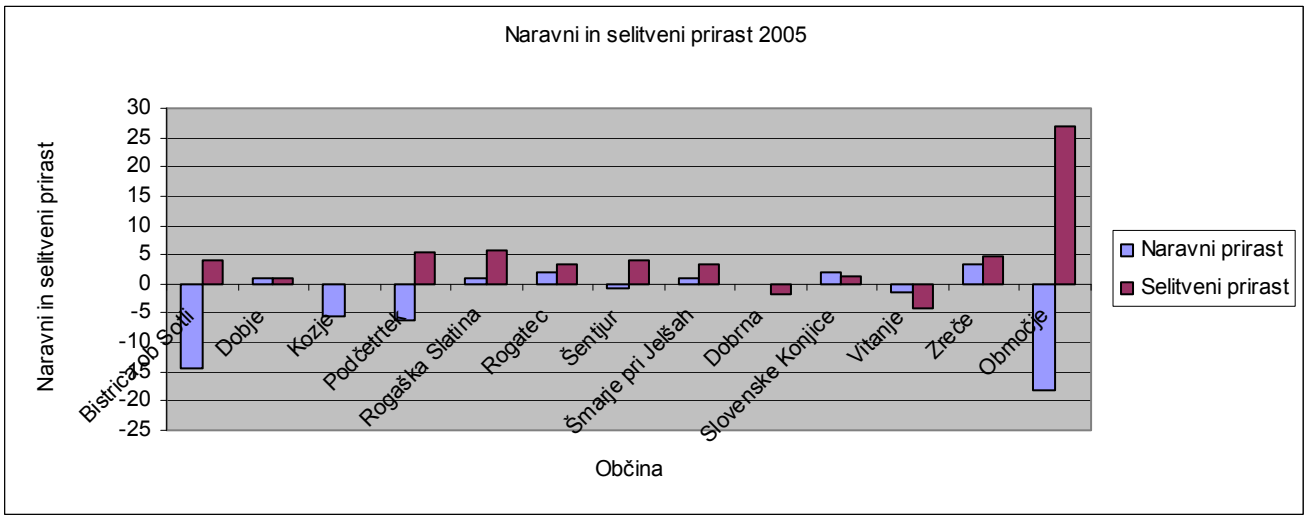
Prirast prebivalstva: Za analizirano območje v obdobju 2004–2005 je opaziti trend večanja prirasta prebivalstva (leta 2004 je negativen, 2005 pa pozitiven). Takšna odstopanja so posledica izjemno velike negativne vrednosti naravnega prirasta leta 2004 in pozitivnega selitvenega prirasta leta 2005 (posebej pa velike vrednosti selitvenega prirasta s tujino).

Porast prebivalstva je torej posledica selitvenega prirasta, ker je naravni prirast na analiziranem območju za celotno obdobje 2004–2005 negativen.

Grafikon 9: Naravni in selitveni prirast na 1000 prebivalcev leta 2004

Grafikon 10: Naravni in selitveni prirast na 1000 prebivalcev leta 2005

Starostna struktura prebivalstva na obravnavanem področju analize v obdobju 2004–2005 se poslabšuje. Delež mladih upada – leta 2004 je bilo 23 % prebivalcev starih do 19 let, leta 2005 pa se je njihov delež zmanjšal na 19 %. Povečuje se delež prebivalstva starostne skupine od 15 do 64 let – leta 2004 je bilo 70,3 % prebivalcev starih od 20 do 64 let, leta 2005 pa se je njihov delež povečal na 70,5 %.

Tabela 5: Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju leta *2004*

Star. skup.	Bistrica ob Sotli	Dobje	Kozje	Podčetrtek	Rogaška Slatina	Rogatec	Šentjur	Šmarje pri Jelšah	Dobrna	Slovenske Konjice	Vitanje	Zreče	Obmo čje
0—4	67	53	147	174	527	153	875	498	91	693	128	344	3750
5—9	77	57	155	178	584	181	940	473	108	739	127	366	3985
10—14	82	64	207	184	614	212	1042	593	136	818	112	375	4439
15—19	72	73	237	217	716	217	1242	654	142	1011	197	441	5219
20—24	124	66	244	250	819	246	1520	772	179	1088	185	497	5990
25—29	112	82	220	248	881	255	1490	701	158	1133	193	509	5982
30—34	114	81	252	208	815	263	1348	678	140	1070	160	476	5605
35—39	106	89	273	243	864	284	1428	793	158	1117	189	520	6064
40—44	91	62	250	257	866	237	1376	780	148	1135	163	510	5875
45—49	88	60	228	258	870	249	1452	661	158	1071	182	484	5761
50—54	90	58	203	234	768	196	1338	621	169	949	173	464	5263
55—59	83	56	168	148	570	168	985	487	98	682	111	320	3876
60—64	68	56	166	153	540	160	963	493	114	732	117	297	3859
65—69	65	44	180	154	431	120	830	460	75	551	94	266	3270
70—74	81	41	202	148	369	120	727	397	100	488	94	220	2987
75—79	67	35	124	120	281	89	517	291	77	341	61	127	2130
80—84	45	22	81	103	158	61	297	161	39	209	49	85	1310
85—89	18	5	22	33	54	14	107	61	19	65	10	24	432
90—94	7	5	16	14	35	7	50	33	5	27	3	14	216
95—99	0	2	3	1	4	1	12	7	1	3	1	1	36
100 +	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Skupaj	**1457**	**1011**	**3378**	**3325**	**10766**	**3233**	**18539**	**9615**	**2115**	**13922**	**2349**	**6340**	**76050**

Vir: Statistične informacije št. 363/2004

Grafikon 11: Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju 2004

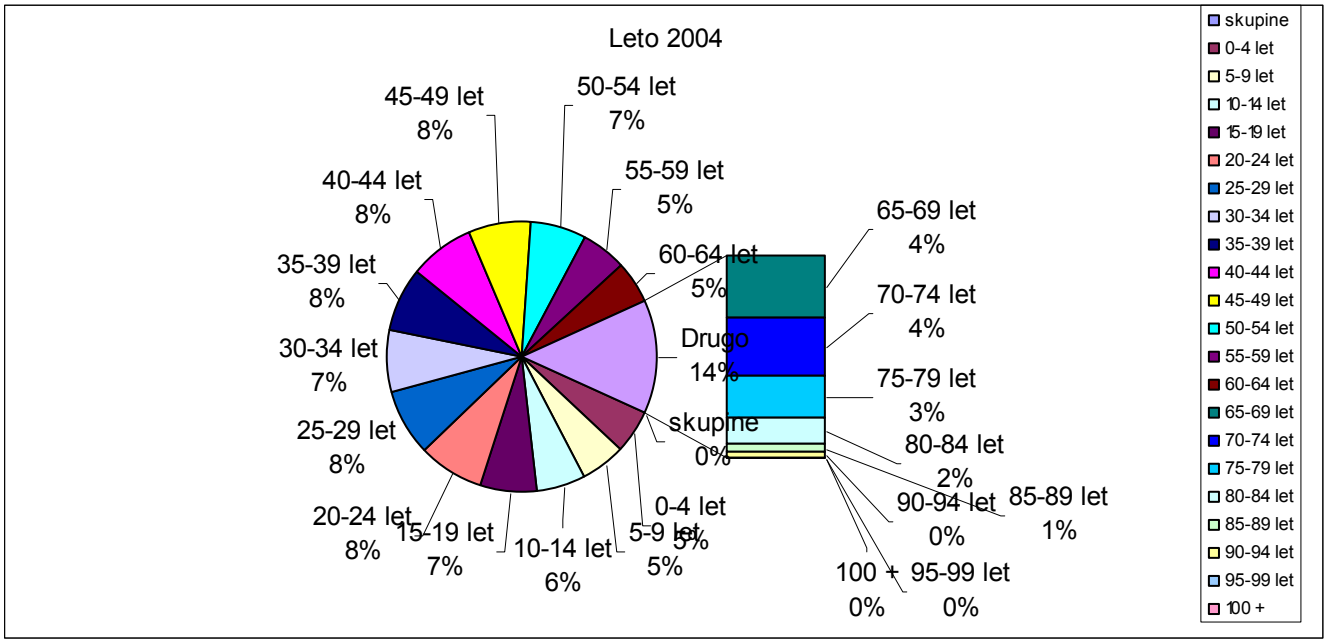

Tabela 6: Deleži starostnih skupin prebivalstva na analiziranem območju leta *2004*

Starostne skupine	Bistrica ob Sotli	Dobje	Kozje	Podčetrtek	Rogaška Slatina	Rogatec	Šentjur	Šmarje pri Jelšah	Dobrna	Slovenske Konjice	Vitanje	Zreče	*Območje*	Slovenija
do 15 let	15,5	17,2	15,1	16,1	16,0	16,9	15,4	16,3	15,8	16,2	15,6	17,1	16,0	14,5
15-64 let	65,1	67,6	66,3	66,6	71,6	70,4	70,9	69,1	69,2	71,7	71,1	71,3	70,3	70,4
nad 64	19,4	15,2	18,6	17,2	12,4	12,7	13,7	14,7	14,9	12,1	13,3	11,6	13,7	15,2

Vir: Statistične informacije št. 363/2004

Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju leta 2004 je podobna starostni strukturi Slovenije. Največji delež prebivalstva sodi v starostno skupino od 15 do 64 let (na analiziranem območju 70,3%, Slovenija 70,4%). Delež prebivalstva, ki sodi v starostno skupino do 15 let na analiziranem območju je 16% (Slovenija 14,5%) ter prebivalstvo, ki sodi v starosno skupino nad 65 let ima 13,7% delež (Slovenija 14,5%)

Grafikon 12: Deleži prebivalstva po starostnih skupinah leta 2004

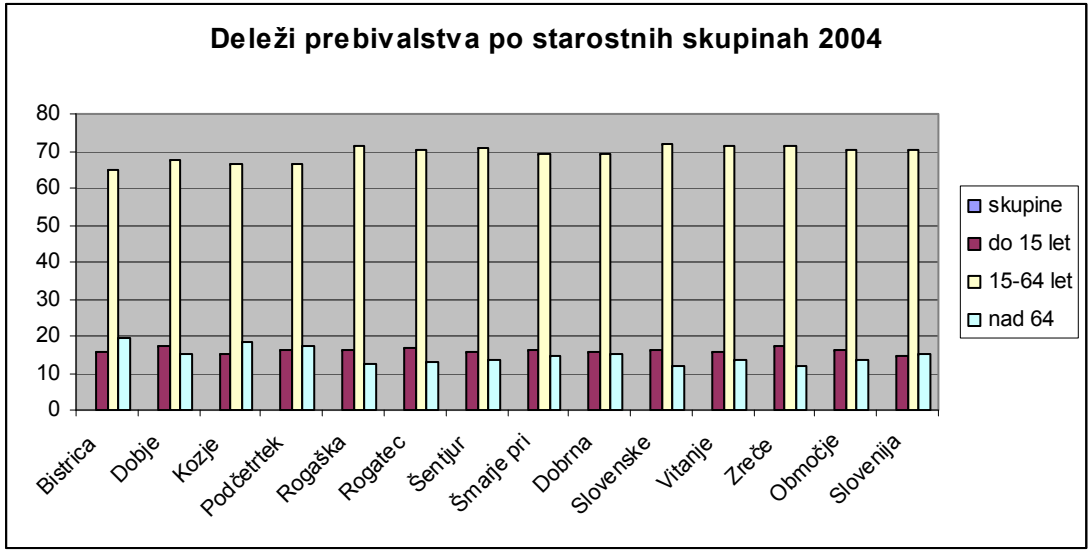

Tabela 7: Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju leta *2005*

Star. skup.	Bistrica ob Sotli	Dobje	Kozje	Podčetrtek	Rogaška Slatina	Rogatec	Šentjur	Šmarje pri Jelšah	Dobrna	Slovenske Konjice	Vitanje	Zreče	Območje
0—4	63	55	148	164	532	143	861	503	101	682	125	345	3722
5—9	82	55	150	188	586	186	931	481	105	723	126	371	3984
10—14	76	60	193	178	581	198	1038	562	129	790	110	362	4277
15—19	74	73	225	213	710	214	1205	642	137	964	178	436	5071
20—24	121	68	262	248	809	240	1470	759	174	1107	203	465	5926
25—29	107	73	211	245	883	266	1494	733	158	1146	186	517	6019
30—34	121	81	238	221	819	246	1348	676	133	1070	162	478	5593
35—39	97	94	275	245	862	274	1428	763	157	1124	178	522	6019
40—44	91	60	249	251	890	256	1359	813	158	1131	169	498	5925
45—49	97	56	224	266	873	252	1430	667	144	1094	179	480	5762
50—54	77	70	215	225	781	211	1391	643	169	970	175	467	5394
55—59	92	43	184	178	600	173	1098	533	117	739	126	364	4247
60—64	72	60	166	156	572	151	936	481	103	701	115	291	3804
65—69	62	48	171	143	420	131	830	437	79	574	94	257	3246
70—74	80	41	184	130	359	111	723	401	95	474	90	233	2921
75—79	65	33	130	141	289	97	539	318	85	357	59	140	2253
80—84	47	24	81	102	175	62	320	144	34	212	47	87	1335
85—89	14	6	29	29	53	16	110	75	18	73	10	26	459
90—94	8	6	9	12	35	8	57	30	4	36	3	7	215
95—99	1	0	1	3	1	0	12	9	3	5	1	3	39
100 +	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Skupaj	**1447**	**1006**	**3346**	**3338**	**10830**	**3235**	**18580**	**9670**	**2103**	**13972**	**2336**	**6349**	**76212**

Vir: Statistične informacije št. 13/2006

Grafikon 13: Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju 2005

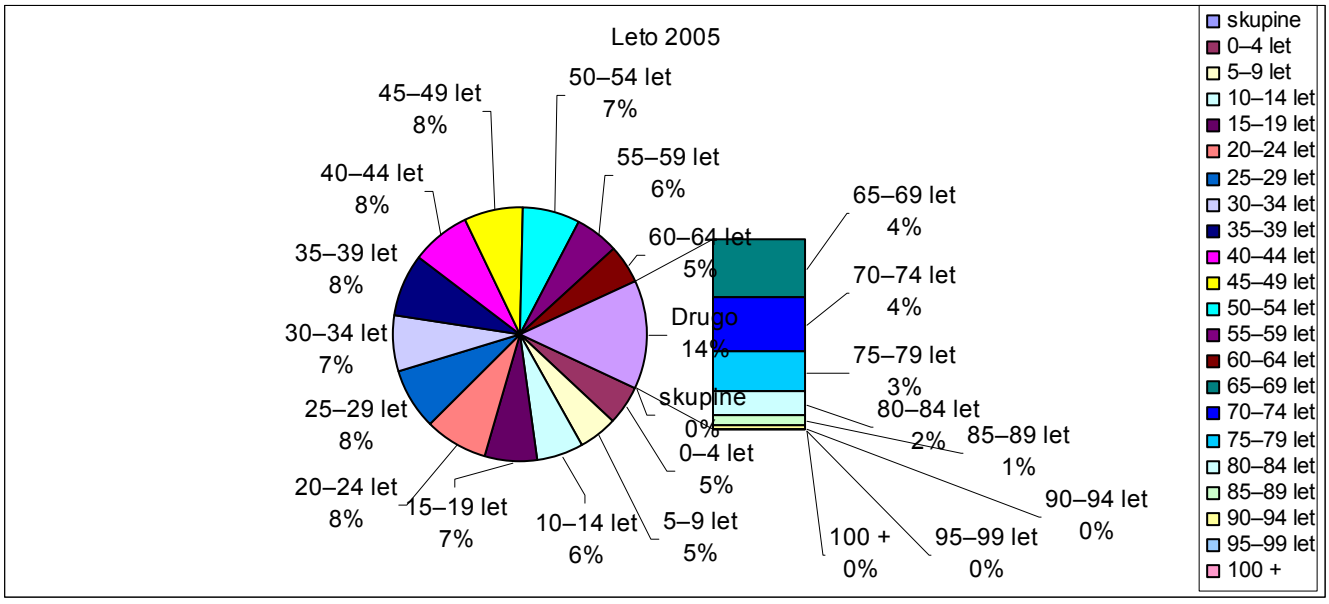

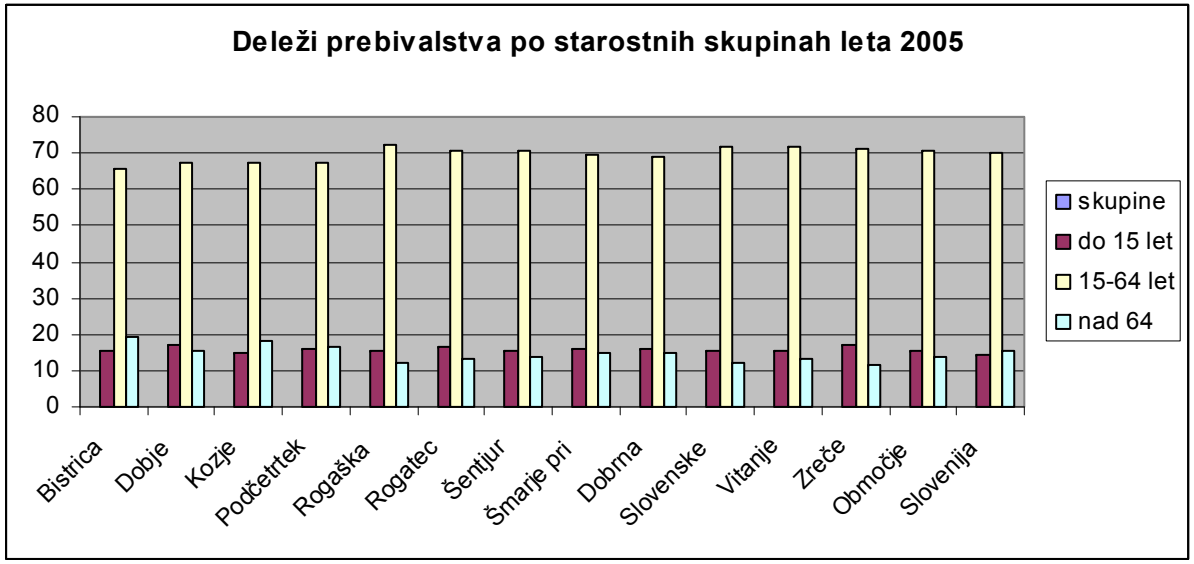
Tabela 8: Deleži starostnih skupin prebivalstva na analiziranem območju leta *2005*

Starostne skupine	Bistrica ob Sotli	Dobje	Kozje	Podčetrtek	Rogaška Slatina	Rogatec	Šentjur	Šmarje pri Jelšah	Dobrna	Slovenske Konjice	Vitanje	Zreče	*Območje*	Slovenija
do 15 let	15,3	16,9	14,7	15,9	15,7	16,3	15,2	16,0	15,9	15,7	15,5	17,0	15,7	14,2
15-64 let	65,6	67,4	67,2	67,3	72,0	70,6	70,8	69,4	68,9	71,9	71,5	71,2	70,5	70,3
nad 64	19,1	15,7	18,1	16,8	12,3	13,1	13,9	14,6	15,1	12,4	13,0	11,9	13,7	15,5

Vir: Statistične informacije št. 13/2006

Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju leta 2005 je podobna starostni strukturi Slovenije. Največji delež prebivalstva sodi v starostno skupino od 15 do 64 let (na analiziranem območju 70,5%, Slovenija 70,3%). Pri tej je potrebno poudariti, da se je na analiziranem območju rahlo zvišal delež prebivalstva v tej starostni skupini (leta 2004 je bil 70,3%). Delež prebivalstva, ki sodi v starostno skupino do 15 let na analiziranem območju je 15,7% (Slovenija 14,2%) ter prebivalstvo, ki sodi v starostno skupino nad 65 let ima 13,7% delež (Slovenija 14,2%).

Grafikon 14: Deleži prebivalstva po starostnih skupinah leta 2005

Grafikon 15: Starostna struktura prebivalstva obravnavanega področja analize 2004–2005

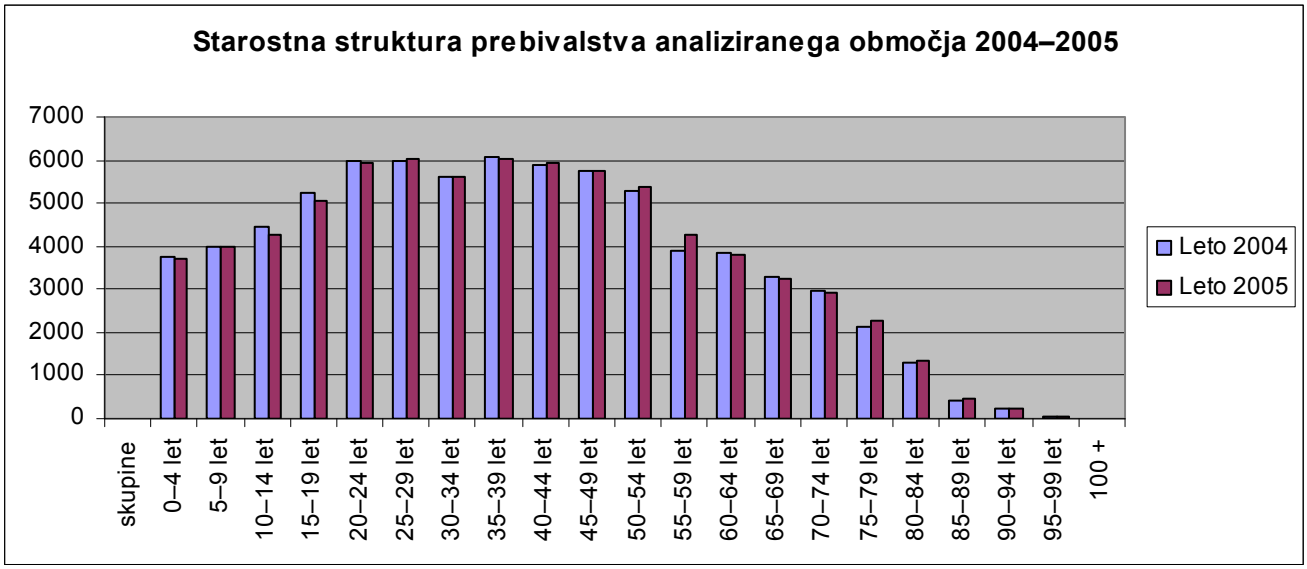

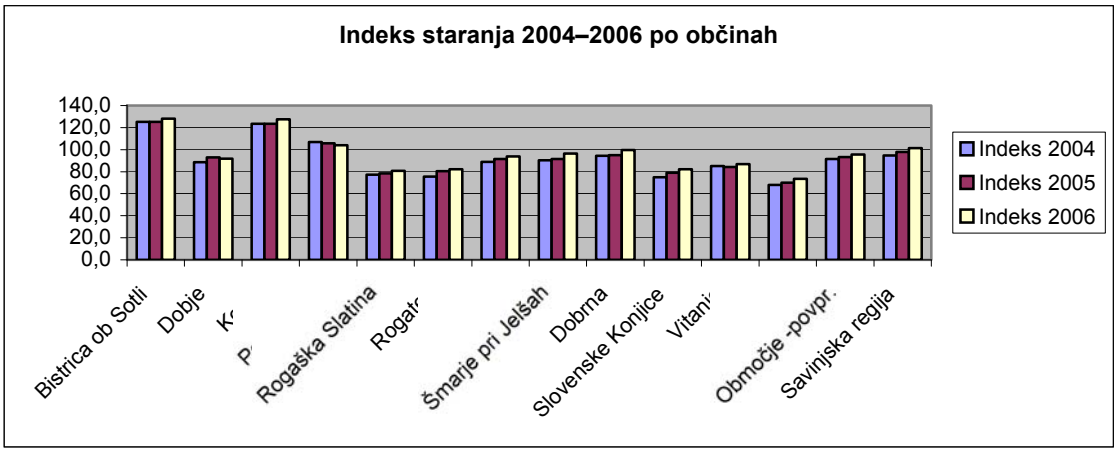
Tabela 9: ***Povprečna starost in indeks staranja*** [5] ***med leti 2004 in 2006***

Leto	2004 (30. 6.)		2005 (30. 6.)		2006 (30. 6.)	
	Povprečna starost	**Indeks staranja**	**Povprečna starost**	**Indeks staranja**	**Povprečna starost**	**Indeks staranja**
Bistrica ob Sotli	41,0	125,2	41,1	125,3	41,3	128,2
Dobje	38,7	88,5	39,0	92,9	39,0	91,9
Kozje	40,6	123,4	40,7	123,4	41,0	127,6
Podčetrtek	40,0	106,9	40,1	105,7	40,2	104,0
Rogaška Slatina	38,2	77,2	38,5	78,4	38,8	80,7
Rogatec	37,9	75,5	38,3	80,6	38,6	82,3
Šentjur	38,8	88,9	39,2	91,6	39,4	93,9
Šmarje pri Jelšah	38,8	90,2	39,0	91,5	39,3	96,4
Dobrna	39,3	94,3	39,4	94,9	39,8	99,7
Slovenske Konjice	37,8	74,8	38,1	78,9	38,5	82,2
Vitanje	38,1	85,0	38,2	84,2	38,5	86,8
Zreče	37,3	67,9	37,6	69,9	38,0	73,6
Območje – povpr.	**38,9**	**91,5**	**39,1**	**93,1**	**39,4**	**95,6**
Savinjska regija	***39,4***	***94,8***	***39,7***	***98,0***	***40,0***	***101,4***
Slovenija-povp.	***40,1***	***104,9***	***40,4***	***108,7***	***40,7***	***112,4***

Vir: Statistične informacije št. 363/2004, št. 13/2006, št. 202/2006

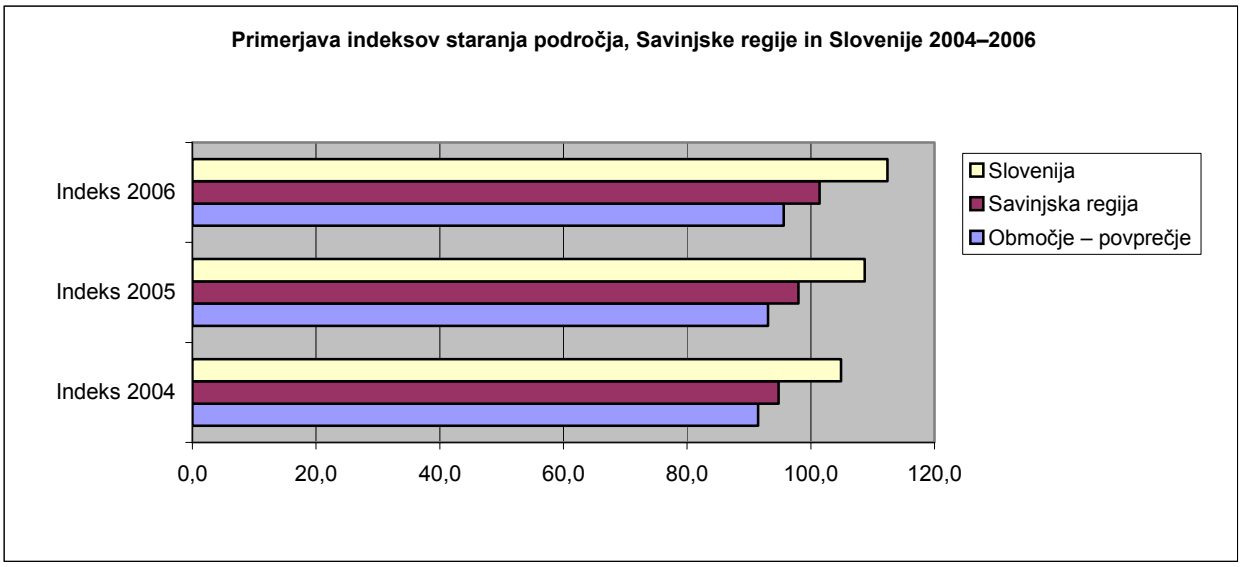
[5)] Indeks staranja je razmerje med prebivalci starejšimi od 64 let in prebivalci starimi od 0 do 14 let, ki je pokazatelj vitalnosti prebivalstva

Grafikon 16: Indeks staranja 2004–2006

Povprečna starost prebivalstva na področju analize v obdobju 2004–2006 se povečuje, kakor tudi indeks staranja, vendar je vrednost le-tega še vedno precej ugodna v primerjavi z regijskim in slovenskim povprečjem.

Grafikon 17: Primerjava indeksov staranja obravnavanega področja, Savinjske regije in Slovenije 2004–2006

Izobrazbena struktura prebivalstva na obravnavanem področju analize v obdobju 2004–2005 je podobna izobrazbeni strukturi Slovenije.

Leta 2004 je bil delež učencev osnovnih šol v celotnem prebivalstvu 9,59 % (Slovenija 8,64 %), delež dijakov srednjih šol 5,53 % (Slovenija 5,10 %) ter delež študentov 5,29 % (Slovenija 5,56 %). Opaziti je manjša negativna odstopanja pri študentih in pozitivna pri učencih osnovnih šol ter dijakih srednjih šol.

Leta 2005 pa se je delež študentov povečal na 5,57 % (Slovenija 5,65 %), deleža učencev in dijakov pa zmanjšal na 9,37 % učencev in 5,39 % dijakov (Slovenija 8,39 % učenci in 4,99 % dijaki), kar je značilno tudi za območje celotne Slovenije.

Tabela 10: Izobrazbena struktura *2004–2005*

Leto	**2004**				**2005**			
	Otroci v vrtcih [6]	**Učenci v OŠ** [7]	**Dijaki srednjih šol**	**Študenti** [8]	**Otroci v vrtcih** [6]	**Učenci v OŠ** [7]	**Dijaki srednjih šol**	**Študenti** [8]
Bistrica ob Sotli	57	156	61	82	53	167	63	86
Dobje	0	132	64	49	0	131	57	52
Kozje	53	301	206	174	63	294	212	156
Podčetrtek	70	301	178	172	71	290	176	179
Rogaška Slatina	340	984	551	550	341	963	527	654
Rogatec	95	315	159	127	96	308	163	139
Šentjur	459	1737	999	1094	443	1696	977	1135
Šmarje pri Jelšah	266	897	589	490	294	879	587	508
Dobrna	46	244	125	99	50	225	121	95
Slovenske Konjice	442	1415	779	757	441	1378	740	803
Vitanje	34	196	146	125	34	204	129	128
Zreče	208	614	349	304	211	608	357	313
Območje analize	2070	7292	4206	4023	2097	7143	4109	4248
Slovenija	54815	172521	101817	110962	777	167890	99828	113040

Vir: Statistični letopis 2005 in Statistični letopis 2006

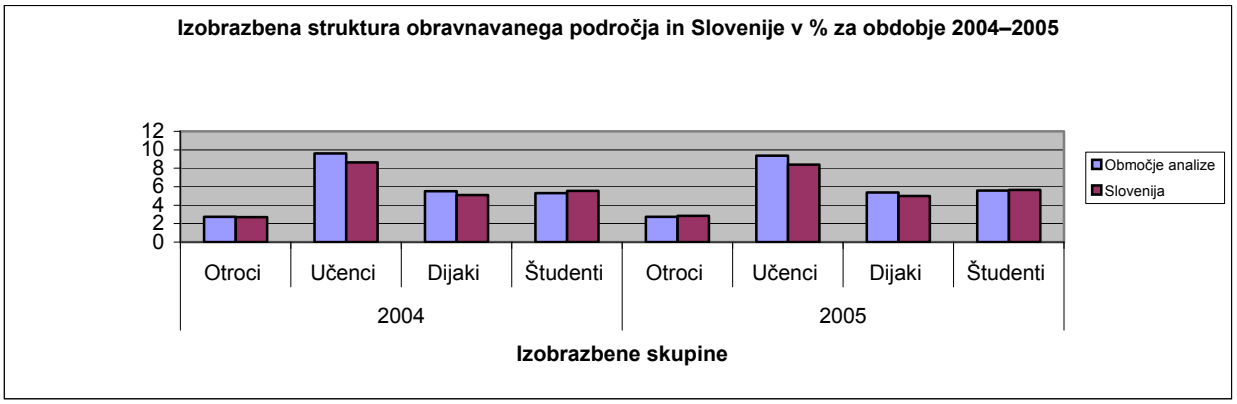
6) Šteti so otroci v samostojnih vrtcih, vrtcih z enotami in enotah vrtcev v okviru OŠ.
7) Šteti so učenci v samostojnih in matičnih osnovnih šolah ter podružnicah OŠ v okviru matičnih OŠ.
8) Šteti so študenti višješolskega strokovnega in visokošolskega dodiplomskega in podiplomskega študija.

Tabela 11: Izobrazbena struktura *2004–2005 v %*

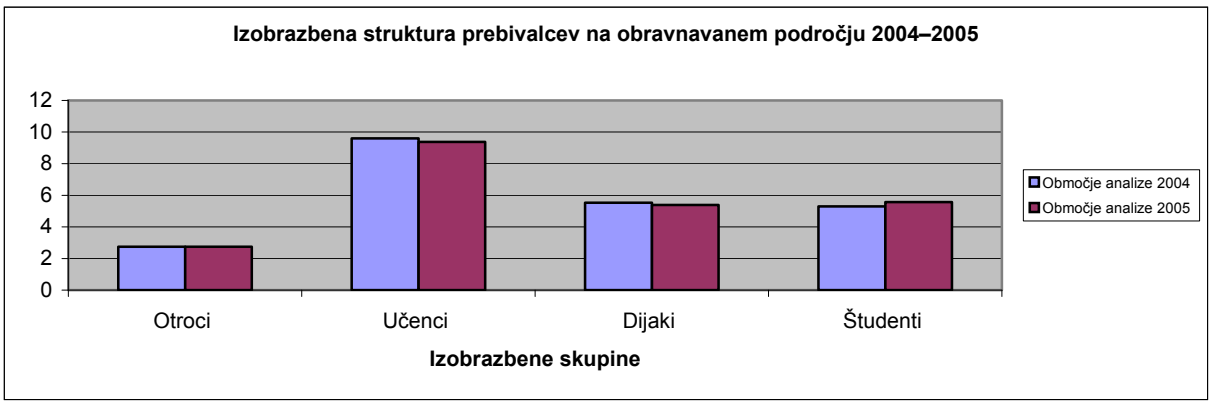
Leto	2004				2005			
	Otroci v vrtcih	Učenci v OŠ	Dijaki srednjih šol	Študenti	Otroci v vrtcih	Učenci v OŠ	Dijaki srednjih šol	Študenti
Bistrica ob Sotli	3,91	10,71	4,19	5,63	3,66	11,54	4,35	5,94
Dobje	0,00	13,06	6,33	4,85	0,00	13,02	5,67	5,17
Kozje	1,57	8,91	6,10	5,15	1,88	8,79	6,34	4,66
Podčetrtek	2,11	9,05	5,35	5,17	2,13	8,69	5,27	5,36
Rogaška Slatina	3,16	9,14	5,12	5,11	3,15	8,89	4,87	6,04
Rogatec	2,94	9,74	4,92	3,93	2,95	9,47	5,01	4,27
Šentjur	2,48	9,37	5,39	5,90	2,38	9,13	5,26	6,11
Šmarje pri Jelšah	2,77	9,33	6,13	5,10	3,04	9,09	6,07	5,25
Dobrna	2,17	11,54	5,91	4,68	2,38	10,70	5,75	4,52
Slovenske Konjice	3,17	10,16	5,60	5,44	3,16	9,86	5,30	5,75
Vitanje	1,45	8,34	6,22	5,32	1,46	8,73	5,52	5,48
Zreče	3,28	9,68	5,50	4,79	3,32	9,58	5,62	4,93
Območje analize	2,72	9,59	5,53	5,29	2,75	9,37	5,39	5,57
Slovenija	2,74	8,64	5,10	5,56	0,04	8,39	4,99	5,65

Vir: Statistični letopis 2005 in Statistični letopis 2006

Grafikon 18: Izobrazbena struktura obravnavanega področja in Slovenije v % za obdobje 2004–2005

Grafikon 19: Izobrazbena struktura prebivalcev območja analize za leti 2004 in 2005

Razveseljujoč je podatek, da se na obravnavanem področju počasi povečuje število študentov, kar pomeni, da bo analizirano področje v prihodnosti lahko izboljšalo svojo formalno izobrazbeno strukturo, seveda ob pogoju, da bodo študenti po dokončanem študiju na tem področju ostali.

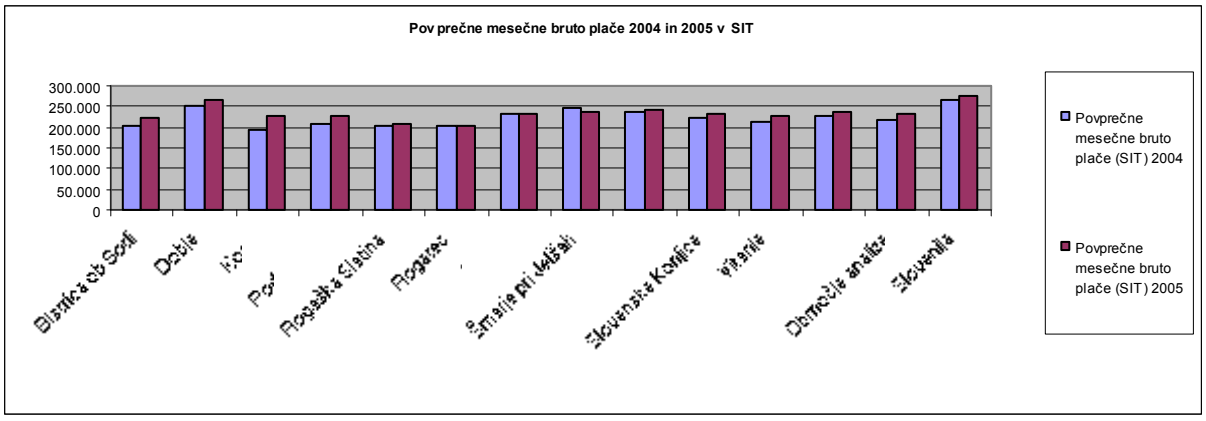
Življenjski standard prebivalstva na obravnavanem področju je zelo nizek. V letih 2004 in 2005 je bila v vseh občinah analiziranega območja povprečna mesečna bruto plača nižja od slovenskega povprečja (povprečna mesečna bruto plača obravnavanega območja je od slovenskega povprečja nižja za skoraj 18 %)

Tabela 12: Povprečne mesečne bruto plače 2004 in 2005

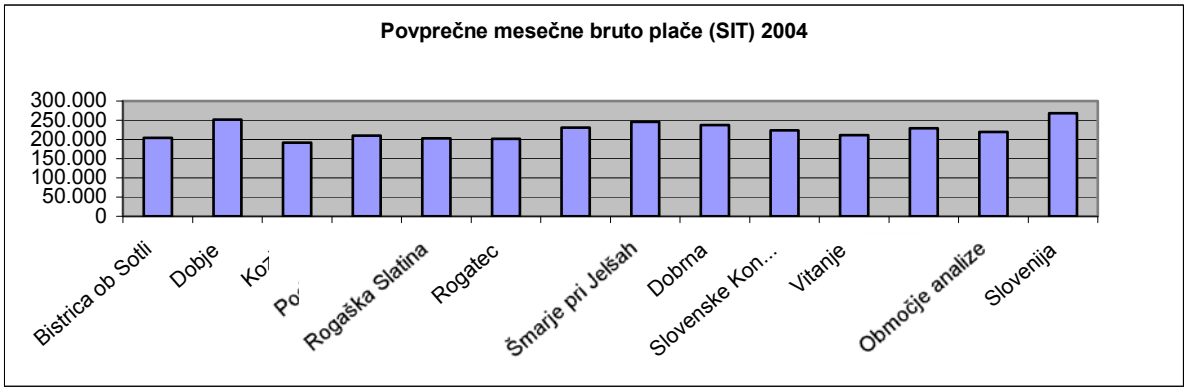
Leto	2004		2005	
	Povprečne mesečne bruto plače (SIT)	**Povprečne mesečne bruto plače (EUR)**	**Povprečne mesečne bruto plače (SIT)**	**Povprečne mesečne bruto plače (EUR)**
Bistrica ob Sotli	204.636	854	224.455	937
Dobje	251.832	1.051	266.447	1.112
Kozje	191.689	800	226.325	944
Podčetrtek	209.548	874	226.302	944
Rogaška Slatina	202.269	844	208.535	870
Rogatec	201.588	841	204.845	855
Šentjur	229.904	959	233.636	975
Šmarje pri Jelšah	245.206	1.023	236.051	985
Dobrna	237.399	991	240.676	1.004
Slovenske Konjice	223.381	932	230.602	962
Vitanje	211.447	882	225.017	939
Zreče	229.135	956	238.154	994
Območje	*219.836*	*917*	*230.087*	*960*
Slovenija	*267.571*	*1.117*	*277.279*	*1.157*

Vir: Statistični letopis 2005 in Statistični letopis 2006

Grafikon 20: Povprečne mesečne bruto plače 2004–2005

Grafikon 21: Povprečne mesečne bruto plače leta 2004

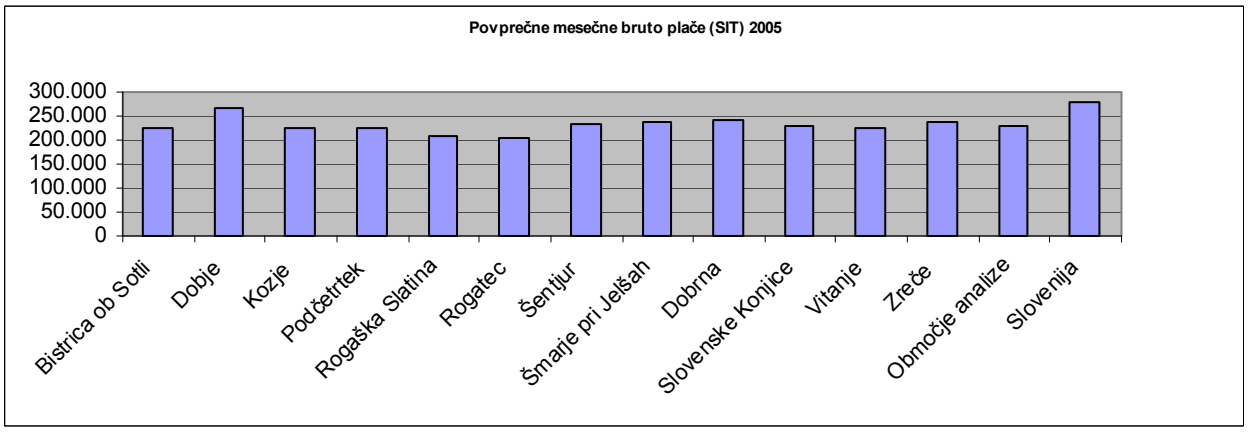

Leta 2004 je bila najnižja povprečna mesečna bruto plača v občini Kozje, sledijo ji občine Rogatec, Rogaška Slatina, Bistrica ob Sotli, Podčetrtek, Vitanje, Slovenske Konjice, Zreče, Šentjur, Dobrna in Šmarje pri Jelšah. Najvišja povprečna mesečna bruto plača je bila v občini Dobje.

Razvrstitev občin glede na višino povprečne mesečne bruto plače (od najvišje do najnižje) leta 2004:

1. Dobje
2. Šmarje pri Jelšah
3. Dobrna
4. Šentjur
5. Zreče
6. Slovenske Konjice
7. Vitanje
8. Podčetrtek
9. Bistrica ob Sotli
10. Rogaška Slatina
11. Rogatec
12. Kozje

Grafikon 22: Povprečne mesečne bruto plače leta 2005

Leta 2005 je bila najnižja povprečna mesečna bruto plača v občini Rogatec, sledijo ji občine Rogaška Slatina, Bistrica ob Sotli, Vitanje, Podčetrtek, Kozje, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Zreče, in Dobrna. Najvišja povprečna mesečna bruto plača je bila v občini Dobje.

Razvrstitev občin glede na višino povprečne mesečne bruto plače (od najvišje do najnižje) leta 2005:
2005:

1. Dobje
2. Dobrna
3. Zreče
4. Šmarje pri Jelšah
5. Šentjur
6. Slovenske Konjice
7. Kozje
8. Podčetrtek
9. Vitanje
10. Bistrica ob Sotli
11. Rogaška Slatina
12. Rogatec

Od leta 2004 do leta 2005 se je, glede na višino povprečne mesečne bruto plače, znižala raven življenjskega standarda v občinah Rogatec, Rogaška Slatina, Vitanje, Šentjur in Šmarje pri Jelšah. V občinah Podčetrtek, Slovenske Konjice in Dobje je raven življenjskega standarda ostala enaka, izboljšala pa se je v občinah Kozje, Bistrica ob Sotli, Zreče in Dobrna.

1.2 Trg dela

Delovni kontingent[9] ali zaposlitveni potencial (prebivalstvo 15–64 let) na obravnavanem področju je imel leta 2004 70,34 % delež, leta 2005 70,54 % delež in leta 2006 70,67 % delež, kar kaže na porast zaposlitvenega potenciala med leti 2004–2006. Med občinami je bil leta 2004 najnižji delež zaposlitvenega potenciala v občini Bistrica ob Sotli, najvišji pa v občini Slovenske Konjice, pri čemer so samo občine Bistrica ob Sotli, Dobje, Kozje in Podčetrtek imele delež zaposlitvenega potenciala v prebivalstvu nižji od slovenskega povprečja. V primerjavi z regijskim povprečjem, ki je bil v celotnem obdobju 2004–2006 nad slovenskim povprečjem, je leta 2004 več kot polovica občin imela višji delež zaposlitvenega potenciala. Leta 2005 med občinami, ki so imele zaposlitveni potencial pod povprečjem analiziranega območja razen rahlega zvišanja zaposlitvenega potenciala, ni prišlo do bistvenih sprememb. Leta 2006 je na območju opaziti nadaljevanje trenda zvišanja zaposlitvenega potenciala. Iz podatkov, ki so razvidni v spodnji tabeli, lahko sklepamo, da je na obravnavanem področju, ki sodi v Savinjsko statistično regijo z višjim deležem zaposlitvenega potenciala od slovenskega povprečja, v celotnem obdobju 2004–2006 delež zaposlitvenega potenciala višji od slovenskega povprečja.

Tabela 13: Zaposlitveni potencial med leti 2004 in 2006

Leto	**2004 (30. 6.)**			**2005 (30. 6.)**			**2006 (30. 6.)**		
	Zaposlitveni potencial	**Prebivalstvo skupaj**	**% Zaposlitvenega potenciala**	**Zaposlitveni potencial**	**Prebivalstvo skupaj**	**% Zaposlitvenega potenciala**	**Zaposlitveni potencial**	**Prebivalstvo skupaj**	**% Zaposlitvenega potenciala**
Bistrica ob Sotli	948	1457	*65,07*	949	1447	*65,58*	955	1448	*65,95*
Dobje	683	1011	*67,56*	678	1006	*67,40*	679	1011	*67,16*
Kozje	2241	3378	*66,34*	2249	3346	*67,21*	2262	3343	*67,66*
Podčetrtek	2216	3325	*66,65*	2248	3338	*67,35*	2267	3336	*67,96*
Rogaška Slatina	7709	10766	*71,61*	7799	10830	*72,01*	7902	10965	*72,07*
Rogatec	2275	3233	*70,37*	2283	3235	*70,57*	2313	3252	*71,13*
Šentjur	13142	18539	*70,89*	13159	18580	*70,82*	13245	18677	*70,92*
Šmarje pri Jelšah	6640	9615	*69,06*	6710	9670	*69,39*	6717	9679	*69,40*
Dobrna	1464	2115	*69,22*	1450	2103	*68,95*	1459	2100	*69,48*
Slovenske Konjice	9988	13922	*71,74*	10046	13972	*71,90*	10138	14089	*71,96*
Vitanje	1670	2349	*71,09*	1671	2336	*71,53*	1675	2353	*71,19*
Zreče	4518	6340	*71,26*	4518	6349	*71,16*	4576	6428	*71,19*
Območje analize	53494	76050	*70,34*	53760	76212	*70,54*	54188	76681	*70,67*
Savinjska regija	178900	257105	*69,58*	182917	257525	*71,03*	183813	258684	*71,06*
Slovenija	1378461	1997004	*69,03*	1406701	2001114	*70,30*	1410717	2008516	*70,24*

Vir: Statistične informacije št. 363/2004, št. 13/2006, št. 202/2006

[9] Delovni kontingent ali delovno sposobno prebivalstvo tvorijo vsi prebivalci, ki sodijo v starostni razred 15–64 let, le-ta predstavlja zaposlitveni potencial ter je pomemben indikator z vidika proučevanja delovne sile.

Grafikon 23: Gibanje zaposlitvenega potenciala med leti 2004–2006 v %

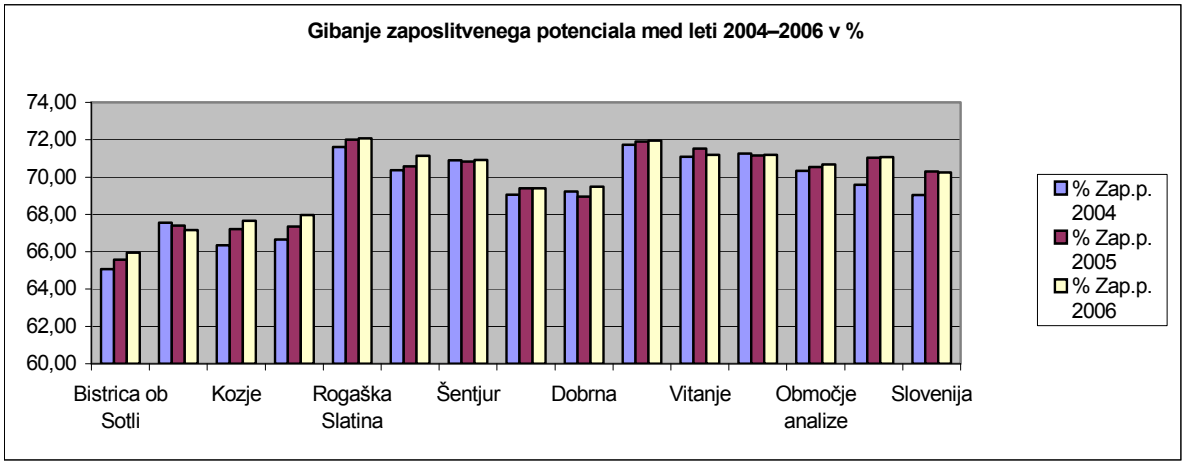
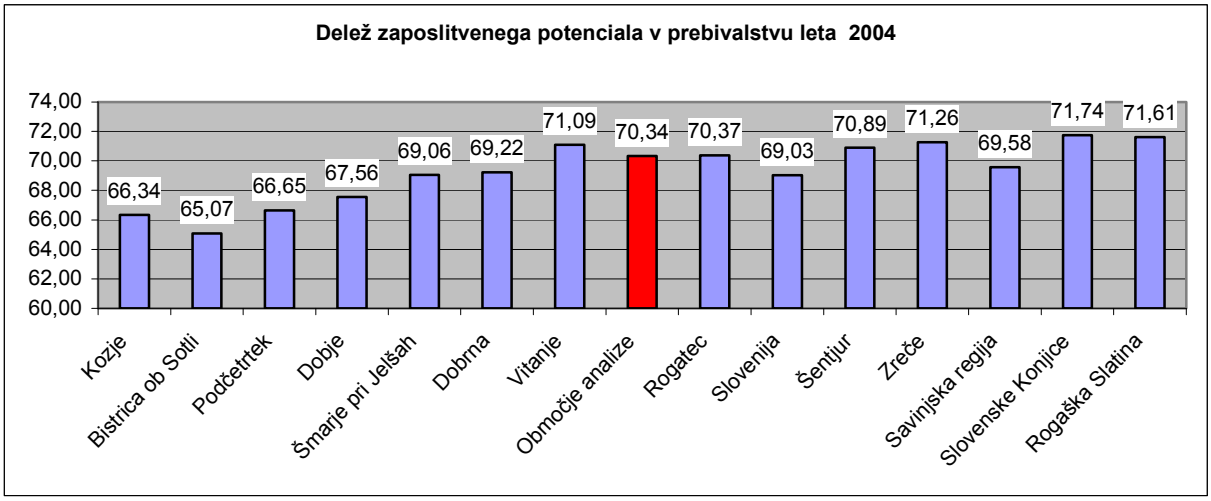

Tabela 14: Lestvica deležev zaposlitvenega potenciala[10] med leti 2004 in 2006

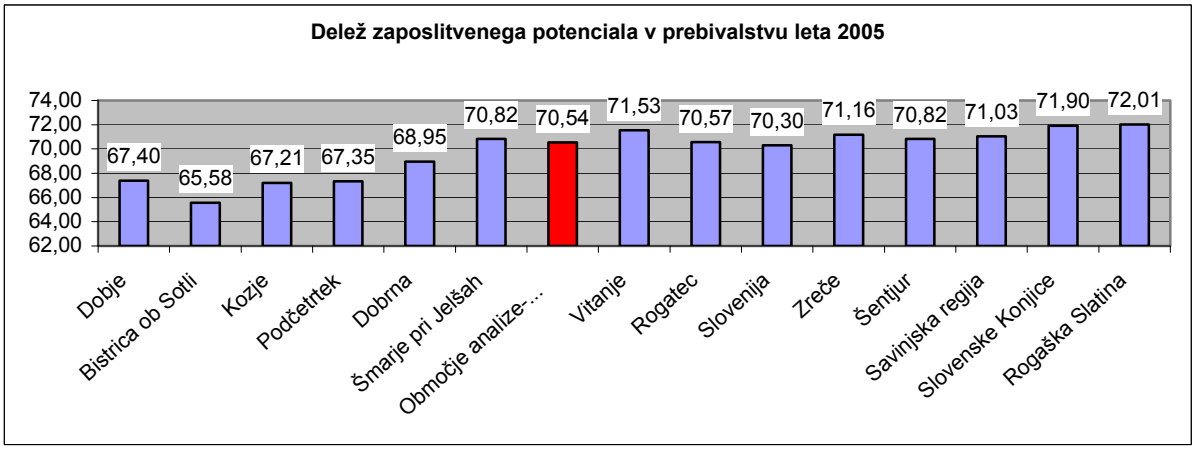
Zap. št.	Območje	% Zaposlitvenega potenciala leta 2004	Območje	% Zaposlitvenega potenciala leta 2005	Območje	% Zaposlitvenega potenciala leta 2006
1.	**Zreče**	*71,26*	**Zreče**	*71,16*	**Zreče**	*71,19*
2.	**Vitanje**	*71,09*	**Vitanje**	*71,53*	**Vitanje**	*71,19*
3.	**Šmarje pri Jelšah**	*69,06*	**Šmarje pri Jelšah**	*69,39*	**Šmarje pri Jelšah**	*69,40*
4.	**Šentjur**	*70,89*	**Šentjur**	*70,82*	**Šentjur**	*70,92*
5.	**Slovenske Konjice**	*71,74*	**Slovenske Konjice**	*71,90*	**Slovenske Konjice**	*71,96*
6.	*Slovenija*	*69,03*	*Slovenija*	*70,30*	*Slovenija*	*70,24*
7.	*Savinjska regija*	*69,58*	*Savinjska regija*	*71,03*	*Savinjska regija*	*71,06*
8.	**Rogatec**	*70,37*	**Rogatec**	*70,57*	**Rogatec**	*71,13*
9.	**Rogaška Slatina**	*71,61*	**Rogaška Slatina**	*72,01*	**Rogaška Slatina**	*72,07*
10.	**Podčetrtek**	*66,65*	**Podčetrtek**	*67,35*	**Podčetrtek**	*67,96*
11.	*Območje analize*	*70,34*	*Območje analize*	*70,54*	*Območje analize*	*70,67*
12.	**Kozje**	*66,34*	**Kozje**	*67,21*	**Kozje**	*67,66*
13.	**Dobrna**	*69,22*	**Dobrna**	*68,95*	**Dobrna**	*69,48*
14.	**Dobje**	*67,56*	**Dobje**	*67,40*	**Dobje**	*67,16*
15.	**Bistrica ob Sotli**	*65,07*	**Bistrica ob Sotli**	*65,58*	**Bistrica ob Sotli**	*65,95*

[10]) Delež zaposlitvenega potenciala v prebivalstvu je razmerje med prebivalstvom starosti 15–64 let in vsem prebivalstvom.

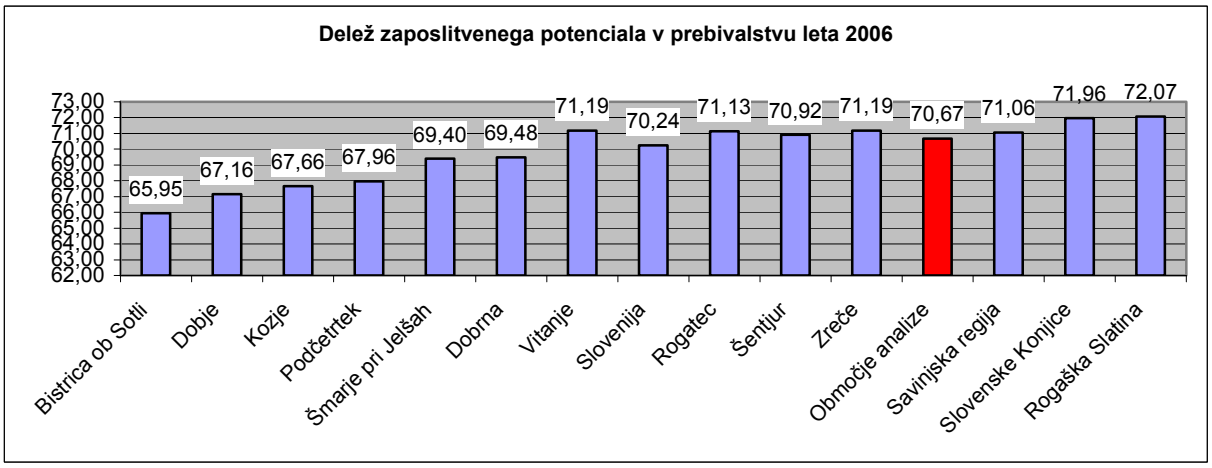
Grafikon 24: Delež zaposlitvenega potenciala v prebivalstvu leta 2004

Grafikon 25: Delež zaposlitvenega potenciala v prebivalstvu leta 2005

Grafikon 26: Delež zaposlitvenega potenciala v prebivalstvu leta 2006

Aktivno prebivalstvo[11] na obravnavanem področju je leta 2004 štelo 28.728 oseb, od tega je bila največja koncentracija le-tega na območju občin Slovenske Konjice, Šentjur in Rogaška Slatina.

Tabela 15: Aktivno prebivalstvo decembra 2004

	Delovno aktivno prebivalstvo*	Brezposelne osebe**	Aktivno prebivalstvo
Bistrica ob Sotli	442	97	539
Dobje	159	65	224
Kozje	769	211	980
Podčetrtek	860	204	1064
Rogaška Slatina	4583	673	5256
Rogatec	802	218	1020
Šentjur	4684	1051	5735
Šmarje pri Jelšah	2348	599	2947
Dobrna	489	91	580
Slovenske Konjice	4761	708	5469
Vitanje	414	90	504
Zreče	4188	222	4410
Območje analize	24499	4229	28728
Slovenija	785010	90728***	875738

Vir: BSP*, Letno poročilo ZRSZ OS Celje 2004**,
*** http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2004/tabela1204.htm

Grafikon 27: Aktivno prebivalstvo 2004

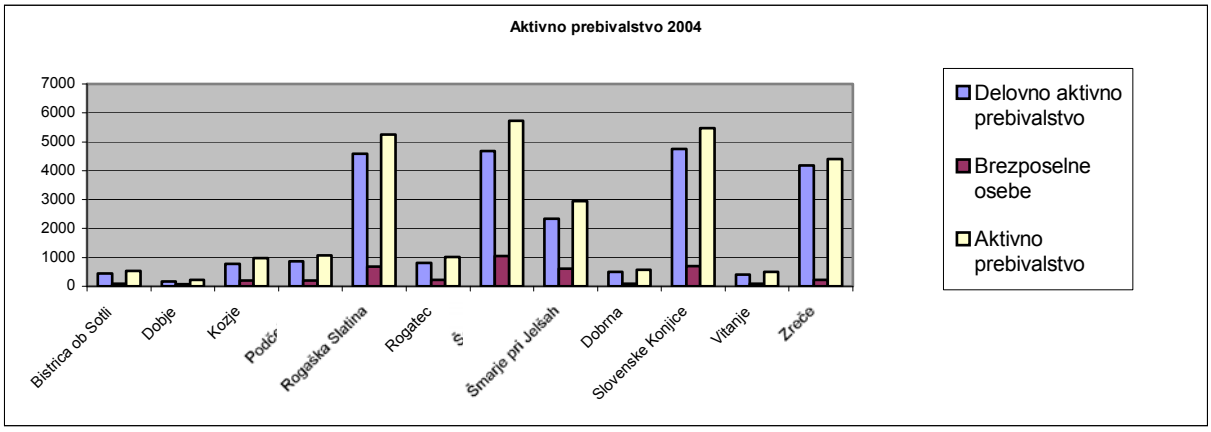

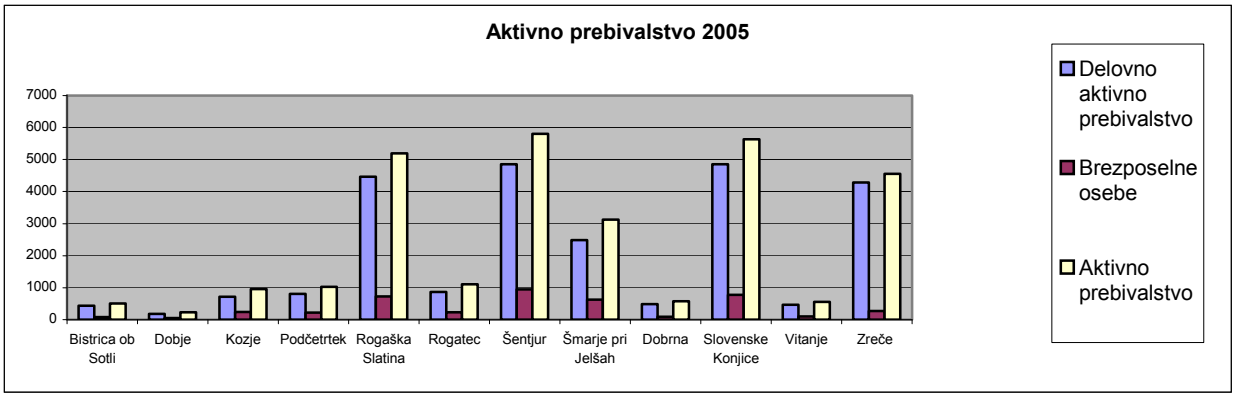
Tabela 16: Aktivno prebivalstvo decembra 2005

	Delovno aktivno prebivalstvo*	Brezposelne osebe**	Aktivno prebivalstvo
Bistrica ob Sotli	437	77	514
Dobje	176	52	228
Kozje	718	241	959
Podčetrtek	809	216	1025
Rogaška Slatina	4463	732	5195
Rogatec	873	233	1106
Šentjur	4853	949	5802
Šmarje pri Jelšah	2488	633	3121
Dobrna	493	90	583
Slovenske Konjice	4849	783	5632
Vitanje	465	98	563
Zreče	4282	267	4549
Območje analize	24906	4371	29277
Slovenija	813558	92575***	906133

Vir: BSP*, Letno poročilo ZRSZ OS Celje 2005**
*** http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2005/tabela1205.htm

[11)] Aktivno prebivalstvo tvorijo delovno aktivno prebivalstvo (zaposlene in samozaposlene osebe) in brezposelne osebe glede na občino stalnega bivališča.

Grafikon 28: Aktivno prebivalstvo leta 2005

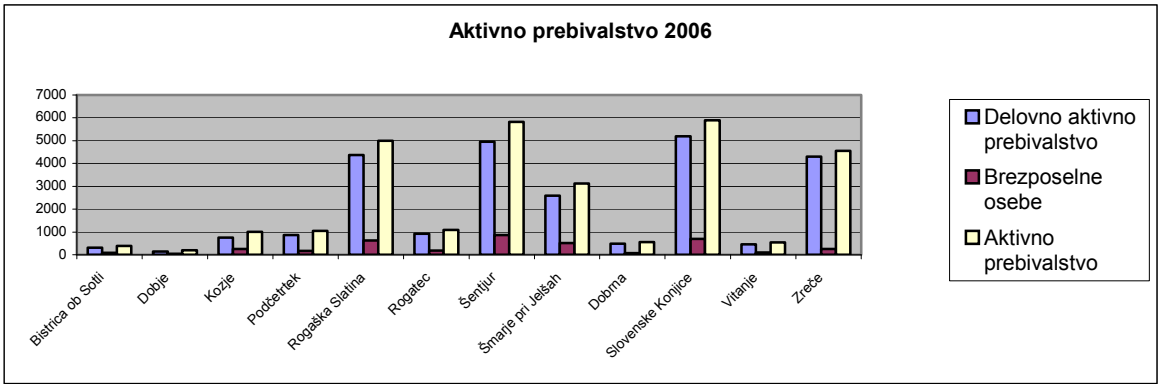
Leta 2006 pa je po porastu leta 2005 (na 29.277 oseb) prišlo do upada števila aktivnega prebivalstva na 29.245 oseb, in sicer zaradi zmanjšanja števila registriranih brezposelnih oseb. Razen dejanskega zmanjšanja števila brezposelnih oseb, ta pojav lahko razložimo tudi s spremembo metodologije ugotavljanja delovno aktivnega prebivalstva. Z mesecem januarjem 2005 je namreč SURS prešel na novo metodologijo ugotavljanja formalno delovno aktivnega prebivalstva, ki zajema širši krog zaposlenih kot prejšnja metodologija (podlaga je prijava zaposlenih v obvezno socialno zavarovanje), kar je lahko posledično vplivalo na višino stopnje registrirane brezposelnosti. (Vir: Mesečne informacije ZRSZ OE Celje za mesec december 2006)

Tabela 17: Aktivno prebivalstvo decembra 2006

	Delovno aktivno prebivalstvo*	Brezposelne osebe**	Aktivno prebivalstvo
Bistrica ob Sotli	307	83	390
Dobje	147	47	194
Kozje	763	247	1010
Podčetrtek	874	172	1046
Rogaška Slatina	4365	636	5001
Rogatec	918	181	1099
Šentjur	4957	874	5831
Šmarje pri Jelšah	2593	524	3117
Dobrna	489	74	563
Slovenske Konjice	5199	698	5897
Vitanje	459	93	552
Zreče	4297	248	4545
Območje analize	25368	3877	29245
Slovenija	833016	78303***	911319

Vir: BSP*, ZRSZ OS Celje Mesečne informacije december 2006**
*** http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2006/tabela1206.htm

Grafikon 29: Aktivno prebivalstvo leta 2006

1.2.1 Gibanje zaposlenosti

Delovno aktivno prebivalstvo[12] je na obravnavanem področju leta 2004 štelo 24.499 oseb, od tega je bilo 81,28 % zaposlenih in 18,72 % samozaposlenih oseb. V zaposlitveni strukturi delovno aktivnega prebivalstva[13] je bil največji delež zaposlenih v podjetjih in organizacijah (67,10 %), sledijo jim zaposleni pri samozaposlenih (14,9 %), kmetje (11,50 %), samostojni podjetniki (6,79 %) ter osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (0,42 %).

Tabela 18: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2004

Delovno aktivno prebivalstvo	Zaposlene osebe				Samozaposlene osebe			
	del. akt. preb	**skupaj**	**v podjetjih družb. in organiz.**	**pri samo-zaposlenih**	**skupaj**	**samost. podj. posamezniki**	**osebe, ki opr. pokl. dej.**	**kmetje**
Bistrica ob Sotli	442	268	226	42	174	27	1	146
Dobje	159	88	68	20	71	19	1	51
Kozje	769	455	354	101	314	62	2	250
Podčetrtek	860	536	363	173	324	87	4	233
Rogaška Slatina	4583	4040	3589	451	543	280	15	248
Rogatec	802	660	572	88	142	49	0	93
Šentjur	4684	3569	2722	847	1115	424	26	665
Šmarje pri Jelšah	2348	1662	1258	404	686	201	14	471
Dobrna	489	394	352	42	95	34	2	59
Slovenske Konjice	4761	4073	3084	989	688	317	27	344
Vitanje	414	263	208	55	151	35	3	113
Zreče	4188	3906	3642	264	282	129	9	144
Območje analize	24499	19914	16438	3476	4585	1664	104	2817

Vir: BSP (Banka statističnih podatkov, zaposleni po občinah, december 2004)

Tabela 19: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva na analiziranem območju leta 2004 v%

	Zaposleni v družbah in organizacijah	**Zaposleni pri samozaposlenih**	**Samostojni podjetniki posamezniki**	**Samozaposlene osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost**	**Kmetje**
Območje analize	67,10	14,19	6,79	0,42	11,50

12) K delovno aktivnemu prebivalstvu sodijo zaposlene osebe, ki so v delovnem razmerju pri podjetjih in organizacijah, izvoljeni ali imenovani nosilci javne ali družbene funkcije, matere z otrokom, ki delajo po posebnih predpisih, lastniki podjetij, ki jih osebno vodijo in niso zavarovani iz drugega naslova, od 1. 1. 1999 udeleženci javnih del; zaposlene osebe ki so v delovnem razmerju pri osebah, ki opravljajo gospodarsko ali pridobitno dejavnost, pri osebah, ki opravljajo poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic, pri fizičnih osebah, ki uporabljajo dopolnilno delo drugih ljudi; samozaposlene osebe, ki opravljajo gospodarsko ali pridobitno dejavnost (samostojni podjetniki posamezniki) in osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (npr. samostojni raziskovalci). (Vir: SURS)

13) Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva zajema deleže zaposlenih delovno aktivnih prebivalcev v podjetjih in organizacijah, pri samozaposlenih osebah, delež samostojnih podjetnikov ter delež kmetov.

Grafikon 30: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2004

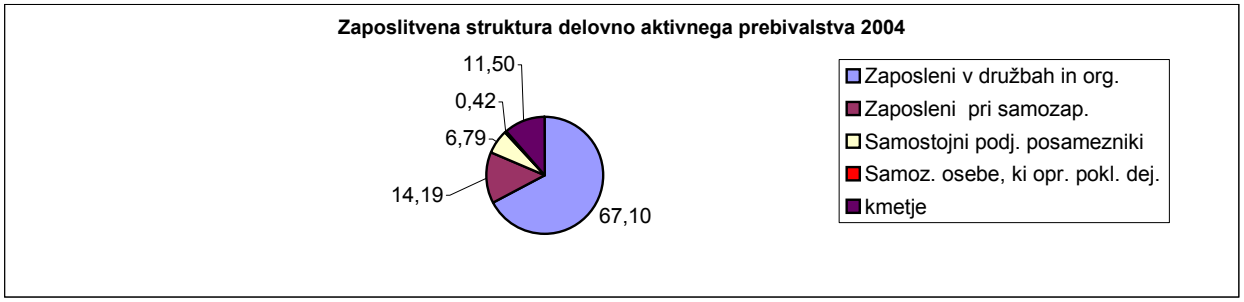

Tabela 20: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2005

Delovno aktivno prebivalstvo	Zaposlene osebe			Samozaposlene osebe			
	del. akt. preb	**skupaj**	**v podjetjih družb. in organiz.**	**pri samo-zaposlenih**	**skupaj**	**samost. podj. posamezniki**	**osebe, ki opr. pokl. dej.**	**kmetje**
Bistrica ob Sotli	437	285	243	42	152	29	1	122
Dobje	176	113	93	20	63	19	0	44
Kozje	718	374	270	104	344	59	2	283
Podčetrtek	809	522	369	153	287	82	3	202
Rogaška Slatina	4463	3980	3536	444	483	285	16	182
Rogatec	873	738	654	84	135	50	1	84
Šentjur	4853	3777	1956	821	1076	416	23	637
Šmarje pri Jelšah	2488	1875	1501	374	613	200	15	398
Dobrna	493	379	345	34	114	33	1	80
Slovenske Konjice	4849	4247	3374	873	602	305	24	273
Vitanje	465	300	251	49	165	34	4	127
Zreče	4282	3987	3772	215	295	130	10	155
Območje analize	24906	20577	16364	3213	4329	1642	100	2587

Vir: BSP (Banka statističnih podatkov, zaposleni po občinah, december 2005)

Tabela21: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva na analiziranem območju leta 2005 v %

	Zaposleni v družbah in organizacijah	**Zaposleni pri samozaposlenih**	**Samostojni podjetniki posamezniki**	**Samozaposlene osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost**	**Kmetje**
Območje analize	65,70	12,90	6,59	0,40	10,39

Leta 2005 se je delovno aktivno prebivalstvo povečalo na 24.906 oseb, od tega je bilo 82,62 % zaposlenih in 17,38 % samozaposlenih oseb, torej, prišlo je do povečanja števila zaposlenih in zmanjšanja števila samozaposlenih oseb. V zaposlitveni strukturi delovno aktivnega prebivalstva je bil največji delež zaposlenih v podjetjih in organizacijah (65,70 %), sledijo jim zaposleni pri samozaposlenih (12,9 %), kmetje (10,39 %), samostojni podjetniki (6,59 %) ter osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (0,40 %).

Grafikon 31: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2005

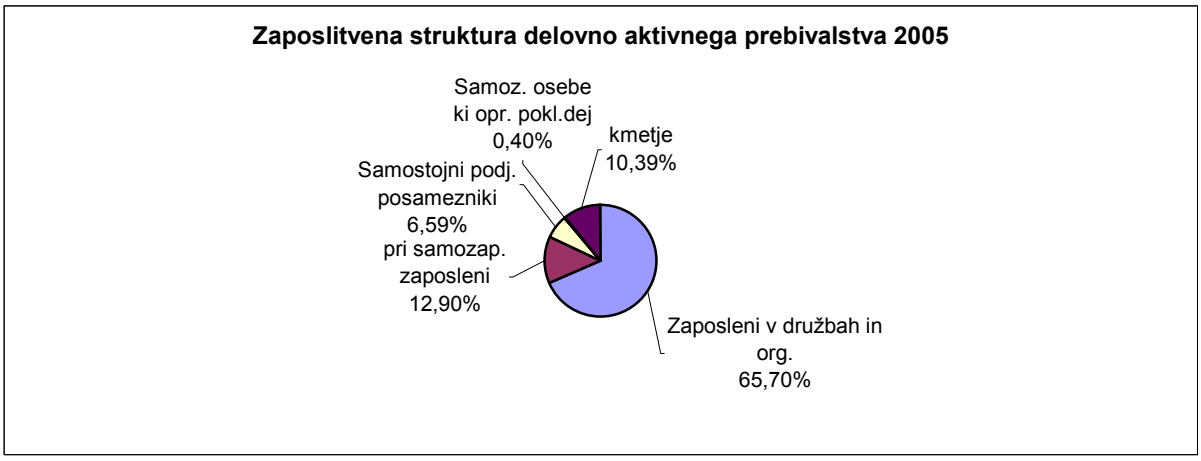

Tabela 22: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2006

Delovno aktivno prebivalstvo	Zaposlene osebe	Samozaposlene osebe

	del. akt. preb.	skupaj	v podjetjih družb. in organiz.	pri samo-zaposlenih	skupaj	samost. podj posamezniki	osebe, ki opr. pokl. dej.	kmetje
Bistrica ob Sotli	307	158	113	45	149	26	1	122
Dobje	147	84	69	15	63	18	0	45
Kozje	763	416	284	132	347	61	3	283
Podčetrtek	874	584	420	164	290	85	3	202
Rogaška Slatina	4365	3871	3393	478	494	294	17	183
Rogatec	918	781	685	96	137	52	1	84
Šentjur	4957	3874	3041	833	1083	423	22	638
Šmarje pri Jelšah	2593	1971	1539	432	622	210	14	398
Dobrna	489	374	338	36	115	34	1	80
Slovenske Konjice	5199	4575	3642	933	624	324	27	273
Vitanje	459	294	245	49	165	34	4	127
Zreče	4297	3998	3771	227	299	133	11	155
Območje analize	25368	20980	17540	3440	4388	1694	104	2590

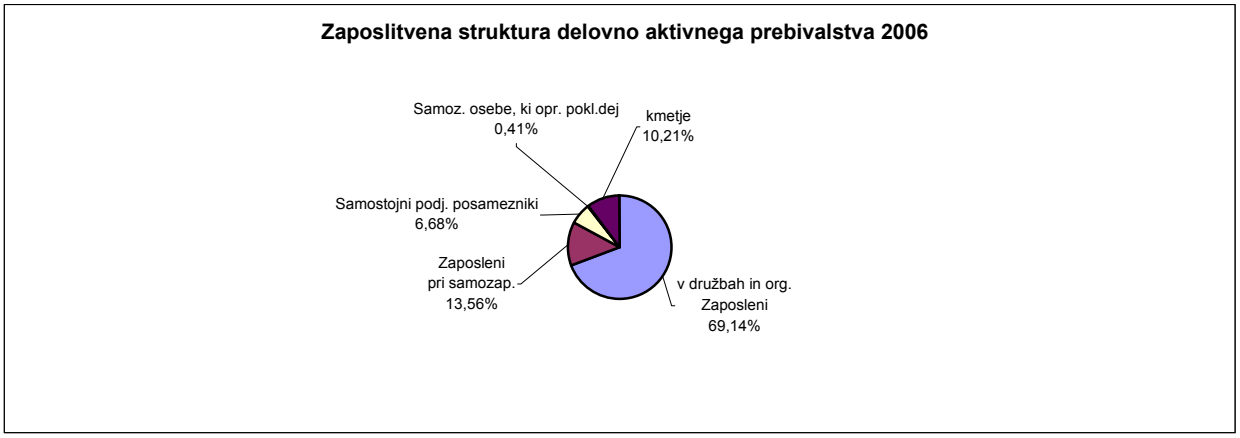
Vir: BSP (Banka statističnih podatkov, zaposleni po občinah, december 2006)

Tabela 23: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva na analiziranem območju leta 2006 v%

	Zaposleni v družbah in organizacijah	Zaposleni pri samozaposlenih	Samostojni podjetniki posamezniki	Samozaposlene osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost	Kmetje
Območje analize	69,14	13,56	6,68	0,41	10,21

Leta 2006 se je delovno aktivno prebivalstvo povečalo na 25.368 oseb, od tega je bilo 82,70 % zaposlenih in 17,30 % samozaposlenih oseb, torej je prišlo do rahlega povečanja števila zaposlenih in zmanjšanja samozaposlenih oseb. V zaposlitveni strukturi delovno aktivnega prebivalstva je bil največji delež zaposlenih v podjetjih in organizacijah (69,14 %), sledijo jim zaposleni pri samozaposlenih (13,56 %), kmetje (10,21 %), samostojni podjetniki (6,68 %) ter osebe, ki opravljajo poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (0,41 %).

Grafikon 32: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2006

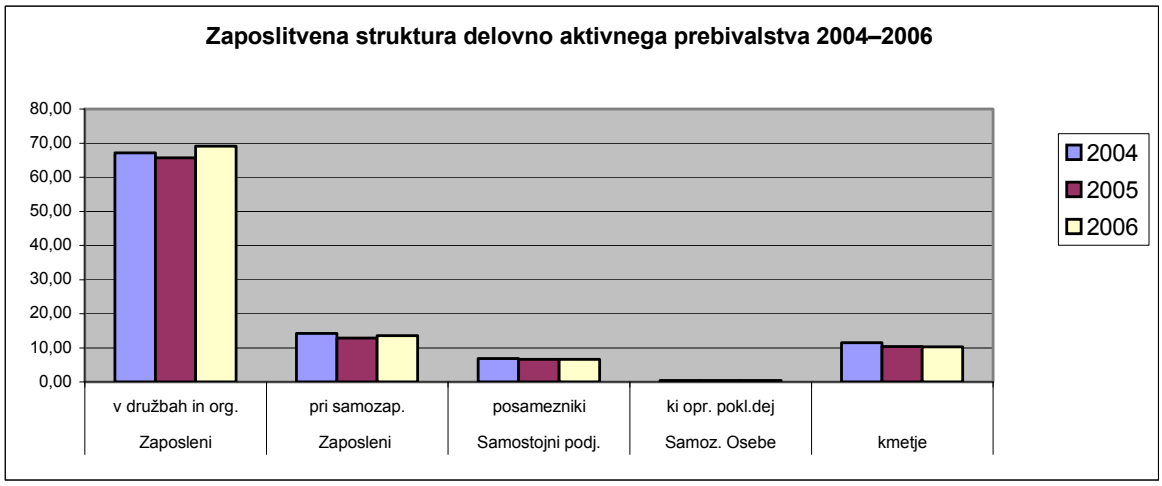

Na analiziranem področju lahko v obdobju 2004–2006 opazimo trend rahlega povečanja deleža zaposlenih v podjetjih, družbah in organizacijah in zaposlenih pri samozaposlenih osebah ter zmanjšanje deleža kmetov, kar nakazuje možnost rasti nosilcev razvoja gospodarstva tega območja. Delež samostojnih podjetnikov posameznikov in oseb, ki opravljajo poklicno dejavnost, se ohranja na približno enaki ravni.

Tabela 24: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva na analiziranem območju 2004 , 2005 in 2006 v %

Leta	Zaposleni v družbah in org.	Zaposleni pri samozap.	Samostojni podj. posamezniki	Samoz. Osebe ki opr. pokl.dej	Kmetje
2004	67,10	14,19	6,79	0,42	11,50
2005	65,70	12,90	6,59	0,40	10,39
2006	69,14	13,56	6,68	0,41	10,21

Grafikon 33: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2004–2006

1.2.2 Gibanje brezposelnosti

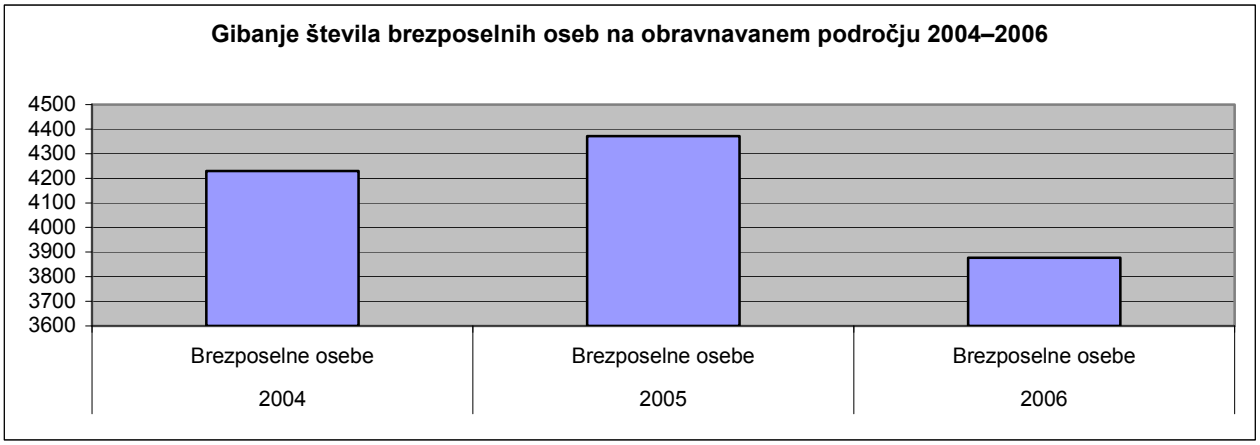
Tabela 25: Število registriranih brezposelnih oseb[14] leta 2004, 2005 in 2006

	December 2004	December 2005	December 2006

	Brezposelne osebe	Brezposelne osebe	Brezposelne osebe
Bistrica ob Sotli	97	77	83
Dobje	65	52	47
Kozje	211	241	247
Podčetrtek	204	216	172
Rogaška Slatina	673	732	636
Rogatec	218	233	181
Šentjur	1051	949	874
Šmarje pri Jelšah	599	633	524
Dobrna	91	90	74
Slovenske Konjice	708	783	698
Vitanje	90	98	93
Zreče	222	267	248
Območje analize	4229	4371	3877
Slovenija*	90728	92575	78303

Viri: ZRSZ OS Celje: Poročilo za leto 2004, 2005; Mesečne informacije za december 2006;* http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2004/tabela1204.htm
http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2005/tabela1205.htm.
http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2006/tabela1206.htm

Grafikon 34: Gibanje števila brezposelnih oseb na obravnavanem področju 2004–2006

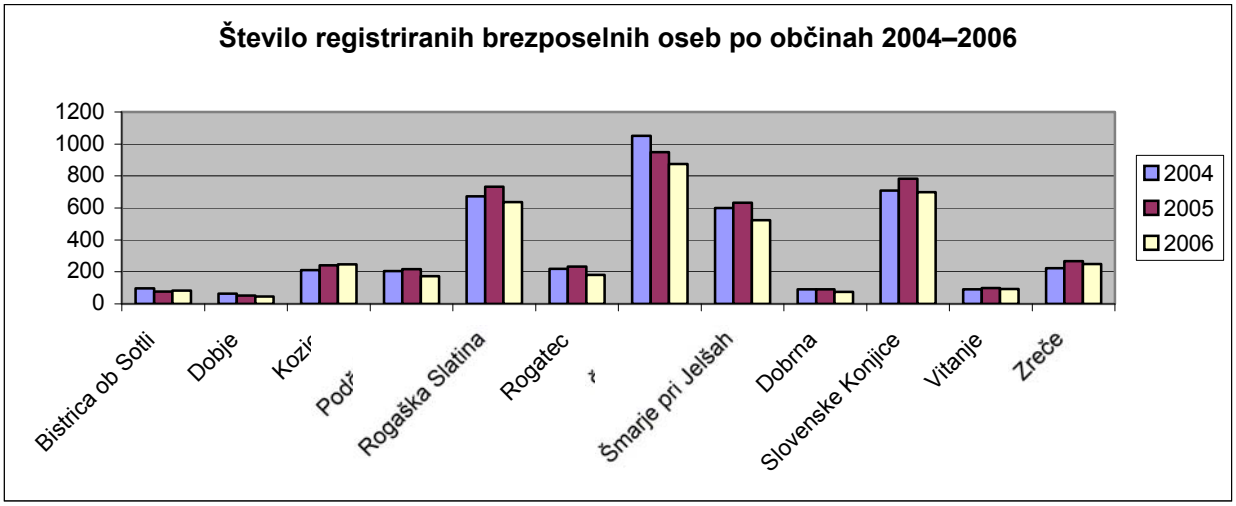

[14] Registrirane brezposelne osebe so osebe v starosti 15 do 65 (moški) oziroma 60 let (ženske), ki so prijavljene na Zavodu za zaposlovanje in iščejo zaposlitev.

Na obravnavanem področju se je leta 2005 število brezposelnih oseb v primerjavi z letom 2004 povečalo na 4.371 oseb, leta 2006 pa v primerjavi z letom 2005 zmanjšalo na 3.877 oseb, kar je v skladu s trendom zmanjšanja brezposelnosti na območju celotne Slovenije (leta 2006 se je v Sloveniji zmanjšalo število brezposelnih v primerjavi z letom 2005 za 5.000 oseb; Vir: SURS, 12. 4. 2007). Razen dejanskega zmanjšanja števila brezposelnih oseb zaradi zaposlitve ali črtanja po lastni volji, zaradi kršitve obveznosti ali odhoda v neaktivnost (upokojitev, šolanje in drugi podobni razlogi) lahko ta pojav razložimo tudi s spremembo metodologije ugotavljanja delovno aktivnega prebivalstva. Z mesecem januarjem 2005 je namreč SURS prešel na novo metodologijo ugotavljanja formalno delovno aktivnega prebivalstva, ki zajema širši krog zaposlenih kot prejšnja metodologija (podlaga je prijava zaposlenih v obvezno socialno zavarovanje), kar je lahko posledično vplivalo na višino stopnje registrirane brezposelnosti. (Vir: Mesečne informacije ZRSZ OS Celje za mesec december 2006)

Razen v občinah Bistrica ob Sotli in Kozje, kjer je prišlo do zvišanja brezposelnosti, je v vseh drugih občinah obravnavanega področja leta 2006 opaziti zmanjšanje števila brezposelnih oseb, še posebej v občinah Rogaška Slatina, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Slovenske Konjice in Zreče.

Grafikon 35: Število registriranih brezposelnih oseb po občinah 2004–2006

Stopnja registrirane brezposelnosti[15] na obravnavanem področju se je leta 2005 zvišala na povprečno vrednost 12,5 % (z 12,3 % konec leta 2004), leta 2006 pa se je znižala na 11,3 %. Kljub rahlemu znižanju, ima obravnavano področje še vedno nadpovprečno stopnjo registrirane brezposelnosti v primerjavi s slovenskim povprečjem. Nadpovprečna stopnja registrirane brezposelnosti je značilna tudi za celotno Savinjsko regijo. (Vir: UMAR Jesensko poročilo 2006)

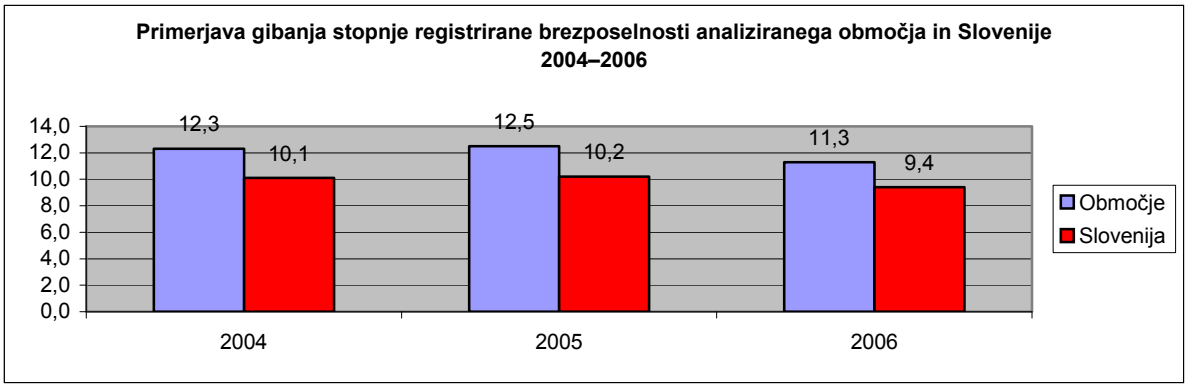
15) Stopnja registrirane brezposelnosti je razmerje med številom registriranih brezposelnih oseb in aktivnega prebivalstva ter je poleg BDP na prebivalca temeljni kazalnik za določanje upravičenosti EU regij do strukturne pomoči.

Tabela 26: Stopnja registrirane brezposelnosti 2004–2006

	Stopnja registrirane brezposelnosti 2004	Stopnja registrirane brezposelnosti 2005	Stopnja registrirane brezposelnosti 2006
Bistrica ob Sotli	15,6	13,0	13,8
Dobje	15,3	12,5	11,4
Kozje	8,2	16,1	17,0
Podčetrtek	11,0	14,7	11,8
Rogaška Slatina	9,1	13,7	11,9
Rogatec	13,9	15,4	12,2
Šentjur	19,2	11,2	10,1
Šmarje pri Jelšah	10,5	14,5	12,0
Dobrna	9,3	9,2	7,5
Slovenske Konjice	10,9	11,9	10,5
Vitanje	11,1	9,4	8,8
Zreče	14,0	8,9	8,2
Območje	*12,3*	*12,5*	*11,3*
Slovenija*	*10,1*	*10,2*	*9,4*

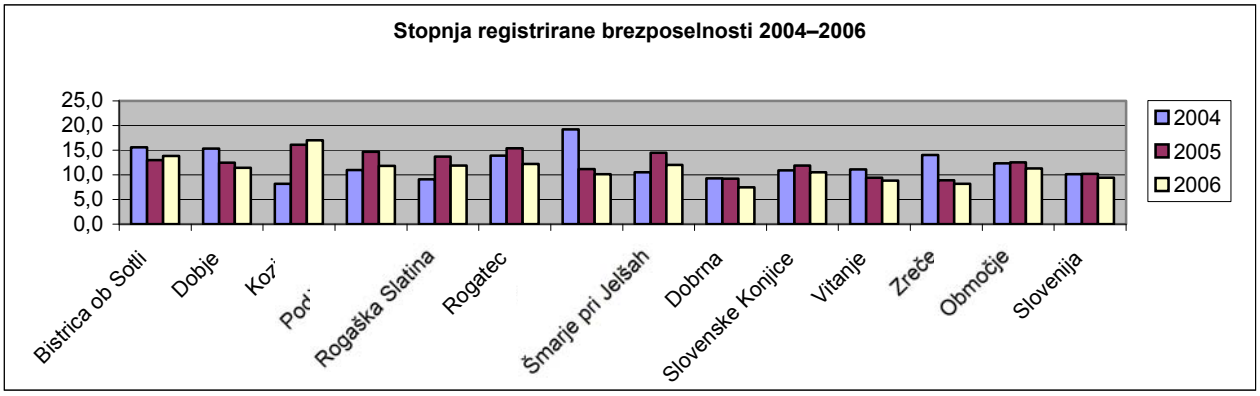
Vir: ZRSZ OS Celje; Mesečne informacije za december 2006; *UMAR: Jesensko poročilo 2005, 2006

Grafikon 36: Primerjava gibanja stopnje registrirane brezposelnosti analiziranega območja in Slovenije 2004–2006

V primerjavi z letom 2005 se je leta 2006 stopnja registrirane brezposelnosti zvišala le v občinah Bistrica ob Sotli in Kozje, kar zopet ukazuje na slabšanje stanja v teh občinah v primerjavi z drugimi občinami analiziranega območja.

Grafikon 37: Stopnja registrirane brezposelnosti 2004–2006

1.2.3 Strukturne značilnosti registriranih brezposelnih oseb

1.2.3.1 Spolna struktura registriranih brezposelnih oseb

Tabela 27: Spolna struktura registriranih brezposelnih oseb 2005 in 2006

	December 2005			December 2006		
	Moški	**Ženske**	**SKUPAJ**	**Moški**	**Ženske**	**SKUPAJ**
BISTRICA OB SOTLI	38	39	77	35	48	83
DOBJE	19	33	52	19	28	47
DOBRNA	51	39	90	37	37	74
KOZJE	93	148	241	92	155	247
PODČETRTEK	90	126	216	68	104	172
ROGAŠKA SLATINA	316	416	732	256	380	636
ROGATEC	95	138	233	62	119	181
SLOVENSKE KONJICE	357	426	783	298	400	698
ŠENTJUR	398	551	949	360	514	874
ŠMARJE PRI JELŠAH	265	368	633	199	325	524
VITANJE	53	45	98	53	40	93
ZREČE	114	153	267	111	137	248
OBMOČJE ANALIZE	1.889	2.482	4.371	1.590	2.287	3.877
SLOVENIJA*	42.877	49.698	92.575	35.711	42.592	78303

Viri: ZRSZ OS Celje,

*http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2005/tabela1205.htm.

http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2006/tabela1206.htm

Grafikon 38: Gibanje spolne strukture registriranih brezposelnih oseb na obravnavanem področju 2005 in 2006

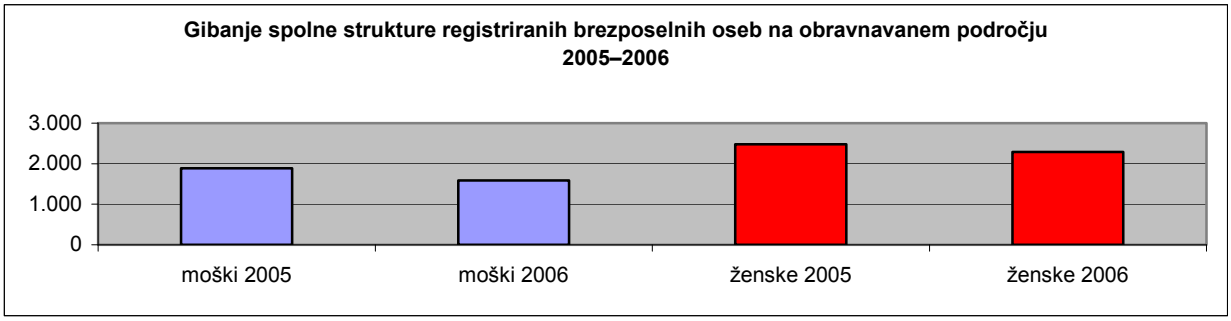
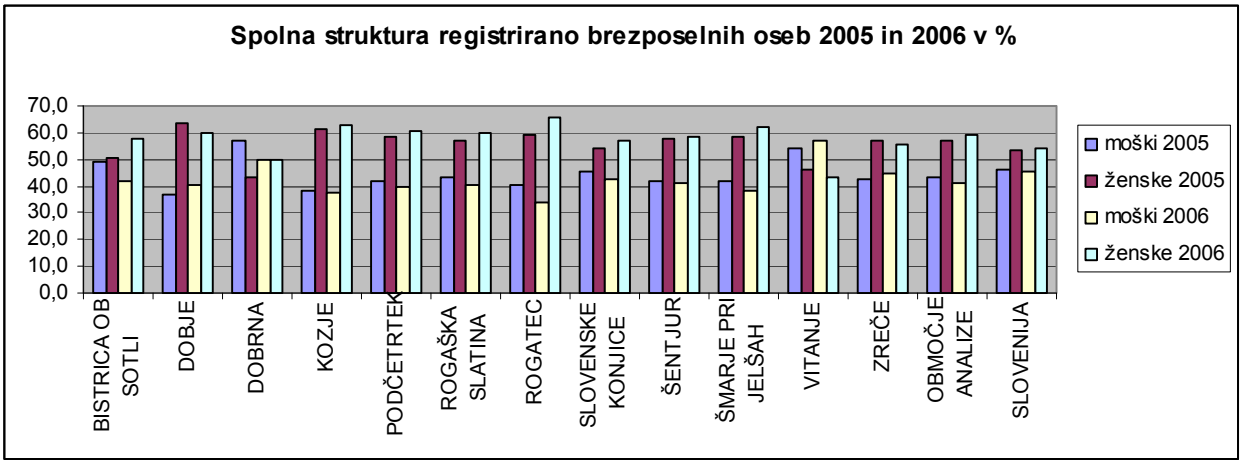

Tabela 28: Spolna struktura registriranih brezposelnih oseb 2005 in 2006 v %

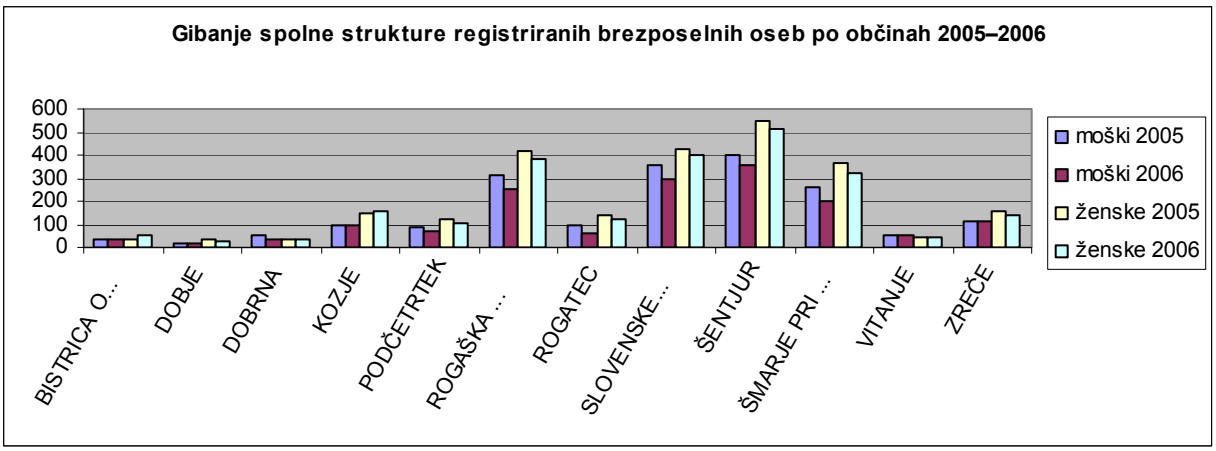
	December 2005		December 2006	
	Moški	**Ženske**	**Moški**	**Ženske**
BISTRICA OB SOTLI	49,4	50,6	42,2	57,8
DOBJE	36,5	63,5	40,4	59,6
DOBRNA	56,7	43,3	50,0	50,0
KOZJE	38,6	61,4	37,2	62,8
PODČETRTEK	41,7	58,3	39,5	60,5
ROGAŠKA SLATINA	43,2	56,8	40,3	59,7
ROGATEC	40,8	59,2	34,3	65,7
SLOVENSKE KONJICE	45,6	54,4	42,7	57,3
ŠENTJUR	41,9	58,1	41,2	58,8
ŠMARJE PRI JELŠAH	41,9	58,1	38,0	62,0
VITANJE	54,1	45,9	57,0	43,0
ZREČE	42,7	57,3	44,8	55,2
OBMOČJE ANALIZE	*43,2*	*56,8*	*41,0*	*59,0*
SLOVENIJA	*46,3*	*53,7*	*45,6*	*54,4*

Grafikon 39: Spolna struktura registriranih brezposelnih oseb 2005 in 2006 v %

V letih 2005 in 2006 je na obravnavanem področju opaziti zmanjšanje števila obeh spolov registriranih brezposelnih oseb, pri čemer je večje zmanjšanje opazno pri moških kot pri ženskah (število registriranih brezposelnih moških se je zmanjšalo za 299 oseb, število registriranih brezposelnih žensk pa za 195 oseb). Še vedno pa je opazno večje število brezposelnih žensk kot brezposelnih moških (leta 2005 je bilo 1.889 registriranih brezposelnih moških in 2.482 registriranih brezposelnih žensk, leta 2006 pa 1.590 registriranih brezposelnih moških in 2.287 registriranih brezposelnih žensk). V občinah Bistrica ob Sotli in Kozje pa je opaziti še povečanje števila brezposelnih žensk leta 2006, kar je v nasprotju s trendom, ki prevladuje na obravnavanem področju.

Grafikon 40: Gibanje spolne strukture registriranih brezposelnih oseb po občinah 2005 in 2006

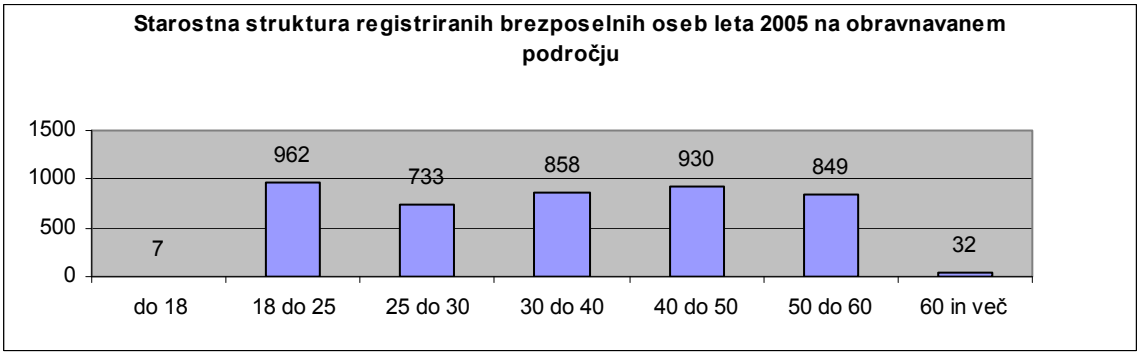
1.2.3.2 Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb

Tabela 29: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb decembra 2005

	do 18	18 do 25	25 do 30	30 do 40	40 do 50	50 do 60	60 in več	SKUPAJ
BISTRICA OB SOTLI	0	8	16	19	18	15	1	77
DOBJE	0	9	8	15	12	8	0	52
DOBRNA	0	23	12	17	13	25	0	90
KOZJE	1	45	30	61	62	40	2	241
PODČETRTEK	0	44	37	48	50	36	1	216
ROGAŠKA SLATINA	3	161	130	128	163	143	4	732
ROGATEC	1	54	30	45	56	44	3	233
SLOVENSKE KONJICE	0	175	153	146	138	160	11	783
ŠENTJUR	1	198	167	172	207	197	7	949
ŠMARJE PRI JELŠAH	0	142	82	132	155	119	3	633
VITANJE	0	32	17	19	11	19	0	98
ZREČE	1	71	51	56	45	43	0	267
OBMOČJE	**7**	**962**	**733**	**858**	**930**	**849**	**32**	**4.371**

Vir: ZRSZ OS Celje

Grafikon 41: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb leta 2005 na obravnavanem področju

Leta 2005 je bilo med registriranimi brezposelnimi osebami največ oseb starih od 18 do 25 let (22,01 %), sledijo jim osebe stare 40–50 let (21,28 %) 30–40 let (19,63 %) ter 50–60 let (19,42 %), kar je zaskrbljujoč podatek, saj je to zelo visok delež oseb, ki sodijo v skupino težje zaposljivih oseb, za katere je treba upoštevati težje zaposlovanje kot za mlajše kategorije. Tako je delež brezposelnih, starih od 40 do 50 let na analiziranem območju decembra 2005 bil za 0,7% višji od slovenskega povprečja (20,6%). (Vir : http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2005/1205.htm.). Drugih primerljivih podatkov za ostale starostne skupine brezposelnih oseb za leto 2005 pa žal ni bilo na razpolagi. Podatki nakazujejo tudi visok delež prvih iskalcev zaposlitve v strukturi brezposelnih.

Tabela 30 : Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb decembra 2005 v %

	do 18	18 do 25	25 do 30	30 do 40	40 do 50	50 do 60	60 in več
BISTRICA OB SOTLI	0,0	10,4	20,8	24,7	23,4	19,5	1,3
DOBJE	0,0	17,3	15,4	28,8	23,1	15,4	0,0
DOBRNA	0,0	25,6	13,3	18,9	14,4	27,8	0,0
KOZJE	0,4	18,7	12,4	25,3	25,7	16,6	0,8
PODČETRTEK	0,0	20,4	17,1	22,2	23,1	16,7	0,5
ROGAŠKA SLATINA	0,4	22,0	17,8	17,5	22,3	19,5	0,5
ROGATEC	0,4	23,2	12,9	19,3	24,0	18,9	1,3
SLOVENSKE KONJICE	0,0	22,3	19,5	18,6	17,6	20,4	1,4
ŠENTJUR	0,1	20,9	17,6	18,1	21,8	20,8	0,7
ŠMARJE PRI JELŠAH	0,0	22,4	13,0	20,9	24,5	18,8	0,5
VITANJE	0,0	32,7	17,3	19,4	11,2	19,4	0,0
ZREČE	0,4	26,6	19,1	21,0	16,9	16,1	0,0
OBMOČJE	0,2	22,0	16,8	19,6	21,3	19,4	0,7

Grafikon 42: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb po občinah 2005

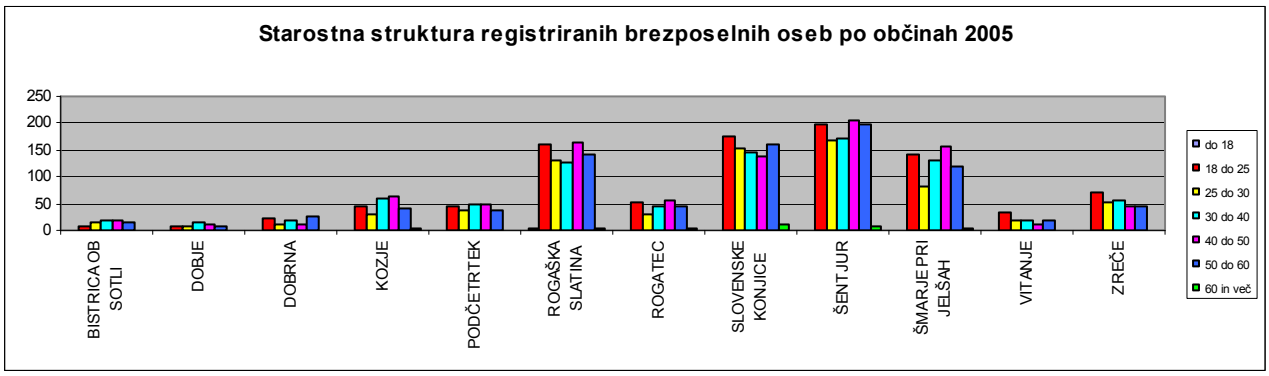
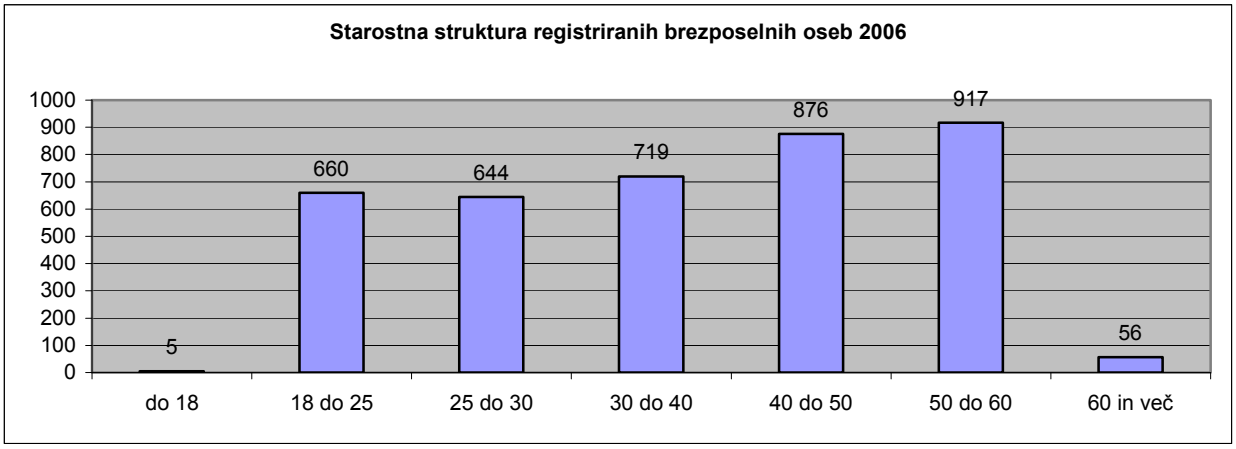

Tabela 31: Starostna struktura registrirano brezposelnih oseb decembra 2006

	do 18	18 do 25	25 do 30	30 do 40	40 do 50	50 do 60	60 in več	SKUPAJ
BISTRICA OB SOTLI	0	11	19	20	20	12	1	83
DOBJE	0	5	10	9	15	8	0	47
DOBRNA	0	15	13	14	5	24	3	74
KOZJE	0	30	37	53	74	49	4	247
PODČETRTEK	1	28	21	36	47	39	0	172
ROGAŠKA SLATINA	0	89	103	117	156	163	8	636
ROGATEC	0	23	32	38	40	43	5	181
SLOVENSKE KONJICE	1	140	117	119	138	167	16	698
ŠENTJUR	1	161	171	151	185	196	9	874
ŠMARJE PRI JELŠAH	2	92	54	109	134	127	6	524
VITANJE	0	20	19	14	16	22	2	93
ZREČE	0	46	48	39	46	67	2	248
OBMOČJE	**5**	**660**	**644**	**719**	**876**	**917**	**56**	**3.877**

Vir: ZRSZ OS Celje

Grafikon 43: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb leta 2006 na obravnavanem področju

Grafikon 44: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb po občinah 2006

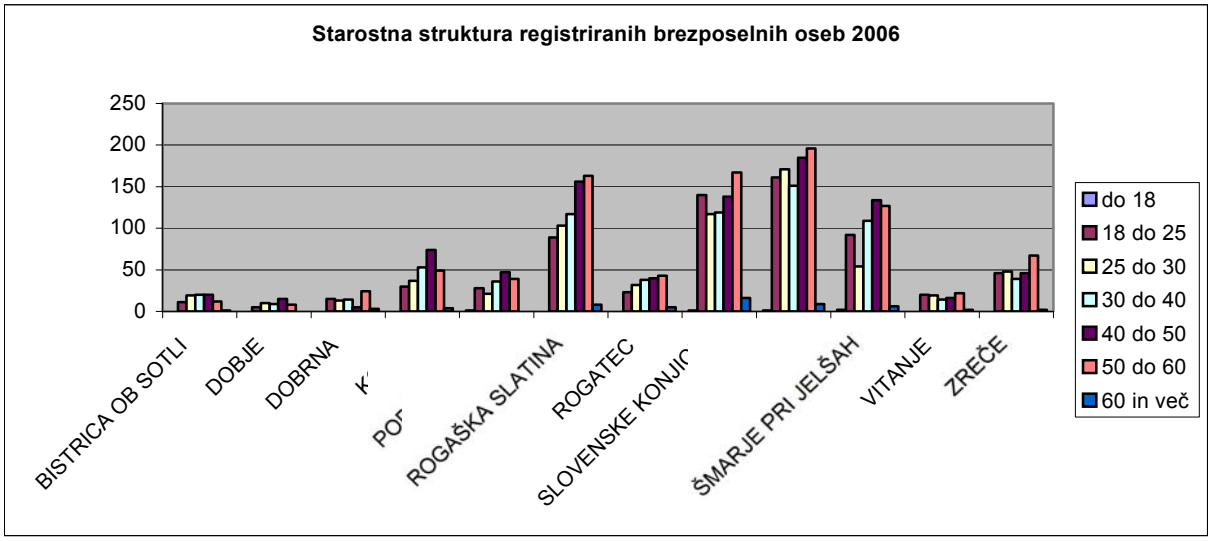

Tabela 32: Starostna struktura registrirano brezposelnih oseb decembra 2006 v %

	do 18	18 do 25	25 do 30	30 do 40	40 do 50	50 do 60	60 in več
BISTRICA OB SOTLI	0,0	13,3	22,9	24,1	24,1	14,5	1,2
DOBJE	0,0	10,6	21,3	19,1	31,9	17,0	0,0
DOBRNA	0,0	20,3	17,6	18,9	6,8	32,4	4,1
KOZJE	0,0	12,1	15,0	21,5	30,0	19,8	1,6
PODČETRTEK	0,6	16,3	12,2	20,9	27,3	22,7	0,0
ROGAŠKA SLATINA	0,0	14,0	16,2	18,4	24,5	25,6	1,3
ROGATEC	0,0	12,7	17,7	21,0	22,1	23,8	2,8
SLOVENSKE KONJICE	0,1	20,1	16,8	17,0	19,8	23,9	2,3
ŠENTJUR	0,1	18,4	19,6	17,3	21,2	22,4	1,0
ŠMARJE PRI JELŠAH	0,4	17,6	10,3	20,8	25,6	24,2	1,1
VITANJE	0,0	21,5	20,4	15,1	17,2	23,7	2,2
ZREČE	0,0	18,5	19,4	15,7	18,5	27,0	0,8
OBMOČJE	0,1	17,0	16,6	18,5	22,6	23,7	1,4

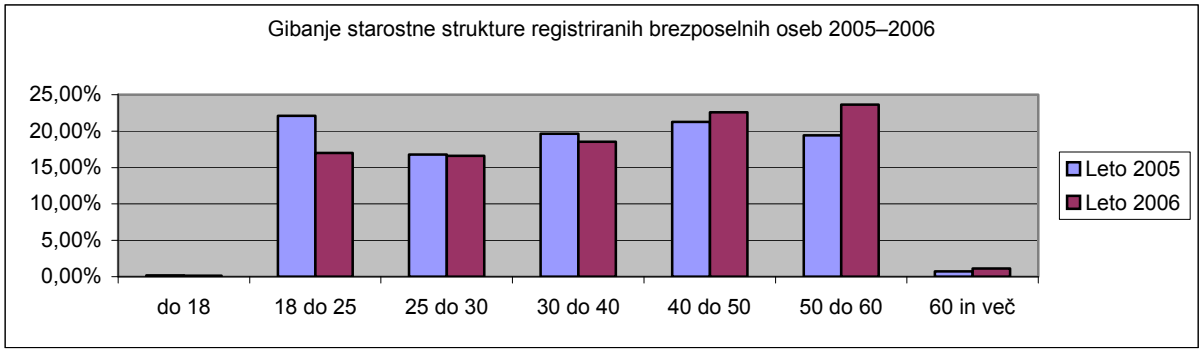
Leta 2006 je bilo med registriranimi brezposelnimi osebami največ oseb starih 50–60 let (23,65 %), sledijo jim osebe stare 40–50 let (22,59 %), 30–40 let (18,55 %), 18–25 let (17,02 %) ter 25–30 let (16,61 %).

Vznemirljiv je podatek, da je leta 2006 v starostni strukturi prišlo do velikega povečanja deleža brezposelnih oseb starih 50–60 let, ki sodijo v skupino težje zaposljivih oseb. Na obravnavanem področju bo treba v prihodnosti posebno pozornost nameniti reševanju problematike zaposlovanja te skupine brezposelnih oseb, in sicer še posebej v občinah, v katerih je prišlo do največjega zvišanja: Zreče (s 43 oseb leta 2005 na 67 leta 2006), Rogaška Slatina (s 143 oseb leta 2005 na 163 oseb leta 2006), Kozje (s 40 oseb leta 2005 na 49 oseb leta 2006). Delež brezposelnih oseb, starih od 40-50 let leta 2006 na analiziranem območju je še vedno višji od slovenskega povprečja (20,8%) (Vir http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2006/1206.htm). Drugih primerljivih podatkov za ostale starostne skupine brezposelnih oseb za leto 2006 pa žal ni bilo na razpolagi.

Tabela 33: Gibanje starostne strukture registriranih brezposelnih oseb na analiziranem območju 2005-2006 v %

	do 18	18 do 25	25 do 30	30 do 40	40 do 50	50 do 60	60 in več
Leto 2005	0,2	22,0	16,8	19,6	21,3	19,4	0,7
Leto 2006	0,1	17,0	16,6	18,5	22,6	23,7	1,4

Grafikon 45: Gibanje starostne strukture registriranih brezposelnih oseb 2005–2006

Razveseljujoč pa je podatek, da je v starostni strukturi registriranih brezposelnih oseb leta 2006 prišlo do zmanjšanja deleža oseb starih 25–30 let.

1.2.3.3 Izobrazbena struktura registriranih brezposelnih oseb

Na obravnavanem področju je imel leta 2005 v povprečju največji delež brezposelnih oseb I. in II. stopnjo izobrazbe (39,8 %). Sledijo jim brezposelni s V. stopnjo (27,6 %) ter s III. in IV. stopnjo izobrazbe (26,8 %). Najmanjši delež brezposelnih je bil s VI. stopnjo (2,1 %) ter nekoliko večji s VII. in VIII. stopnjo (3,8 %).

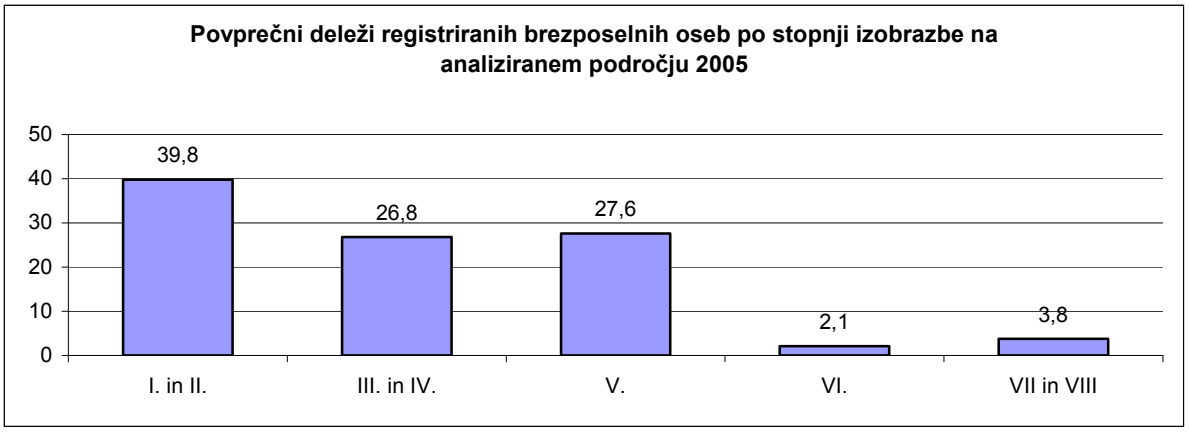
Največji delež brezposelnih s I in II. stopnjo izobrazbe je bil v občinah Kozje, Bistrica ob Sotli, Šmarje pri Jelšah In Dobje. Tudi v vseh drugih občinah, razen v občinah Dobrna in Zreče, kjer je največ brezposelnih s V. stopnjo, je opaziti, da je največji delež brezposelnih s I. in II. stopnjo izobrazbe.

Tabela 34: Deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe 2005

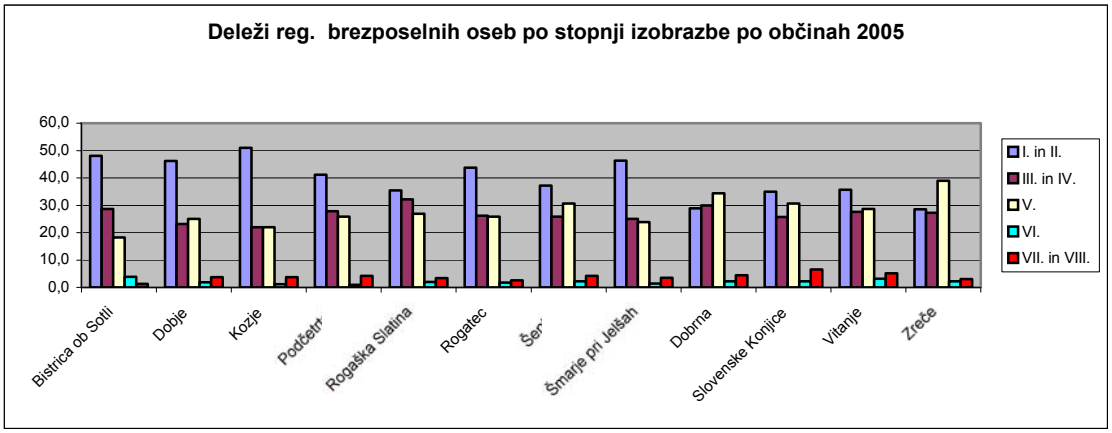
	I. in II.	III. in IV.	V.	VI.	VII. in VIII.
Bistrica ob Sotli	48,1	28,6	18,2	3,9	1,3
Dobje	46,2	23,1	25,0	1,9	3,8
Kozje	51,0	22,0	22,0	1,2	3,7
Podčetrtek	41,2	27,8	25,9	0,9	4,2
Rogaška Slatina	35,4	32,2	26,9	2,0	3,4
Rogatec	43,8	26,2	25,8	1,7	2,6
Šentjur	37,2	25,8	30,6	2,2	4,2
Šmarje pri Jelšah	46,3	25,0	23,9	1,4	3,5
Dobrna	28,9	30,0	34,4	2,2	4,4
Slovenske Konjice	35,0	25,7	30,7	2,2	6,5
Vitanje	35,7	27,6	28,6	3,1	5,1
Zreče	28,5	27,3	39,0	2,2	3,0
Območje analize	39,8	26,8	27,6	2,1	3,8

Vir: ZRSZ OS Celje

Grafikon 46: Povprečni deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe leta 2005

Grafikon 47: Deleži reg. brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe po občinah 2005

V letu 2006 ni bilo bistvenih sprememb v izobrazbeni strukturi registriranih brezposelnih oseb: delež brezposelnih s I. in II. stopnjo izobrazbe je ostal enak (39,8 %), pri čemer lahko poudarimo, da je tudi leta 2006 najbolj opazna koncentracija te skupine brezposelnih v občinah Kozje, Dobje, Bistrica ob Sotli, Šmarje pri Jelšah in Rogatec.
Nekoliko se je zmanjšal delež brezposelnih s III. in IV. stopnjo izobrazbe (s 26,8 % leta 2005 na 26,5 % leta 2006) in delež brezposelnih s VI. stopnjo izobrazbe (z 2,1% na 1,8 %).
Zaskrbljujoč je podatek, da je prišlo do povečanja deleža brezposelnih s VII. in VIII. stopnjo izobrazbe (s 3,8 % leta 2005 na 4,2 % leta 2006). Koncentracija te skupine brezposelnih je največja v občinah Slovenske Konjice, Šentjur in Podčetrtek.

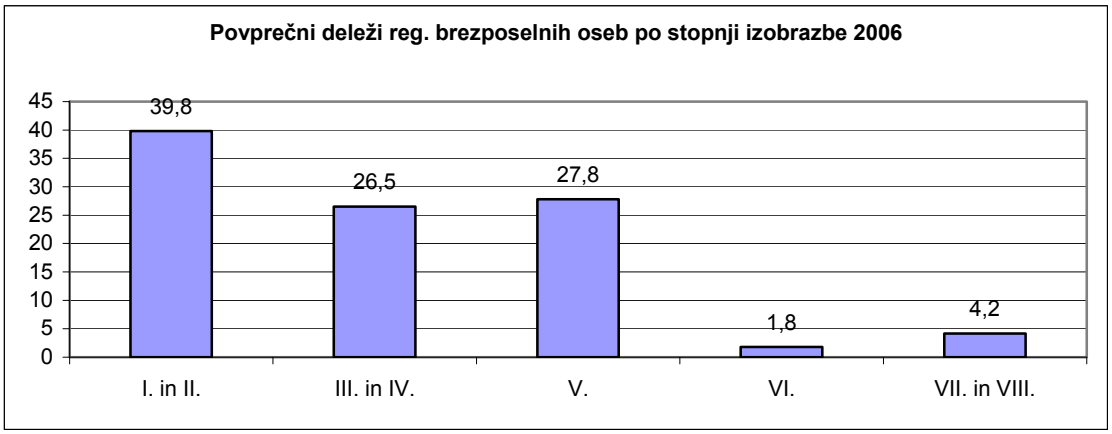
V občinah Dobrna in Zreče je še vedno največ brezposelnih s V. stopnjo izobrazbe.

Tabela 35: Deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe 2006

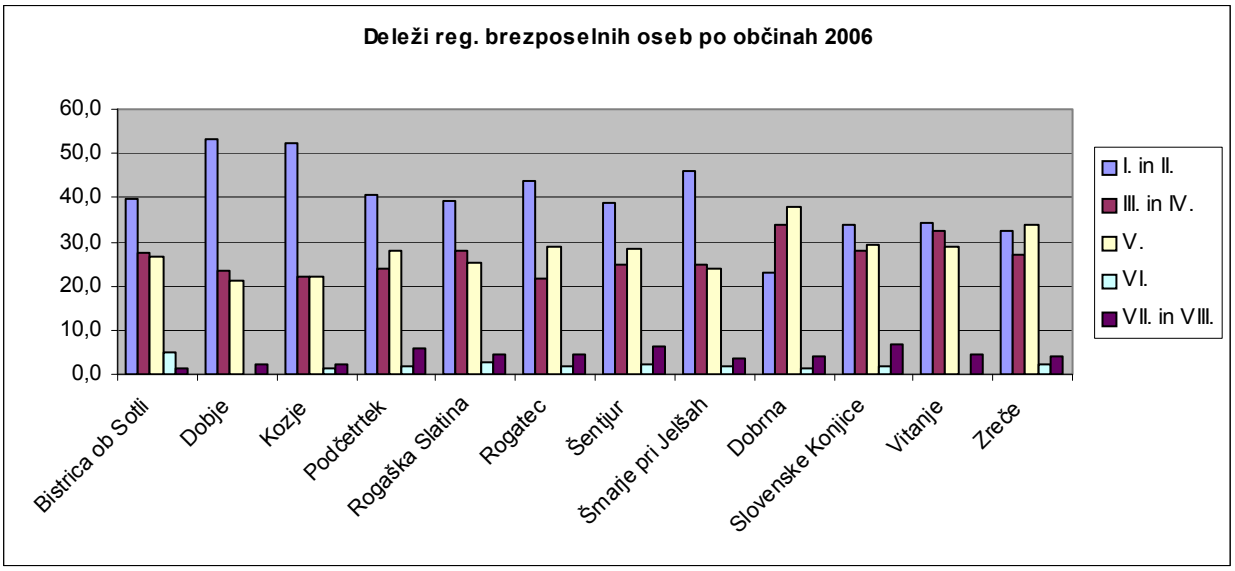
	I. in II.	III. in IV.	V.	VI.	VII. in VIII.
Bistrica ob Sotli	39,8	27,7	26,5	4,8	1,2
Dobje	53,2	23,4	21,3	0,0	2,1
Kozje	52,2	22,3	21,9	1,2	2,4
Podčetrtek	40,7	23,8	27,9	1,7	5,8
Rogaška Slatina	39,2	28,0	25,3	2,8	4,7
Rogatec	43,6	21,5	28,7	1,7	4,4
Šentjur	38,6	24,7	28,4	2,1	6,3
Šmarje pri Jelšah	46,0	25,0	23,7	1,7	3,6
Dobrna	23,0	33,8	37,8	1,4	4,1
Slovenske Konjice	33,7	28,1	29,4	2,0	6,9
Vitanje	34,4	32,3	29,0	0,0	4,3
Zreče	32,7	27,0	33,9	2,4	4,0
Območje analize	39,8	26,5	27,8	1,8	4,2

Vir: ZRSZ OS Celje

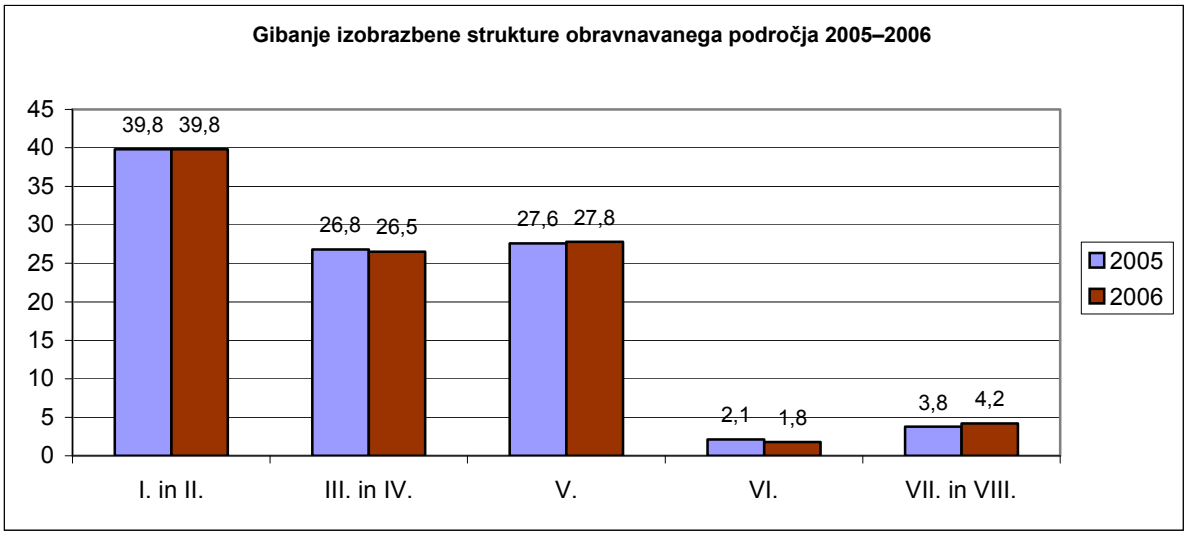
Grafikon 48: Povprečni deleži reg. brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe 2006

Grafikon 49: Deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe po občinah leta 2006

Grafikon 50: Gibanje izobrazbene strukture obravnavanega področja 2005–2006

1.2.3.4 Brezposelnost mladih iskalcev prve zaposlitve

Leta 2005 je bilo na obravnavanem področju 398 oseb, ki so prvič iskale zaposlitev oziroma 9,11 % vseh registriranih brezposelnih oseb analiziranega območja.

V primerjavi z deležem iskalcev prve zaposlitve na območju celotne Slovenije leta 2005 (25%) lahko sklepamo, da je na analiziranem območju zelo majhen delež iskalcev prve zaposlitve med vsemi brezposelnimi.
(Vir: http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2005/1205.htm)

Največje število iskalcev prve zaposlitve je bilo v občinah Šentjur (95 oseb), Slovenske Konjice (71 oseba), Rogaška Slatina (65 oseb) in Šmarje pri Jelšah (44 oseb).

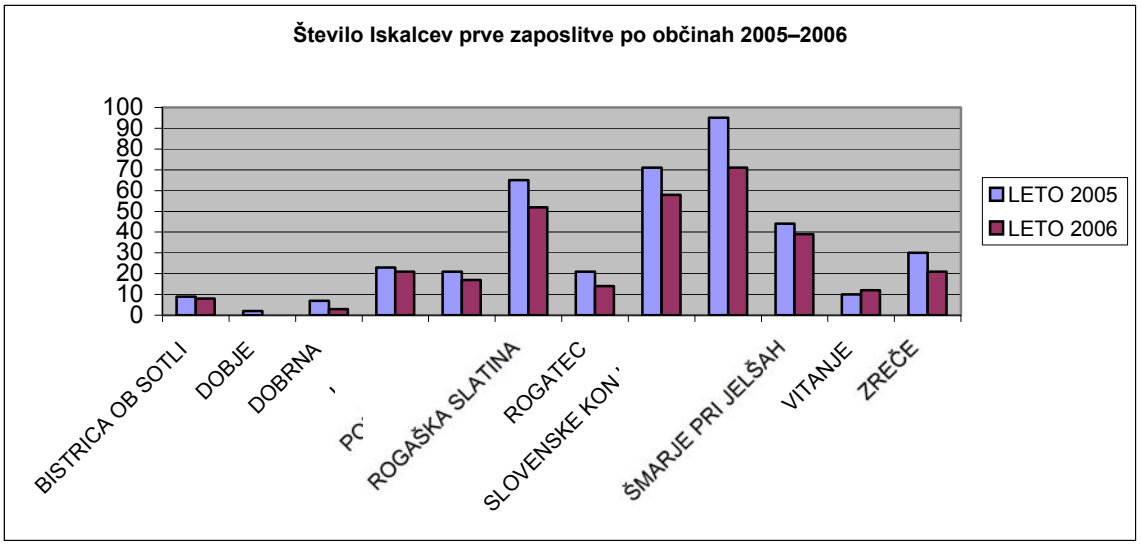
Leta 2006 pa je prišlo do zmanjšanja števila iskalcev prve zaposlitve na 316 oseb, pri čemer je koncentracija največjega števila le-teh ostala v zgoraj omenjenih občinah.

Tabela 36: Iskalci prve zaposlitve na obravnavanem področju 2005–2006

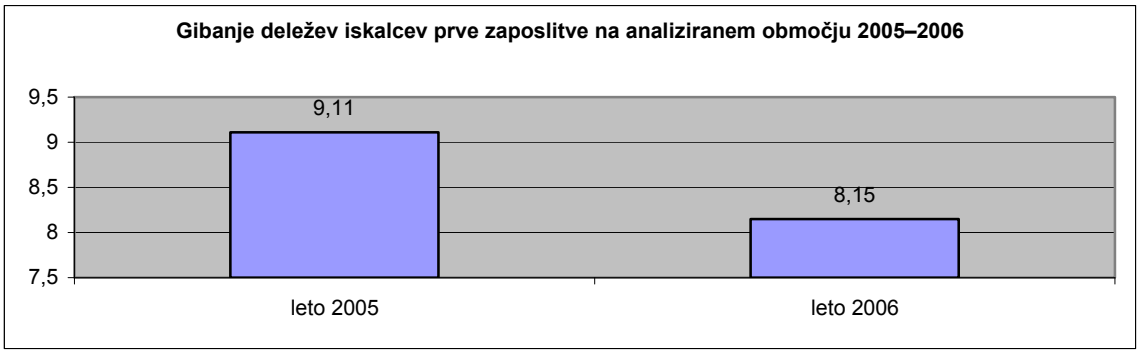
	December 2005	***December 2006***
BISTRICA OB SOTLI	9	8
DOBJE	2	0
DOBRNA	7	3
KOZJE	23	21
PODČETRTEK	21	17
ROGAŠKA SLATINA	65	52
ROGATEC	21	14
SLOVENSKE KONJICE	71	58
ŠENTJUR	95	71
ŠMARJE PRI JELŠAH	44	39
VITANJE	10	12
ZREČE	30	21
SKUPAJ	**398**	**316**

Vir: ZRSZ OS Celje

Grafikon 51: Število iskalcev prve zaposlitve po občinah 2005–2006

Grafikon 52: Gibanje deležev iskalcev prve zaposlitve na analiziranem območju 2005 in 2006

Na obravnavanem področju je v obdobju 2005–2006 opaziti trend upadanja števila iskalcev prve zaposlitve v vseh občinah razen v občini Vitanje, v kateri se je število te skupine registriranih brezposelnih oseb povečalo. Do največjega zmanjšanja je prišlo v občinah Šentjur (za 14 oseb), Rogaška Slatina in Slovenske Konjice (za 13 oseb) in v občini Zreče (za 9 oseb), kar je v skladu z gospodarsko močjo in koncentracijo prebivalstva v teh občinah.

1.2.3.5 Brezposelni invalidi

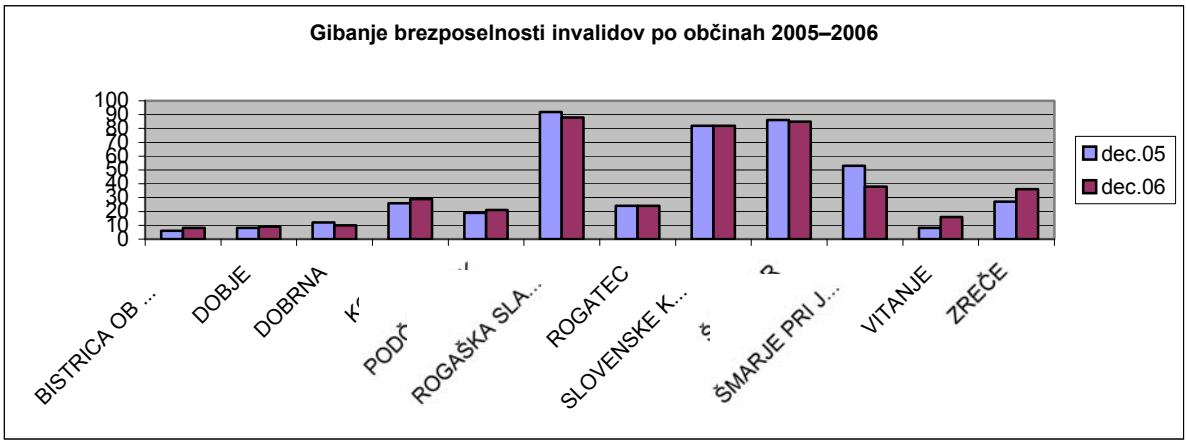
Na obravnavanem področju se je v obdobju 2005–2006 povečalo število invalidnih registriranih brezposelnih oseb (s 443 oseb oziroma 10,13 % vseh brezposelnih na analiziranem območju leta 2005 na 446 oseb oziroma 11,50 % vseh brezposelnih leta 2006).

Tabela 37: Invalidne registrirane brezposelne osebe 2005–2006

	December 2005	December 2006
BISTRICA OB SOTLI	6	8
DOBJE	8	9
DOBRNA	12	10
KOZJE	26	29
PODČETRTEK	19	21
ROGAŠKA SLATINA	92	88
ROGATEC	24	24
SLOVENSKE KONJICE	82	82
ŠENTJUR	86	85
ŠMARJE PRI JELŠAH	53	38
VITANJE	8	16
ZREČE	27	36
SKUPAJ	443	446

Vir: ZRSZ OS Celje

Grafikon 53: Gibanje števila brezposelnih invalidov 2005–2006

Od leta 2005 do leta 2006 se je število brezposelnih invalidov najbolj povečalo v občinah Zreče (za 9 oseb) in Vitanje (za 8 oseb). Sledijo jim Kozje (za 3 osebe), Podčetrtek (za 2 osebi), Bistrica ob Sotli (za 2 osebi) in Dobje (za 1 osebo).
Do zmanjšanja je prišlo v občinah Šmarje pri Jelšah (za 15 oseb), Rogaška Slatina (za 4 osebe), Dobrna (za 2 osebi) in Šentjur (za 1 osebo).

1.2.3.6 Dolgotrajna brezposelnost

Tabela 38: Dolgotrajno brezposelne osebe[16] 2005 in ***2006***

	December 2005	December 2006
BISTRICA OB SOTLI	46	33
DOBJE	34	28
DOBRNA	38	34
KOZJE	131	132
PODČETRTEK	118	106
ROGAŠKA SLATINA	379	335
ROGATEC	114	110
SLOVENSKE KONJICE	389	375
ŠENTJUR	527	473
ŠMARJE PRI JELŠAH	341	319
VITANJE	52	53
ZREČE	120	124
OBMOČJE ANALIZE	**2.289**	**2.122**

Vir: ZRSZ OS Celje

[16] Dolgotrajno brezposelne osebe so osebe, ki so 1 leto in več prijavljene na Zavodu za zaposlovanje.

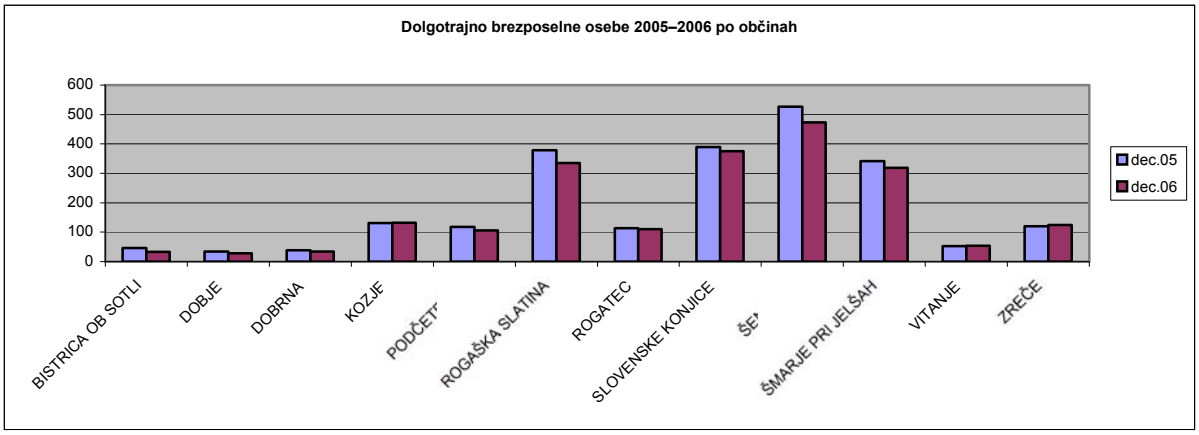
Tabela 39: Deleži dolgotrajno brezposelnih oseb v strukturi brezposelnih 2005 in 2006

	December 2005	December 2006
BISTRICA OB SOTLI	59,74	39,76
DOBJE	65,38	59,57
DOBRNA	42,22	45,95
KOZJE	54,36	53,44
PODČETRTEK	54,63	61,63
ROGAŠKA SLATINA	51,78	52,67
ROGATEC	48,93	60,77
SLOVENSKE KONJICE	49,68	53,72
ŠENTJUR	55,53	54,12
ŠMARJE PRI JELŠAH	53,87	60,88
VITANJE	53,06	56,99
ZREČE	44,94	50,00
OBMOČJE ANALIZE	**52,37**	**54,73**
SLOVENIJA*	***46,40***	***50,70***

*Vir:http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2005/1205.htm;http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2005/1205.htm)

V obdobju 2005–2006 se je na obravnavanem področju število dolgotrajno brezposelnih oseb zmanjšalo (z 2.289 oseb leta 2005 na 2.122 oseb leta 2006). Pri tem je treba poudariti, da se je povečal njihov delež v strukturi brezposelnih: z 52,37 % vseh brezposelnih na obravnavanem področju leta 2005 na 54,73 % oziroma več kot polovico vseh brezposelnih območja leta 2006, kar je tudi v primerjavi z deležem dolgotrajno brezposelnih oseb na območju celotne Slovenije (leta 2005 46,4% in 50,7% leta 2006) zelo zaskrbljujoč podatek.

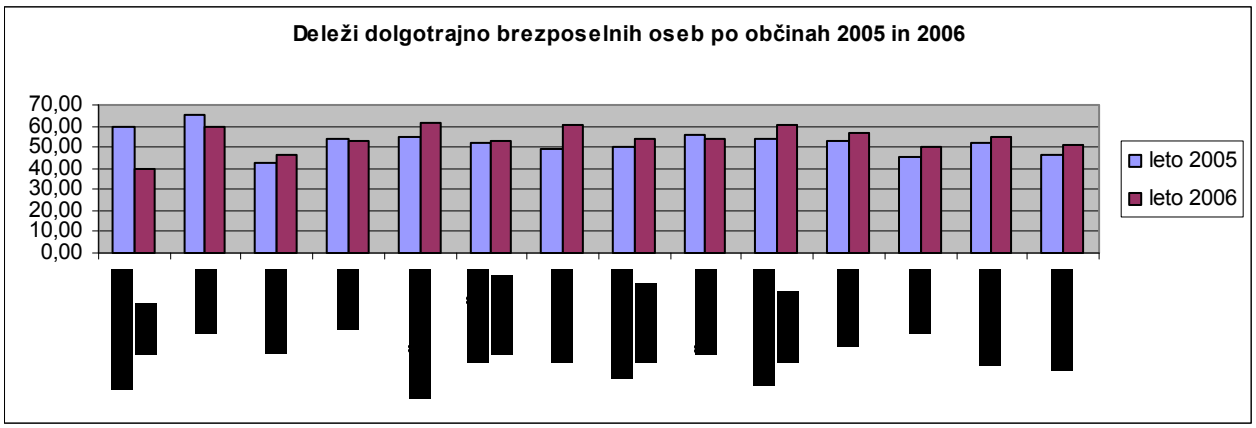
Grafikon 54: Dolgotrajno brezposelne osebe 2005–2006 po občinah

Število dolgotrajno brezposelnih se je zmanjšalo v skoraj vseh občinah razen v občinah Kozje, Vitanje in Zreče. Do največjega zmanjšanja je prišlo v občini Šentjur (za 54 oseb), Rogaška Slatina (za 44 oseb), Šmarje pri Jelšah (za 22 oseb) ter Bistrica ob Sotli (za 13 oseb, kar je razveseljujoč podatek glede na velikost občine po številu prebivalcev v primerjavi z drugimi občinami tega območja). Sledijo jim Podčetrtek (za 12 oseb), Dobje (za 6 oseb), Dobrna (za 4 osebe) in Rogatec (za 4 osebe). V občini Kozje se je število dolgotrajno brezposelnih oseb povečalo za eno osebo, v občini Vitanje tudi za eno osebo, v občini Zreče pa za 4 osebe.

Ne glede na zmanjšanje števila dolgotrajno brezposelnih oseb analiziranega območja, se je delež dolgotrajno brezposelnih v strukturi vseh brezposelnih v posameznih občinah povečal v skoraj vseh občinah, razen v občinah Bistrica ob Sotli, Dobje, Kozje, in Šentjur.

Grafikon 55: Deleži dolgotrajno brezposelnih oseb 2005 in 2006 po občinah

1.2.4 Potrebe po delavcih

Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje, Območna služba Celje, je prišlo v obdobju 2005–2006 do povečanja števila potreb po delavcih in pripravnikih v naslednjih občinah: Slovenske Konjice (z 2.342 leta 2005 na 2.560 leta 2006), Šentjur (s 1.472 leta 2005 na 1.476 leta 2005), in Šmarje pri Jelšah (z 2.366 leta 2005 na 2.645 leta 2006). Za druge občine ni razpoložljivih podatkov.

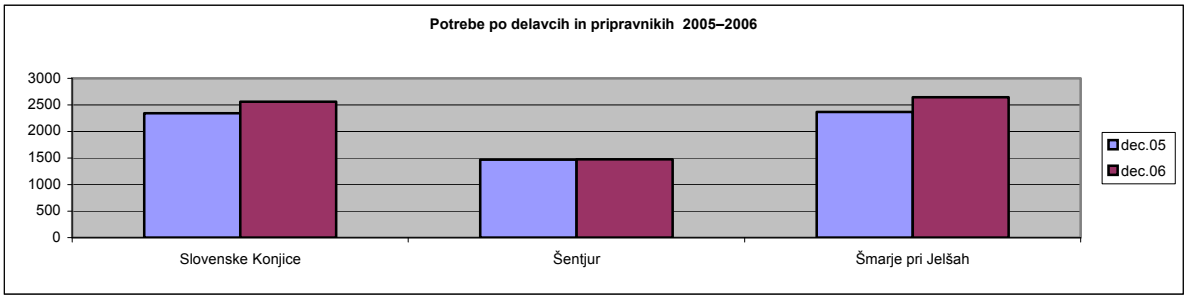
Tabela 40: Potrebe po delavcih in pripravnikih 2005 in 2006

Urad za delo	December 2005	December 2006
Slovenske Konjice*	2342	2560
Šentjur**	1472	1476
Šmarje pri Jelšah***	2366	2645

Vir: ZRSZ OS Celje

* Urad za delo Slovenske Konjice pokriva občine Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče
** Urad za delo Šentjur pokriva občini Šentjur in Dobje
*** Urad za delo Šmarje pri Jelšah pokriva občine Šmarje pri Jelšah, Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek, Rogaška Slatina in Rogatec

Grafikon 56: Potrebe po delavcih in pripravnikih v nekaterih občinah 2005–2006

2 Analiza stanja in potreb z vidika razvoja podjetij

Z analizo stanja in potreb z vidika razvoja podjetij smo želeli ugotoviti tako trenutno stanje na področju usposabljanja, izobraževanja in štipendiranja kot tudi, kakšne so v podjetjih potrebe po usposabljanju, izobraževanju in štipendiranju, pri čemer nas je zanimala percepcija te problematike tako z vidika delodajalca kot tudi zaposlenih.

Z raziskavo smo želeli ugotoviti tudi, v kakšnem razmerju se denarno podpira udeležba na usposabljanjih in izobraževanju (zaposleni, delodajalec, država, …) za razvoj podjetij.

Glede štipendiranja smo se osredotočili na trenutno razmerje med kadrovskimi štipendijami (podjetja, ki nudijo tovrstne štipendije) ter ostalimi vrstami štipendij (republiška, Zoisova, …). Prav tako smo želeli ugotoviti, ali so na območju razvite potrebe po štipendijskih shemah za specifične poklice ter kakšne potrebe imajo podjetja po štipendijah, za katera področja ter iz katerega vira se dodeljujejo štipendije (lastni viri, občinski skladi, regionalne štipendijske sheme, …).

Raziskava je izvedena s pomočjo anketnega vprašalnika, na katerega so odgovarjali delodajalci. Vprašalnik je bil posredovan podjetjem (ki imajo zaposlenih več kot 10 oseb), gospodarskim in obrtnim zbornicam na analiziranemu območju.

Vprašalnik za podjetja je strukturiran po vsebinskih področjih (priloga vprašalnik).

Skupaj je bilo poslanih 218 vprašalnikov. Analizo stanja in potreb z vidika razvoja podjetij smo naredili na podlagi prispelih (vrnjenih) 44 vprašalnikov. Analizirali smo štiri sklope, in sicer :

1. strukturne podatke o podjetjih,
2. aktivnosti formalnega izobraževanja in usposabljanja zaposlenih v podjetjih,
3. politiko izobraževanja in usposabljanja v podjetjih ter
4. kakšne so ovire pri vključevanju zaposlenih v izobraževanje in usposabljanje.

Rezultati anketiranja so nam omogočili vsaj indikativen vpogled v raziskovano problematiko, ki predstavlja razmeroma dober približek dejanskemu stanju na področju izobraževanja, usposabljanja in štipendiranja z vidika razvoja podjetij.

Priloga:

1. Anketni vprašalnik za delodajalce

2.1 Strukturni podatki o podjetjih

V okviru analize strukturnih podatkov o podjetjih smo analizirali podatke o osnovnih gospodarskih dejavnostih podjetja, številu zaposlenih v podjetjih ter starostno in izobrazbeno strukturo zaposlenih v podjetjih na območju, ki ga analiza zajema.
V strukturi 44 anketiranih podjetij, 33% sodi v srednje velika podjetja (podjetja, ki imajo od 50-250 zaposlenih) in 67% sodi v mala (podjetja, ki imajo od 10 do 50 zaposlenih) ter mikro podjetja (podjetja, ki imajo do 9 zaposlenih).

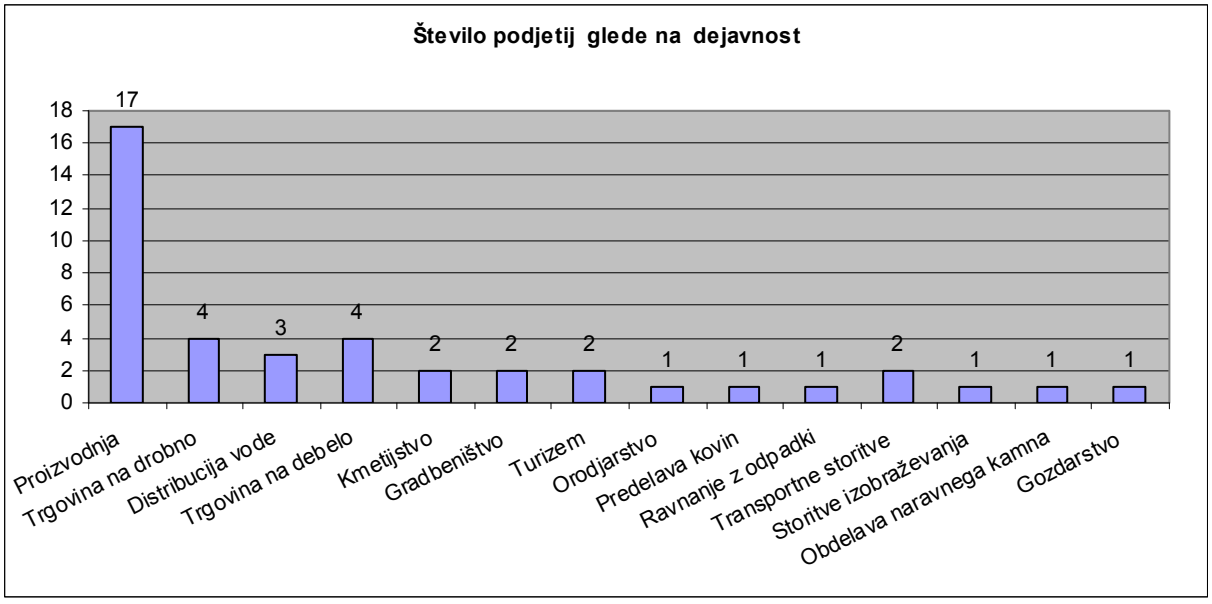
2.1.1 Osnovna gospodarska dejavnost podjetij

Tabela 41: Število podjetij glede na dejavnost

Osnovna dejavnost	Število podjetij
Proizvodnja	17
Trgovina na drobno	4
Distribucija vode	3
Trgovina na debelo	4
Kmetijstvo	2
Gradbeništvo	2
Turizem	2
Orodjarstvo	1
Predelava kovin	1
Ravnanje z odpadki	1
Transportne storitve	2
Storitve izobraževanja	1
Obdelava naravnega kamna	1
Gozdarstvo	1
Ni podatkov	2
SKUPAJ	44

Vir: RRA Kozjansko

Grafikon 57: Število podjetij po dejavnosti

Na podlagi podatkov, ki so pridobljeni od anketiranih podjetij, lahko sklepamo, da se večina podjetij, ki imajo več kot 10 zaposlenih, ukvarja s proizvodnjo (40,47 % anketirancev), in sicer z različnimi oblikami proizvodnje:

1. proizvodnja tekstilnih izdelkov
2. proizvodnja termostatov
3. proizvodnja lesnoobdelovalnih strojev
4. proizvodnja izdelkov iz plastičnih mas
5. proizvodnja stavbnega pohištva
6. proizvodnja pohištva za opremo trgovin
7. proizvodnja žičnih izdelkov
8. proizvodnja jeklenih cevi
9. proizvodnja aluminijastih izdelkov
10. proizvodnja spojnih elementov za hidravliko
11. proizvodnja strojev in naprav
12. proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev
13. proizvodnja kozmetičnih izdelkov
14. proizvodnja brezalkoholnih pijač
15. proizvodnja elektronskih komponent
16. proizvodnja steklenih izdelkov

Eno podjetje je kot osnovno gospodarsko dejavnost navedlo samo proizvodnjo, brez dodatnega opisa oblike proizvodnje.

Druge dejavnosti podjetij, ki so še prisotne med anketiranimi podjetji, so:

- trgovina na drobno (9,5 % anketirancev);
- čiščenje in oskrba ter distribucija vode (7,1 %);
- trgovina na debelo (4,8 %);
- kmetijstvo (4,8 %);
- gradbeništvo (4,8 %);
- turizem (4,8 %);
- orodjarstvo (1,83 %);
- predelava kovin (1,83 %);
- ravnanje z odpadki (1,83 %);
- transportne storitve (1,83 %);
- storitve izobraževanja – srednješolsko izobraževanje in avto šola (1,83 %);
- obdelava naravnega kamna (1,83 %);
- gozdarstvo (1,83 %).

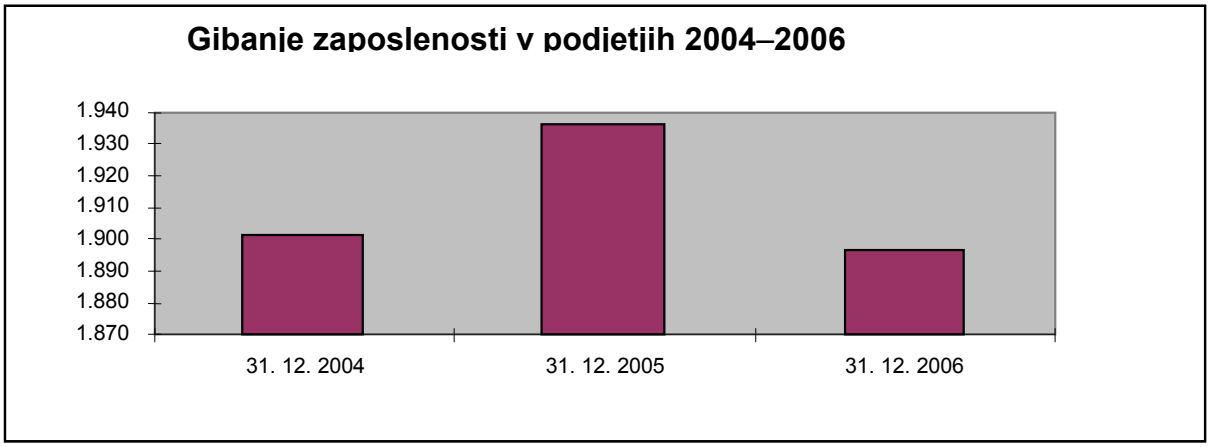
Dve podjetji nista odgovorili na vprašanje o osnovni dejavnosti.

2.1. 2 Gibanje zaposlenosti v anketiranih podjetjih v obdobju 2004–2006

Tabela 42: Število zaposlenih v anketiranih podjetjih 2004–2006

Datum	Skupaj	Moški	Ženske
31. 12. 2004	1.901	1.141	760
31. 12. 2005	1.936	1.166	770
31. 12. 2006	1.897	1.178	719

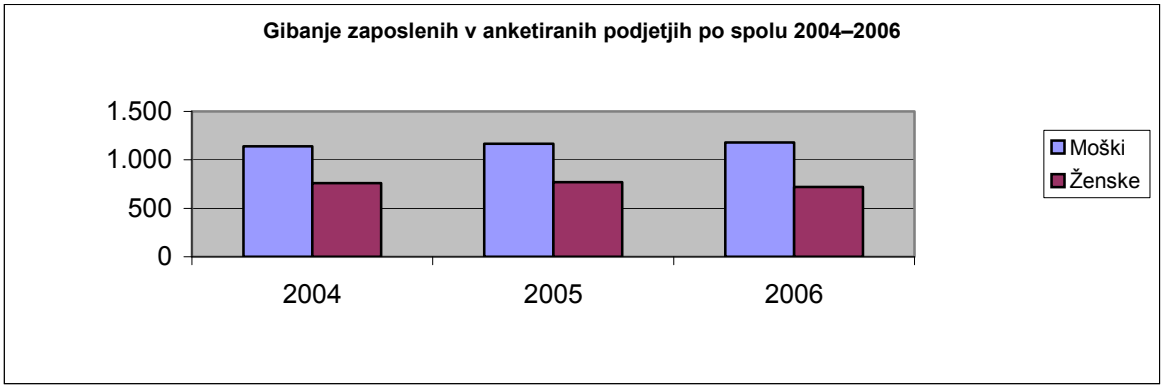
Grafikon 58: Gibanje zaposlenosti v anketiranih podjetjih 2004–2006

V anketiranih podjetjih je v obdobju 2004–2006 opazno neenakomerno gibanje števila zaposlenih . Leta 2005 je prišlo do zvišanja števila zaposlenih na 1.897 zaposlenih, od leta 2005 do leta 2006 pa do upada števila zaposlenih na 1.897 zaposlenih, raven zaposlenosti v podjetjih se je torej leta 2006 zmanjšala pod raven zaposlenosti leta 2004, kar je zelo zaskrbljujoč podatek.

Zaskrbljujoč podatek je tudi, da je v celotnem analiziranem obdobju v anketiranih podjetjih opaziti manjše število in trend upadanja števila zaposlenih žensk (leta 2004 je bilo 39,97 % zaposlenih žensk, leta 2005 39,77 %, leta 2006 pa le še 37,90 %) v primerjavi s številom zaposlenih moških v analiziranem obdobju (leta 2004 je bilo v analiziranih podjetjih zaposlenih 60,03 % moških, leta 2005 60,23 %, leta 2006 pa 62,10 %).

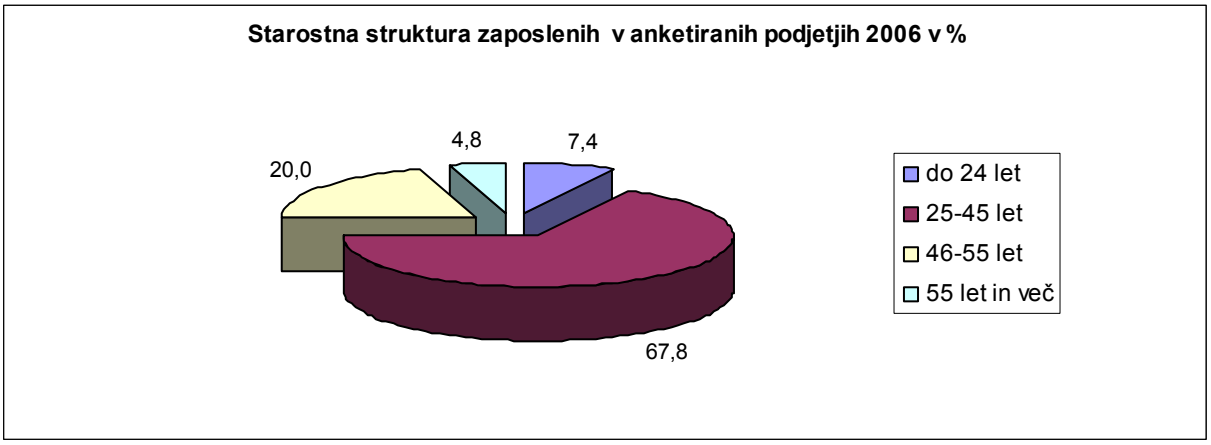
Grafikon 59: Gibanje zaposlenih v anketiranih podjetjih po spolu 2004–2006

2.1.3 Starostna in izobrazbena struktura zaposlenih v anketiranih podjetjih

Na osnovi podatkov pridobljenih za leto 2006, je največji delež zaposlenih v anketiranih podjetjih starih od 25 do 45 let (67,8 %), sledijo jim zaposleni stari 46–55 let (20 %) ter zaposleni stari do 24 let (7,4 %). Najmanjši delež je zaposlenih, ki so stari 55 in več let (4,8 %). Lahko sklepamo, da podjetja najmanj zaposlujejo prav tiste starostne skupine, ki sodijo med težje zaposljive osebe (iskalci prve zaposlitve in starejši od 50 let).

Grafikon 60: Starostna struktura zaposlenih v anketiranih podjetjih leta 2006 v %

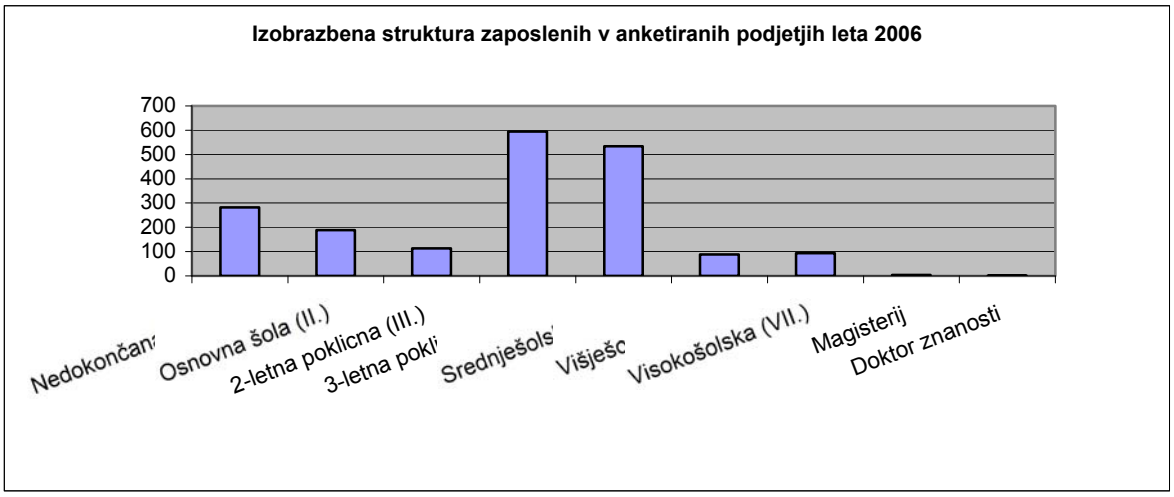

V izobrazbeni strukturi zaposlenih leta 2006 je bil največji delež zaposlenih s IV. stopnjo izobrazbe oziroma 3-letno poklicno šolo (594 zaposlenih oziroma 31,30 %). Sledijo jim zaposleni s V. stopnjo izobrazbe oziroma s srednjo šolo (534 zaposlenih oziroma 28,10 %), zaposleni s I. stopnjo izobrazbe oziroma nedokončano osnovno šolo (282 zaposlenih oziroma 14,9 %), zaposleni z II. stopnjo izobrazbe oziroma z osnovno šolo (188 zaposlenih oziroma 9,9 %), zaposleni s VII. stopnjo izobrazbe oziroma z visoko šolo (93 zaposlenih oziroma 4,9 %), ter zaposleni s VI. stopnjo izobrazbe oziroma višjo šolo (88 zaposlenih oziroma 4,6 %). Med zaposlenimi v anketiranih podjetjih pa so samo 4 magistri (0,2 %) in le en doktor znanosti.

Tabela 43: Izobrazbena struktura zaposlenih v anketiranih podjetjih leta 2006

STOPNJA IZOBRAZBE	ŠTEVILO ZAPOSLENIH
Nedokončana OŠ (I.)	282
Osnovna šola (II.)	188
2-letna poklicna (III.)	113
3-letna poklicna (IV.)	594
Srednješolska (V.)	534
Višješolska (VI.)	88
Visokošolska (VII.)	93
Magisterij	4
Doktor znanosti	1
Skupaj	1897

Grafikon 61: Izobrazbena struktura zaposlenih v anketiranih podjetjih leta 2006

2.2 Aktivnosti formalnega izobraževanja in usposabljanja v podjetjih

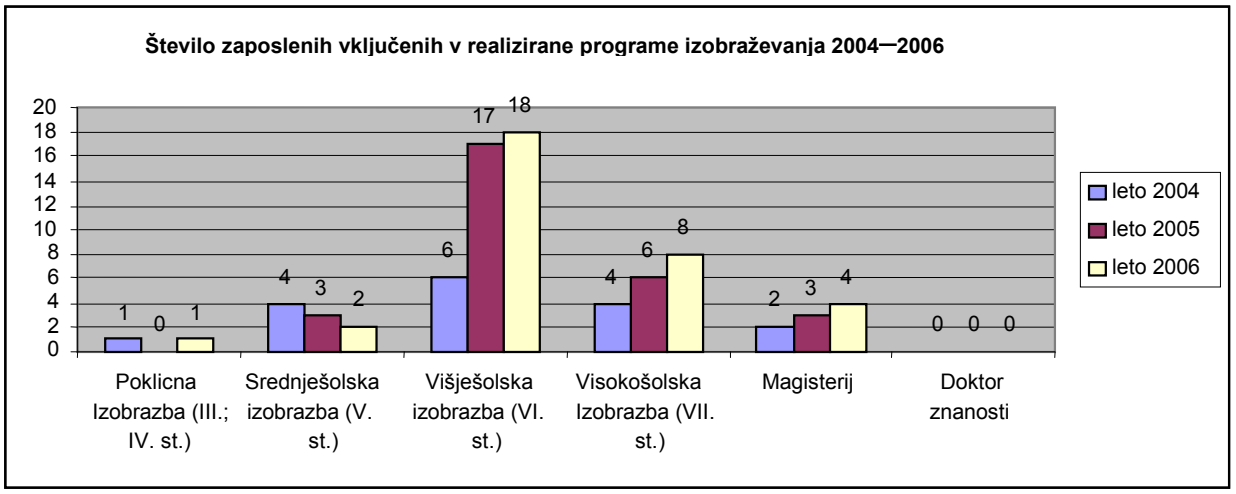
2.2.1 Vključenost zaposlenih v formalne programe izobraževanja

Tabela 44: Število zaposlenih vključenih v izobraževanje za pridobitev višje stopnje izobrazbe v obdobju 2004–2006 in št. zaposlenih, ki bodo predvidoma vključeni v obdobju 2007–2009

Program izobraževanja	Realizirano			Načrtovano		
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Poklicna izobrazba (III.; IV. st.)	*1*	*0*	*1*	1	0	0
Srednješolska izobrazba (V. st)	*4*	*3*	*2*	23	26	22
Višješolska izobrazba (VI. st.)	*6*	*17*	*18*	12	9	8
Visokošolska izobrazba (VII. st.)	*4*	*6*	*8*	5	9	6
Magisterij	*2*	*3*	*4*	2	2	3
Doktor znanosti	*0*	*0*	*0*	0	0	0
Skupaj	***17***	***29***	***33***	**43**	**46**	**39**

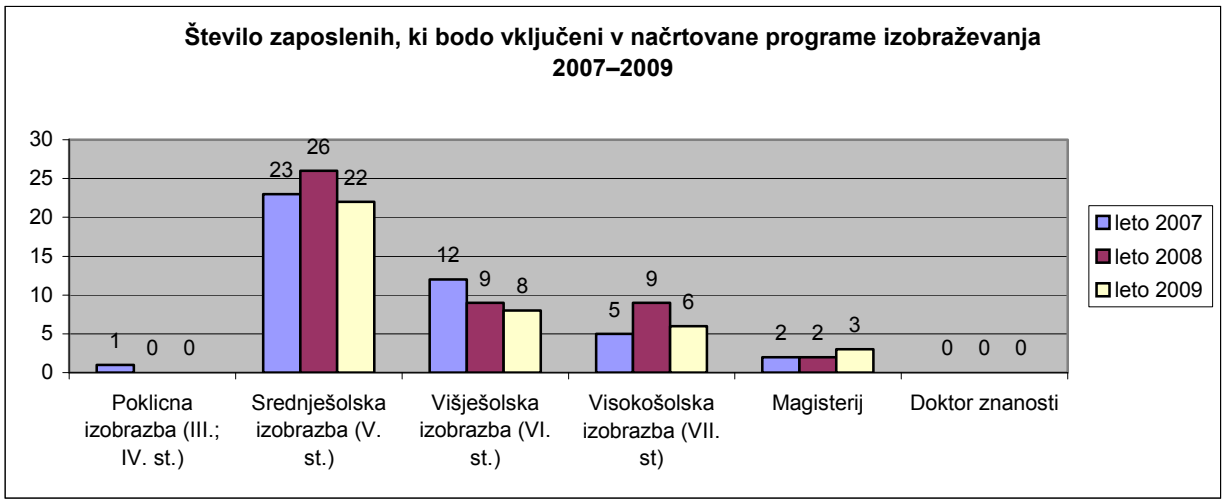
Na osnovi pridobljenih podatkov lahko sklepamo, da se je v obdobju 2004–2006 med anketiranimi podjetji povečalo število zaposlenih, ki so bili vključeni v formalne programe izobraževanja. Največ zaposlenih je bilo vključenih v izobraževanje za pridobitev višješolske in visokošolske izobrazbe, kar v obdobju 2004–2006 nakazuje na potrebo podjetij po kadrih, ki imajo omenjeni stopnji izobrazbe. Treba je še omeniti, da je med anketiranimi podjetji zelo nizka raven vključenosti zaposlenih v izobraževanje: leta 2006 je bilo vključenih samo 33 delavcev in v primerjavi s številom vseh zaposlenih (1.897) je to samo 1,73 % vseh zaposlenih.

Grafikon 62: Število zaposlenih, ki so bili vključeni v programe izobraževanja 2004–2006

Na osnovi pridobljenih podatkov za obdobje 2007–2009 med anketiranimi podjetji na področju načrtovanih programov izobraževanja in števila zaposlenih, ki bodo vanj vključeni, pa lahko pričakujemo spremembe: leta 2007 naj bi se največ zaposlenih izobraževalo za pridobitev srednješolske in višješolske izobrazbe, leta 2008 za pridobitev srednješolske in visokošolske izobrazbe ter leta 2009 za pridobitev srednješolske in višješolske izobrazbe. Vendar so pričakovane spremembe zelo zaskrbljujoče glede na podatke o izobrazbeni strukturi zaposlenih, iz katere je razvidno, da je skoraj največje število zaposlenih prav s srednješolsko izobrazbo, kar pomeni, da imajo anketirana podjetja manjše potrebe po delavcih z višjo in visoko stopnjo izobrazbe in večje potrebe po delavcih z različnimi profili srednješolske izobrazbe.

Grafikon 63: Število zaposlenih, ki bodo vključeni v načrtovane programe izobraževanja 2007–2009

2.2.2 Višina finančnih sredstev uporabljenih za izobraževanje in načrtovanje izobraževanja

Na osnovi prispelih vprašalnikov ni bilo mogoče pridobiti realnih podatkov o višini finančnih sredstev (podatke je dalo samo 12 anketiranih podjetij), ki so bila uporabljena za izobraževanje zaposlenih in se načrtujejo v te namene v prihodnosti. Veliko število podjetij sicer načrtuje število zaposlenih, ki jih bo v prihodnosti vključevalo v formalne programe izobraževanja, žal pa ne načrtuje finančnih sredstev, na osnovi česar lahko sklepamo, da vodstva nekaterih podjetij nimajo pravilno oblikovane politike razvoja zaposlenih kadrov in njihovega izobraževanja.

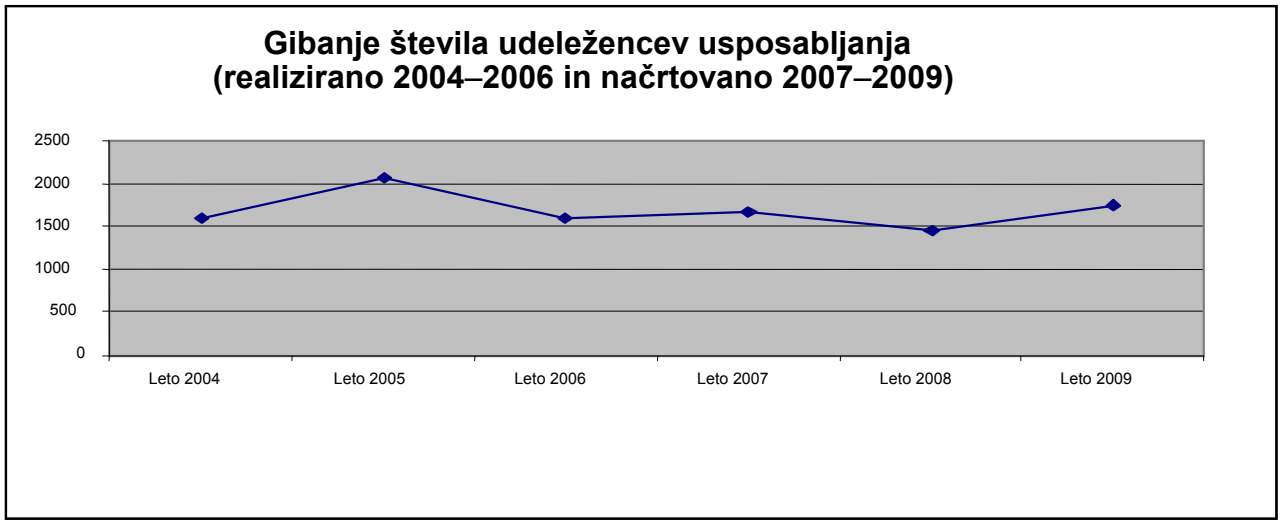
2.2.3 Vključenost zaposlenih v programe usposabljanja

Tabela 45: Število udeležencev programov usposabljanja in finančna sredstva

Vrsta usposabljanja	Število udeležencev usposabljanj			Porabljena sredstva za usposabljanje EUR	Število udeležencev usposabljanj			Predvidena višina sredstev za usposablj. EUR
	2004	2005	2006		2007	2008	2009	
Interno usposabljanje v podjetju z zunanjimi sodelavci	554	587	663	138.393,00	517	459	478	170.586,00
Interno usposabljanje z izvajalci iz vašega podjetja	445	873	301	13.850,00	541	365	552	31.700,00
Zunanje usposabljanje za potrebe podjetja (npr. delavnice, tečaji …)	365	364	397	161.513,00	396	381	477	254.632,00
Študijski obiski in izmenjava	6	7	10	1.250,00	64	70	73	7.430,00
Obiski sejmov ter strokovnih posvetovanj	210	220	216	232.017,00	138	144	157	299.676,00
Drugo:_____	20	20	18	2.000,00	22	20	18	4.000,00
Skupaj	**1600**	**2071**	**1605**	**549.023,00**	**1678**	**1439**	**1755**	**768.024,00**

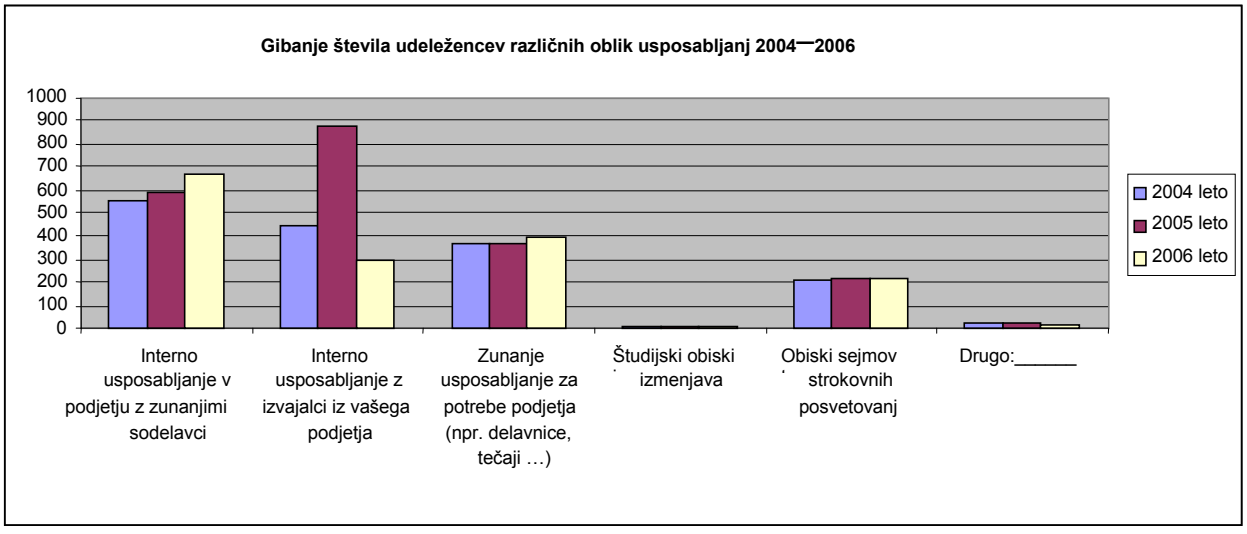
Podatke o številu udeležencev usposabljanja in finančnih sredstvih je posredovalo 34 anketiranih podjetij, med katerimi 6 podjetij ni določilo finančnih sredstev.
V obdobju 2004–2006 opazimo neenakomerno gibanje števila udeležencev različnih oblik usposabljanja. Največ udeležb je opaziti leta 2005, in sicer je število udeležencev različnih oblik usposabljanja večje od števila zaposlenih v anketiranih podjetjih, ker so se nekateri zaposleni vključevali v več različnih oblik usposabljanja. Leta 2006 je prišlo do upada števila udeležencev na raven leta 2004. Anketirana podjetja načrtujejo nekaj več usposabljanj zaposlenih še v letih 2007 in 2009, leta 2008 pa manj kot leta 2006. Podjetja so v obdobju 2004–2006 uporabila 549.023 evrov finančnih sredstev za različne oblike usposabljanja zaposlenih, za obdobje 2007–2009 pa načrtujejo več: 768.024 evrov.

Grafikon 64: Gibanje števila udeležencev različnih oblik usposabljanja v anketiranih podjetjih

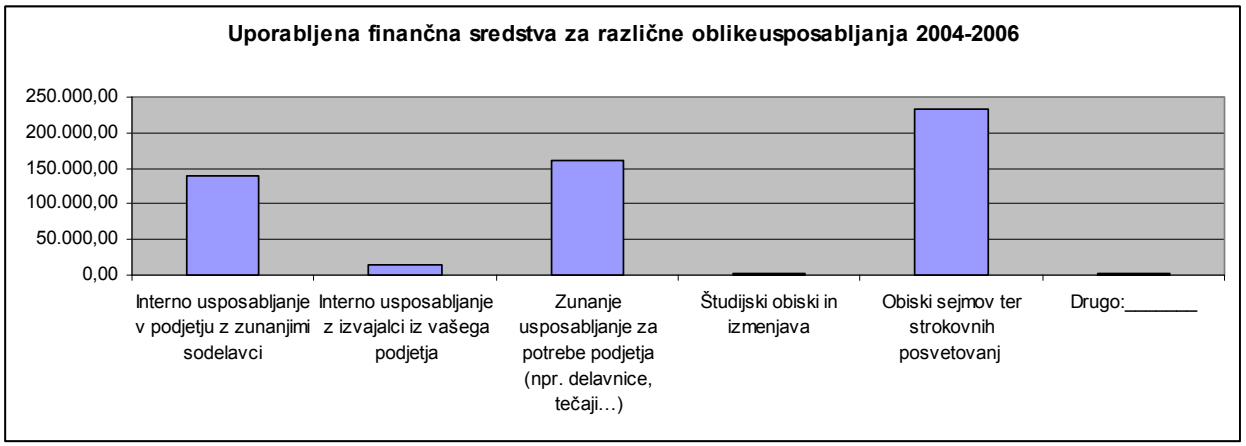
Od različnih oblik usposabljanja leta 2004 se je največ zaposlenih udeležilo internega usposabljanja z zunanjimi izvajalci. Sledila so jim interna usposabljanja z internimi izvajalci, zunanja usposabljanja ter obiski sejmov in strokovnih predavanj. Leta 2005 pa se je največ zaposlenih udeležilo internega usposabljanja z internimi svetovalci ter z zunanjimi svetovalci. Leta 2006 je opaziti rast števila internega usposabljanja zaposlenih z zunanjimi svetovalci.

Grafikon 65: Gibanje števila udeležencev različnih oblik usposabljanja 2004–2006

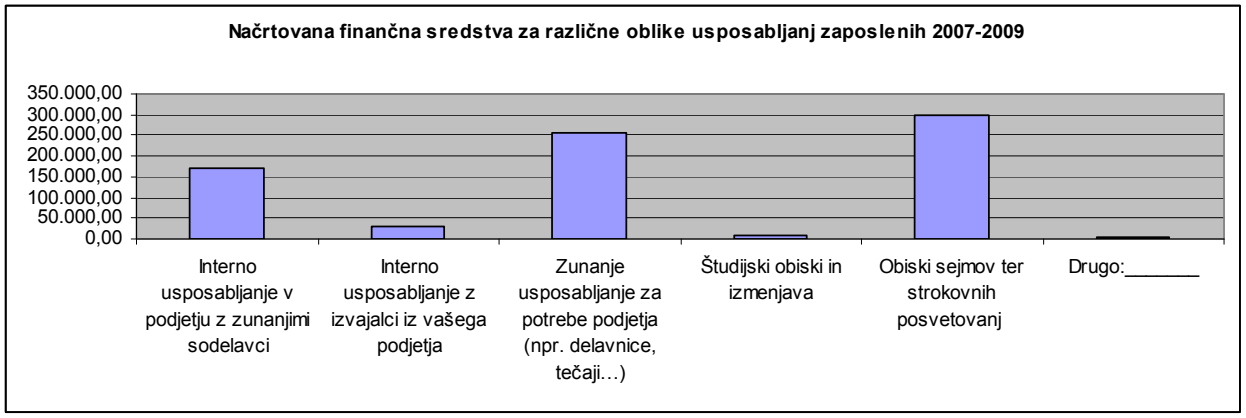
Iz pridobljenih podatkov je razvidno, da so v obdobju 2004–2006 podjetja največ finančnih sredstev uporabila za obiske sejmov in strokovnih predavanj ter zunanjih usposabljanj za potrebe podjetij, in sicer ne zaradi večje udeležbe zaposlenih, temveč zaradi visokih stroškov teh oblik usposabljanj.

Grafikon 66: Vložena finančna sredstva v različne oblike usposabljanja 2004–2006

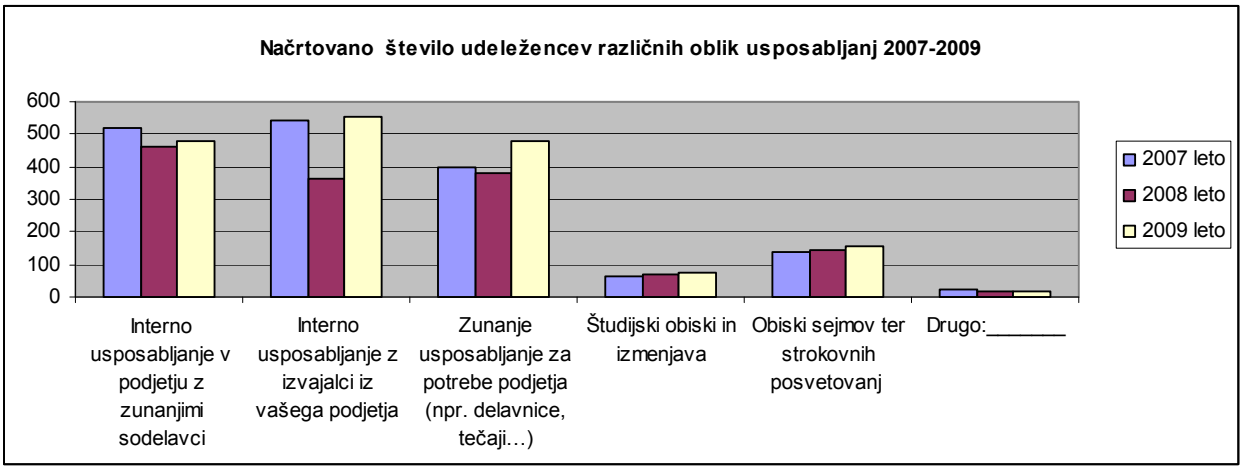
V obdobju 2007–2009 pa je opaziti enak pojav – podjetja načrtujejo uporabiti največ finančnih sredstev za obiske sejmov in strokovnih predavanj ter zunanjih usposabljanj za potrebe podjetij, in sicer ne zaradi večje udeležbe zaposlenih, temveč zaradi visokih stroškov teh oblik usposabljanj.

Grafikon 67: Načrtovana finančna sredstva za različne oblike usposabljanja 2007–2009

Leta 2007 anketirana podjetja načrtujejo, da se bo največje število zaposlenih udeležilo internih usposabljanj z internimi izvajalci ter zunanjimi izvajalci, leta 2008 pa obratno – načrtujejo največ internih usposabljanj z zunanjimi izvajalci in internih usposabljanj z internimi izvajalci. Leta 2009 se na področju usposabljanj zaposlenih načrtuje podobna situacija kot leta 2007, kar nakazuje na nekoliko neodločno politiko načrtovanja različnih oblik usposabljanj – podjetja se niso odločila, katera oblika usposabljanj izmed zgoraj omenjenih jim najbolj ustreza.

Grafikon 68: Načrtovano število udeležencev različnih oblik usposabljanja 2007–2009

2.2.4 Področja načrtovanega formalnega izobraževanja 2007–2009

V obdobju 2007–2009 anketirana podjetja načrtujejo svojim zaposlenim sofinancirati naslednja področja formalnega izobraževanja:

- specializacija za določeno tehnologijo (1 oseba);
- inženir strojništva (VI.) (2 osebi);
- dipl. ing. strojništva (VII.) (4 osebe);
- magister strojništva (VII.) (1 oseba);
- oblikovalec kovin (IV.) (1 oseba);
- strojni mehanik (IV.) (1 oseba);
- varilec (IV.) (1 oseba);
- strojni tehnik (IV.) (1 oseba);
- kuhar (IV.) (1 oseba);
- natakar (IV.) (1 oseba);
- ekonomski tehnik (V.) (1 oseba);
- komercialist (VI.) (3 osebe);
- univ. dipl. ekon. (VII.) (4 osebe);
- inženir lesarstva (VI.) (2 osebi);
- lesarski tehnik (V.) (1 oseba);
- dipl. ing. metalurgije (VII.) (1 oseba);
- kozmetični tehnik (V.) (1 oseba);
- poslovodja (V.) (1 oseba);
- prodajalec (IV.) (1 oseba);
- vajenec (slaščičar) (1 oseba).

Glede na zgoraj omenjene podatke, bodo podjetja v obdobju 2007–2009 največ sofinancirala zaposlene za pridobitev formalne izobrazbe dipl. ing. strojništva, univ. dipl. ekonomist, komercialist, inženir strojništva in inženir lesarstva.

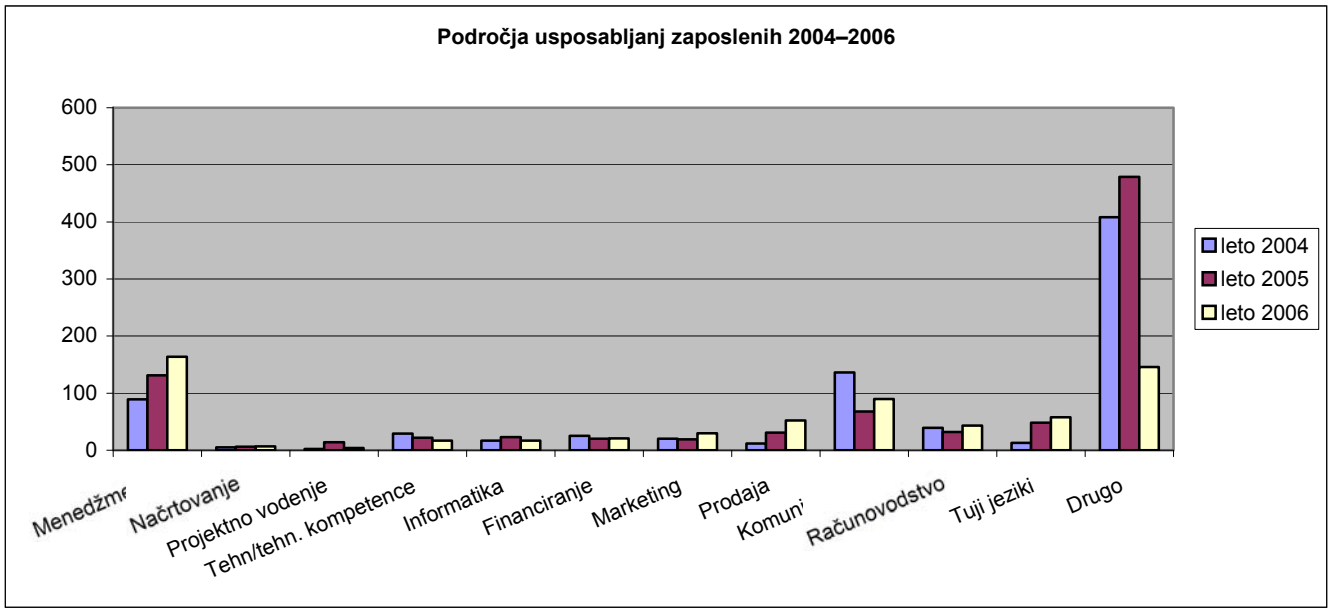
2.2.5 Področja usposabljanj zaposlenih v anketiranih podjetjih 2004–2006

Tabela 46: Področja usposabljanj zaposlenih v anketiranih podjetjih 2004–2006

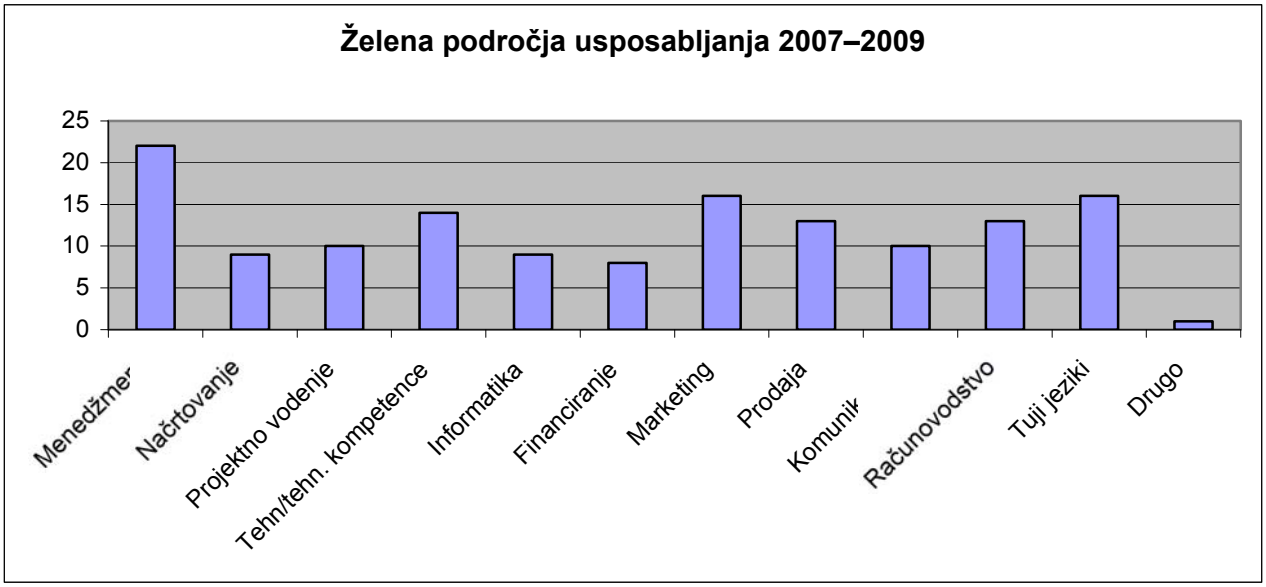
Področje usposabljanja	Število udeležencev			Uspos. med del. časom (Da)	Ali želite usposabljati kadre na teh področjih v letih 2007–2009?
	2004	2005	2006		
Menedžment (upravljanje, vodenje, organizacija)	89	131	164	10	22
Načrtovanje	5	6	7	5	9
Projektno vodenje	2	14	4	1	10
Tehn./tehn. kompetence	29	22	17	6	14
Informatika	17	23	17	4	9
Financiranje	25	20	21	1	8
Marketing	20	19	30	4	16
Prodaja	12	31	52	2	13
Komunikacija	136	68	90	3	10
Računovodstvo	39	32	43	9	13
Tuji jeziki	13	48	58	1	16
Drugo	408	479	146	2	1

V obdobju 2004–2006 se je največ zaposlenih udeležilo različnih tečajev v okviru kategorije usposabljanj drugo (HACCP, ravnanje z nevarnimi snovmi, tečaji za viličarje, tečaji varjenja, usposabljanje VPP itn.), torej tistih oblik usposabljanj, ki so ozko povezane s poslovanjem podjetja. Druge kategorije usposabljanj, ki se jih je udeležilo največ zaposlenih, so bile menedžment, komunikacija, računovodstvo in tuji jeziki (angleščina, nemščina, ruščina in italijanščina).

Grafikon 69: Področja usposabljanj zaposlenih 2004–2006

Grafikon 70: Želena področja usposabljanj zaposlenih za obdobje 2007–2009

Za obdobje 2007–2009 pa si anketirana podjetja najbolj želijo usposabljanj na področju menedžmenta, marketinga, tujih jezikov, tehnično-tehnoloških znanj in računovodstva. Opaziti je majhno zanimanje za kategorijo drugo, kar lahko pomeni, da podjetja v tej kategoriji usposabljajo delavce na področju tistih znanj, ki jih zahtevajo spremembe v zakonodaji, ki zadeva poslovanje posameznega podjetja.

2.2.6 Kvaliteta obstoječe ponudbe usposabljanj z vidika anketiranih podjetij

Od 44 anketiranih podjetij, jih 33,3 % ni odgovorilo na vprašanje o oceni kvalitete obstoječe ponudbe usposabljanj na obravnavanem področju.

Med ostalimi anketiranimi podjetji, ki so odgovorili na zgoraj omenjeno vprašanje (66,70 %), je 71,40 % anketirancev, ki so ocenili ponudbo, in sicer je 52,34 % vseh anketirancev obstoječo ponudbo usposabljanj ocenilo kot dobro, 21,6 % kot zadovoljivo 3,5 % kot zelo dobro in 1 podjetje je ocenilo, da na obravnavanem področju analize ni ustrezne ponudbe usposabljanj zaposlenih delavcev.

Na osnovi zgoraj omenjenih podatkov lahko sklepamo, da je večina podjetij na obravnavanem področju zadovoljna z obstoječo ponudbo usposabljanj svojih zaposlenih.

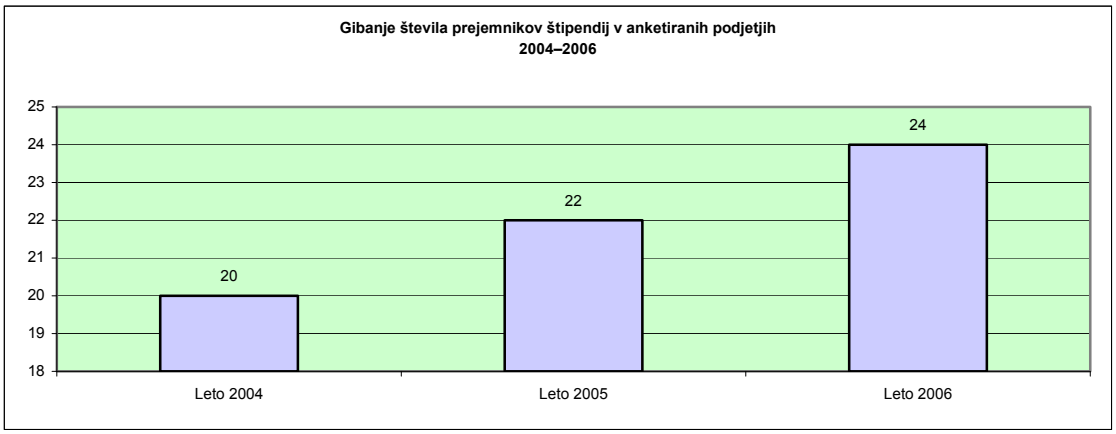
2.2.7 Gibanje števila prejemnikov štipendij in področja štipendiranja zaposlenih

Tabela 47: Število prejemnikov štipendij in področja štipendiranja zaposlenih 2004–2006

Področje štipendiranja	Število prejemnikov			Višina sredstev
	2004	2005	2006	
Agronomija	2	2	2	10.012
Filozofija	1	1	1	6.012
Strojništvo	3	4	6	18.434
Gostinstvo	4	5	3	9.936
Gimnazija	2	2	1	2.637
Promet	1	1	1	1.419
Ekonomija	7	7	9	37.265
Logistika	0	0	1	1.335
SKUPAJ	20	22	24	87.050

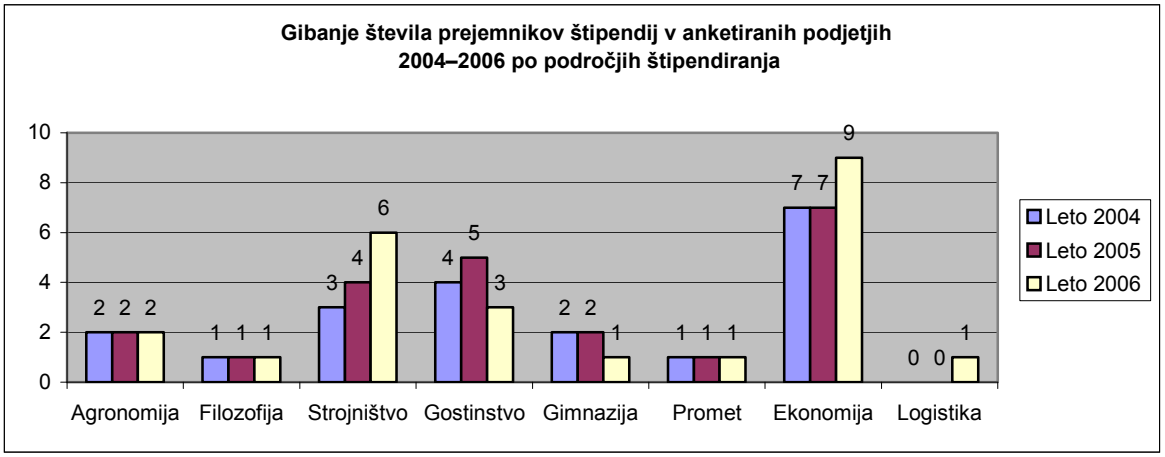
Na osnovi pridobljenih podatkov lahko sklepamo, da se je na obravnavanem področju v obdobju 2004–2006 število prejemnikov štipendij med zaposlenimi v anketiranih podjetjih povečalo (z 20 štipendij leta 2004, 22 štipendij leta 2005 na 24 štipendij leta 2006). Pri tem je treba poudariti, da je kljub povečanju raven štipendiranja med anketiranci izjemno nizka (od 1,05 % vseh zaposlenih leta 2004, 1,14 % vseh zaposlenih leta 2005 do 1,27 % vseh zaposlenih leta 2006).

Grafikon 71: Gibanje števila prejemnikov štipendij v anketiranih podjetjih 2004–2006

V letih 2004 in 2005 je bilo največ prejemnikov štipendij na področju ekonomije, gostinstva in strojništva, leta 2006 pa je prišlo do spremembe: največ prejemnikov štipendij je bilo na področju ekonomije, strojništva in gostinstva, kar nakazuje na zvišanje ravni potreb podjetij po strokovnem kadru s področja strojništva.

Grafikon 72: Gibanje števila prejemnikov štipendij v anketiranih podjetjih po področjih štipendiranja 2004–2006

Na vprašanje glede pripravljenosti podjetij za oblikovanje posebnega skupnega štipendijskega sklada je odgovorilo samo 10 podjetij (23,8 % anketirancev), kar nakazuje zelo nizko raven zainteresiranosti podjetij za aktivnosti tovrstnega sklada (6 podjetij je pripravljenih vložiti finančna sredstva v oblikovanje sklada, 3 niso zainteresirana, 1 je neodločeno). Samo eno podjetje je v obdobju 2004–2005 bilo vključeno v aktivnosti Sklada dela.

Majhen delež pridobljenih odgovorov na zgoraj omenjeno vprašanje kaže na nezadostno raven informiranosti oziroma določeno stopnjo nepoznavanja aktivnosti štipendijskega sklada in Sklada dela v anketiranih podjetjih.

2.3 Politika izobraževanja in usposabljanja

Formalna organizacija usposabljanj v anketiranih podjetjih je zelo slabo razvita: v obdobju 2004–2006 je samo 23,8 % anketiranih v podjetju imelo osebo ali oddelek, ki je bil zadolžen za organizacijo usposabljanj v podjetju. Pri tem je potrebno poudariti, da večina anketiranih podjetij ima zelo malo število zaposlenih in sodi v skupino malih podjetij, ki imajo od 10 do 50 zaposlenih in ne potrebuje osebo ali oddelek , ki bi bil zadolžen za organizacijo usposabljanj v podjetju.

Zaskrbljujoč je tudi podatek, da od 44 anketiranih podjetij, večina podjetij (76,19 %) nima lastnega centra za usposabljanje kadrov, 11,90 % ga ima skupaj z drugimi podjetji, samo 9,52 % pa ima lasten center za usposabljanje kadrov.

Formalno analiziranje lastnih potreb po kadrih ter znanjih in veščinah med anketiranimi podjetji je tudi v določeni meri slabo razvito: v letih 2004, 2005 ter 2006 je manj kot polovica anketiranih podjetij (45,2 %) s pomočjo formalnih postopkov včasih analiziralo lastne potrebe po kadrih ter znanjih in veščinah, skoraj ena tretjina (23,8 %) tega ni nikoli naredila, manj kot tretjina (19 %) je analizirala pogosto in samo 2,5 % vedno.

Na področju stikov z zaposlenimi glede ugotavljanja njihovih izobraževalnih potreb je nekoliko boljše stanje: v obdobju 2004–2006 je več kot polovica anketiranih podjetij (54,8 %) včasih izvedla redne in strukturirane razgovore z zaposlenimi, da bi ugotovili njihove izobraževalne potrebe, 14,3 % jih je to izvajalo pogosto, 7,1 % redno, 16,7 % pa tega žal ni izvedlo nikoli.

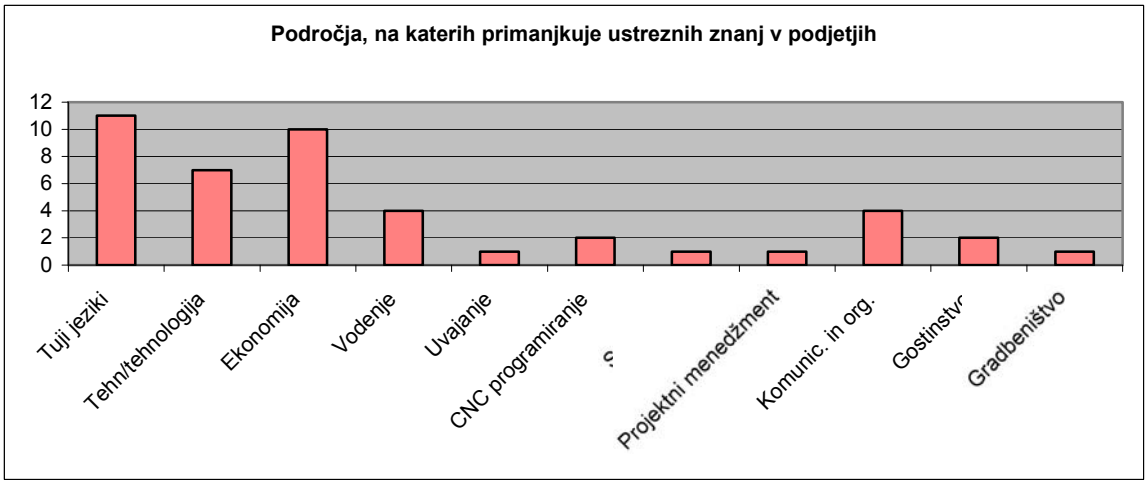
Načrtovanje na področju izobraževanja in usposabljanja zaposlenih je slabo razvito**:** več kot polovica anketiranih podjetij (52,4 %) nima izdelanega načrta ali programa izobraževanj in usposabljanj zaposlenih, manj kot polovica pa ga ima (42,8 %), vendar je le 6 podjetij natančno določilo, za katero časovno obdobje – večinoma gre za obdobje enega do dveh let vnaprej.

Preverjanje pridobljenega znanja zaposlenih je tudi slabo razvito: v obdobju 2004–2006 42,8 % anketiranih podjetij ni nikoli preverilo pridobljenega znanja zaposlenih, da bi ugotovili, če so dejansko pridobili načrtovana znanja (npr. s testi, ki jih pripravi bodisi izvajalec izobraževanja bodisi podjetje samo). 23,8 % anketiranih podjetij je včasih preverilo pridobljeno znanje, 16,7 % pogosto in samo 11,9 % podjetij vedno.

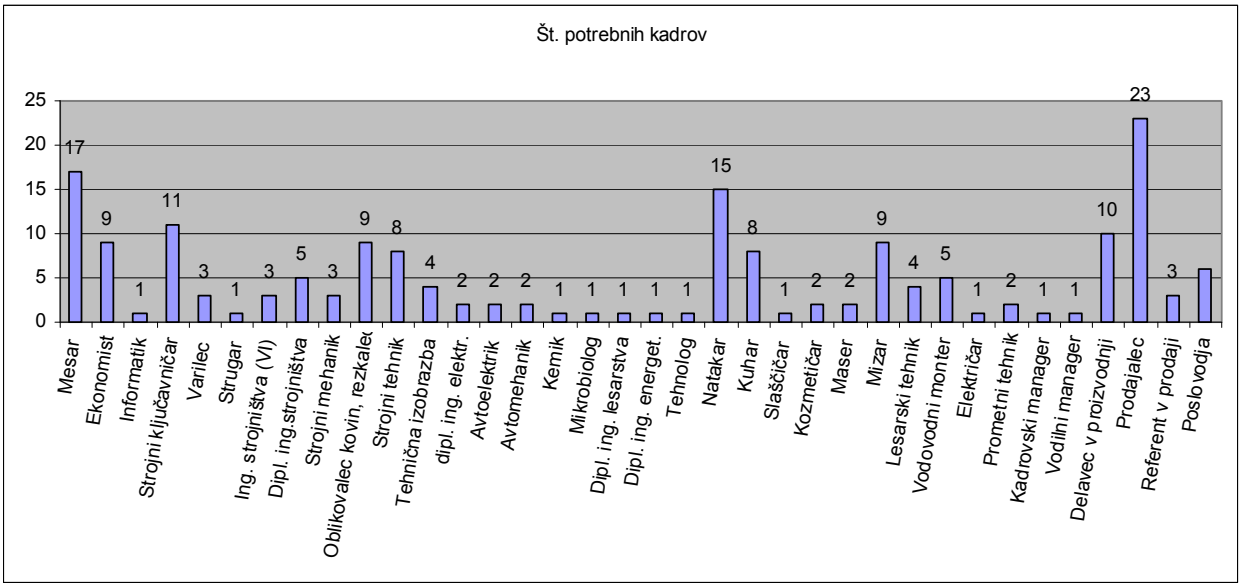
Izmenjava znanj, pridobljenih na usposabljanjih med zaposlenimi v anketiranih podjetjih je dokaj dobro razvita: v večini anketiranih podjetij med zaposlenimi obstaja izmenjava znanj, pridobljenih na usposabljanjih (v 69 % anketiranih podjetij) in se izvaja večinoma na osnovi različnih poročil (28,6 %), z različnimi predstavitvami (16,7 %) in brainstormingi (16,7 %), internimi krožki (4,8 %) ter medsebojnimi pogovori med zaposlenimi v okviru kategorije drugo, pri čemer so nekatera podjetja navedla medsebojne pogovore kot dodatni način izmenjave znanj.

Področja, na katerih primanjkuje ustreznih znanj v podjetjih: v anketiranih podjetjih najbolj pogrešajo ustrezna znanja s področja tujih jezikov, ekonomije (marketing, prodaja, komerciala in računovodstvo), tehnike in tehnologije, komuniciranja in organizacije ter vodenja. Druga področja, ki so jih anketirana podjetja navedla kot področja, na katerih v podjetjih primanjkuje ustreznih znanj, so še CNC programiranje, gostinstvo, strojništvo, projektni menedžment in uvajanje novih delavcev v poslovanje.

Grafikon 73: Področja, na katerih primanjkuje ustreznih znanj v podjetjih

Grafikon 74: Število potrebnih kadrov v obdobju 2007–2009

Potrebni kadri v obdobju 2007–2009: iz pridobljenih podatkov je razvidno, da bodo anketirana podjetja v obdobju 2007–2009 najbolj potrebovala prodajalce, mesarje, natakarje, strojne ključavničarje in delavce v proizvodnji. Sledijo jim oblikovalci kovin in rezkalci, mizarji, ekonomisti, strojni mehaniki in kuharji. Ostale potrebe so razvidne iz tabele 36.

Tabela 48: Število potrebnih kadrov v obdobju 2007–2009

Poklic	Št. potrebnih kadrov
Mesar	17
Ekonomist	9
Informatik	1
Strojni ključavničar	11
Varilec	3
Strugar	1
Ing. strojništva (VI)	3
Dipl. ing. strojništva	5
Strojni mehanik	3
Oblikovalec kovin, rezkalec	9
Strojni tehnik	8
Tehnična izobrazba	4
Dipl. ing. elektr.	2
Avtoelektrik	2
Avtomehanik	2
Kemik	1
Mikrobiolog	1
Dipl. ing. lesarstva	1
Dipl. ing. energet.	1
Tehnolog	1
Natakar	15
Kuhar	8
Slaščičar	1
Kozmetičar	2
Maser	2
Mizar	9
Lesarski tehnik	4
Vodovodni monter	5
Električar	1
Prometni tehnik	2
Kadrovski menedžer	1
Vodilni menedžer	1
Delavec v proizvodnji	10
Prodajalec	23
Referent v prodaji	3
Poslovodja	6
Skupaj	**178**

2.4 Ovire pri vključevanju zaposlenih v izobraževanje in usposabljanje

Iz z anketo pridobljenih podatkov lahko sklepamo, da je največja ovira pri vključevanju zaposlenih v izobraževanje in usposabljanje v tem, da so podjetja premajhna in nimajo zadosti finančnih sredstev ter da so stroški izobraževanja in usposabljanja previsoki. Podjetja iz občine Rogaška Slatina so še poudarila, da ni ustreznih programov izobraževanja v njihovi bližini. Manjše ovire so še na strani zaposlenih: zaposleni nimajo časa, da bi se ukvarjali z dodatnim usposabljanjem niti se niso pripravljeni izobraževati izven delovnega časa. Najmanjše ovire pa so pomanjkanje kadra, ki bi načrtoval usposabljanja, neustreznost ponudbe usposabljanja ter težave podjetij pri določanju potreb nadaljnjega usposabljanja.

3 Analiza stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja

Analiza stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja je narejena na enak načina kot predhodna analiza stanja in potreb z vidika razvoja podjetij. Raziskava je torej izvedena s pomočjo anketnega vprašalnika, na katerega so odgovarjali lastniki kmetij iz območja, ki ga analiza zajema.

Na osnovi analitične obdelave podatkov, pridobljenih s pomočjo anketnega vprašalnika, smo želeli pridobiti informacije o tem, kje proizvajalci na podeželju obravnavanega področja vidijo svoje priložnosti, kakšne razvojne načrte imajo, kakšno pomoč bi potrebovali pri nadaljnjem razvoju in trženju proizvodov, kje in kako vidijo možnosti za sodelovanje in povezovanje z drugimi na področju pridelave, predelave in trženja ter katera področja izobraževanja jih zanimajo.

3.1 Uvod

3.1.1 Metodologija

V analitični raziskavi so uporabljene naslednje metode:

- priprava in izvedba ankete za vsa registrirana kmečka gospodarstva na območju sedmih občin;
- priprava in izvedba vodenih intervjujev z izbranimi predstavniki kmečkih gospodarstev oz. nosilcev razvoja podeželja po posameznih občinah;
- vzpostavitev podatkovne baze o kmečkih gospodarstvih območja;
- obdelava in analiza vrnjenih vprašalnikov po posameznih vprašanjih;
- opredelitev možnih tržnih produktov na podlagi rezultatov analize.

Ves čas smo uporabljali tudi gradiva in strokovne izsledke drugih projektov, delavnic in strokovnih diskusij, ki so relevantni za temo razvoja trženja na podeželju, ter jih na primeren način vključevali v analizo.

3.1.2 Izbira vzorca – oblikovanje baze kmečkih gospodarstev

Za potrebe analize se je oblikovala skupna podatkovna baza vseh kmečkih gospodarstev na območju. Sezname vseh registriranih kmečkih gospodarstev smo pridobili s pomočjo strokovnih služb občin. Oblikovana je bila baza s 3.011 naslovi kmečkih gospodarstev na območju.

Nadalje smo oblikovali še dodaten seznam tistih kmečkih gospodarstev (skupaj 116), ki so bili v svojem okolju zaznani kot potencialni nosilci razvoja.

3.1.3 Priprava anketnega vprašalnika

Priprava vprašalnika je bila zahtevna naloga, saj je moral biti dovolj kratek, da ne bi anketirancem vzel preveč časa za izpolnjevanje oz. jih s svojo dolžino odvrnil od sodelovanja. Obenem je bilo treba v vprašalniku zajeti vsa pomembna področja, za katera potrebujemo dodatne informacije, da bomo lahko pripravili kvalitetno analizo. Z vprašalnikom želimo pridobiti predvsem informacije o tem, kje proizvajalci vidijo svoje priložnosti, kakšne razvojne načrte imajo, kakšno pomoč bi potrebovali pri nadaljnjem razvoju in trženju proizvodov ter kje in kako vidijo možnosti za sodelovanje in povezovanje z drugimi na področju pridelave, predelave in trženja.

Pri dokončnem oblikovanju vprašalnika smo sodelovali z naročnikom RA Kozjansko ter s predstavniki Kmetijsko svetovalne službe z območja, da bi tudi z njihovo pomočjo oblikovali čim kvalitetnejši vprašalnik.

Vprašalnik je razdeljen na pet sklopov. Prvi sklop zajema osnovne podatke o kmečkem gospodinjstvu, kjer nas zanima demografski potencial kmetij in urejenost nasledstva na kmetijah, saj so z razvojnega vidika to izjemno pomembni podatki, ki nam bodo pokazali človeški potencial posamezne kmetije.

V drugem sklopu, ki zajema osnovne podatke o kmetiji, so vprašanja, ki se nanašajo na velikost kmetije, vrste osnovnih in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, način pridelave in pridobljene certifikate kmetije.

V tretjem sklopu, ki se nanaša na pridelke, proizvode in izdelke domače obrti, ki jih ustvarjajo na kmetijah, so vprašanja o vrstah pridelkov, proizvodov in izdelkov, proizvodnih viških, količinah za trg, posebnih znanjih, ki jih še imajo člani gospodinjstva, ter tudi njihovi pripravljenosti na povezovanje z drugimi proizvajalci zaradi boljšega dostopa na trg.

Četrti sklop se nanaša na nadaljnji razvoj kmetije, njihove razvojne načrte, zanimanje za izrabo biomase, potrebe po strokovni pomoči.

V petem sklopu pa so imeli priložnost predstaviti svoje projekte in zamisli, ki jih nameravajo uresničiti v obdobju 2007–2013 na področju osnovne kmetijske dejavnosti, dopolnilnih dejavnosti ali drugih dejavnosti, ki bi jim zagotavljale dodaten dohodek.
(Vir: Razvojna agencija Kozjansko, Povezovanje proizvajalcev in razvoj trženja, junij 2006)

3.1.4 Izvedba raziskave – zbiranje podatkov

Vprašalniki so bili posredovani vsem kmečkim gospodarstvom skupaj s spremnim dopisom, ki je pojasnil namen zbiranja tovrstnih podatkov.

Obenem se je izvedlo tudi več kot sto individualnih razgovorov z izbranimi predstavniki kmečkih gospodarstev po občinah.

Mnogi so že bili seznanjeni s projektom in so ob pomoči popisovalca z veseljem izpolnili vprašalnik in izrazili željo po sodelovanju z drugimi. Nekateri so bili dokaj zadržani in niso želeli oz. upali odgovoriti na vprašanje, s katerimi proizvodi in izdelki se ukvarjajo,

vendar so izrazili pripravljenost za sodelovanje. Spet drugi so bili zelo pesimistični in so posredovali samo osnovne podatke o kmetiji, niso pa želeli odgovarjati na ostala vprašanja. Redki sploh niso želeli odgovarjati. Nekaj posameznikov je kljub temu, da jih ni bilo na seznamu anketirancev, izrazilo željo po vključitvi v program in sodelovanju z drugimi, zato smo jih dodali v seznam.

3.1.5 Obdelava pridobljenih podatkov

Vrnjeni vprašalniki so bili ustrezno kodirani in podatki vneseni v bazo podatkov. V bazo podatkov so se vnesli tudi rezultati individualnih razgovorov. Celotna baza podatkov je potem služila za nadaljnje izvajanje analize stanja v vseh njenih aspektih, identificiranje zainteresiranih kmečkih gospodarstev za sodelovanje v aktivnostih povezovanja proizvajalcev in razvojih projektov, ki jih v prihodnje nameravajo uresničiti kmečka gospodarstva na območju ter identificiranje neizkoriščenih priložnosti in oblikovanje predlogov za uvajanje novih produktov in uporabe starih običajev, znanj in veščin za razvoj nove ponudbe območja.

S pridobljenimi podatki je tako dan vpogled v obstoječe stanje na območju, omogočeno identificiranje še neizkoriščenih priložnosti in izvajanje nadaljnjih aktivnosti na področju podjetniške prenove podeželja.

3.2 Analiza stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja

Na območju Obsotelja in Kozjanskega smo od vseh poslanih vprašalnikov prejeli 202 vprašalnika, od tega je bilo 198 vprašalnikov pravilno izpolnjenih, medtem ko 4 vprašalnike zaradi pomanjkljivih podatkov nismo mogli uvrstiti v seznam. 145 vprašalnikov je bilo vrnjenih, 57 je bilo opravljenih intervjujev s kmeti. Iz občine Šmarje pri Jelšah je prispelo skupaj 64 vprašalnikov, iz občine Rogaška Slatina 34, iz občine Bistrica ob Sotli 16, iz občine Podčetrtek 42, iz občine Rogatec 19 ter iz občine Kozje 27.

Na preostalem delu analiziranega območja smo od vseh poslanih vprašalnikov prejeli 354 vprašalnikov, od tega je bilo 349 vprašalnikov pravilno izpolnjenih, medtem ko 5 vprašalnikov zaradi pomanjkljivih podatkov nismo mogli uvrstiti v seznam. Iz občine Dobje je prispelo 20 vprašalnikov, iz občine Dobrna 19, iz občine Oplotnica 52, iz občine Slovenske Konjice 59, iz občine Šentjur 118, iz občine Vitanje 35 ter iz občine Zreče 46.

Analizo stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja smo naredili na podlagi prispelih vprašalnikov. Analizirali smo štiri sklope, in sicer: število pridelovalcev različnih pridelkov po občinah, število proizvajalcev različnih proizvodov po občinah, število proizvajalcev različnih proizvodov domače obrti po občinah in število anketirancev, ki predstavljajo turistični potencial, po posameznih občinah

3.2.1 Število pridelovalcev različnih pridelkov in število proizvajalcev različnih proizvodov po občinah

3.2.1.1 Število pridelovalcev različnih pridelkov

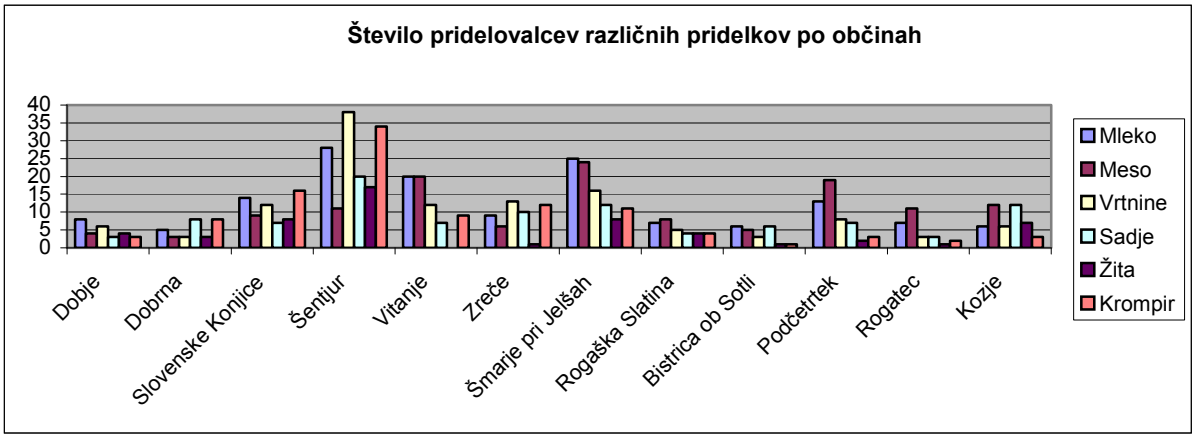
Iz vprašalnikov smo najprej izluščili tiste pridelke, ki so se največkrat pojavljali, nato smo anketirance razvrstili po posameznih pridelkih. Sledila je podrobnejša analiza, kjer smo ugotavljali naslednje: ali ima kmetija zadosten človeški potencial, ali se želijo povezovati, ali imajo viške pridelkov in so jih pripravljeni prodati ter ali imajo načrte za razvoj lastne kmetije. Na osnovi te analize smo prišli do števila potencialnih pridelovalcev, ki naj bi jih vključevali v nadaljnje aktivnosti.

Tabela 49: Število pridelovalcev/anketirancev različnih pridelkov po občinah

PRIDELEK		Dobje	Dobrna	Slovenske Konjice	Šentjur	Vitanje	Zreče	Skupaj	Šmarje pri Jelšah	Rogaška Slatina	Bistrica ob Sotli	Podčetrtek	Rogatec	Kozje	Skupaj	Skupaj vse
Mleko in mlečni izdelki	Vsi	8	5	14	28	20	9	**84**	25	7	6	13	7	6	**64**	**148**
	Potencial	3	4	5	8	12	5	**37**	23	7	6	12	7	6	**61**	**98**
Meso in mesni izdelki	Vsi	4	3	9	11	20	6	**53**	24	8	5	19	11	12	**79**	**132**
	Potencial	2	1	7	7	15	1	**33**	21	8	5	19	11	12	**76**	**109**
Vrtnine	Vsi	6	3	12	38	12	13	**84**	16	5	3	8	3	6	**41**	**125**
	Potencial	3	1	2	12	4	3	**25**	12	4	3	8	3	6	**36**	**61**
Sadje	Vsi	3	8	7	20	7	10	**55**	12	4	6	7	3	12	**44**	**99**
	Potencial	2	6	5	7	5	6	**31**	9	4	6	6	3	12	**40**	**71**
Žita	Vsi	4	3	8	17	0	1	**33**	8	4	1	2	1	7	**23**	**56**
	Potencial	3	2	1	3	0	0	**9**	7	2	0	2	1	7	**19**	**28**
Krompir	Vsi	3	8	16	34	9	12	**82**	11	4	1	3	2	3	**24**	**106**
	Potencial	1	4	3	4	5	4	**21**	8	3	1	3	2	3	**20**	**41**

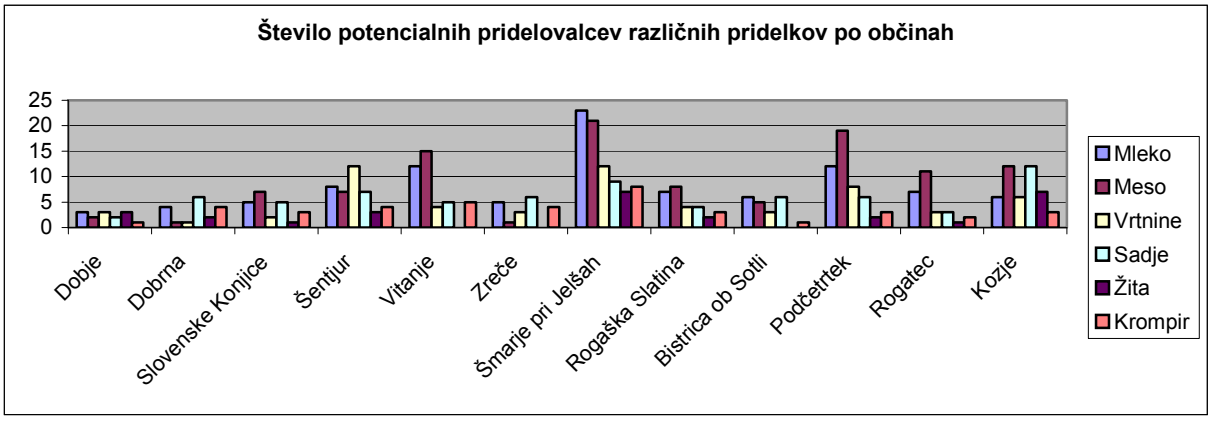
Vir: RA Kozjansko

Grafikon 75: Število pridelovalcev/anketirancev različnih pridelkov po občinah

Iz pridobljenih podatkov je razvidno, da je največje število pridelovalcev vrtnin in mleka skoncentriranih na območju občin Šentjur in Šmarje pri Jelšah, žita na območju občin Šmarje pri Jelšah, Vitanje in Podčetrtek, sadja na območju občin Šentjur in Kozje ter krompirja na območju občine Šentjur.
Največji potencial za pridelavo mleka in mesa pa je skoncentriran na območju občine Šmarje pri Jelšah. Veliko število potencialnih proizvajalcev mesa je še v občinah Podčetrtek, Vitanje, Kozje in Rogatec ter vrtnin na območju občine Kozje.
Za prihodnji razvoj podeželja obravnavanega področja bo treba upoštevati zgoraj omenjene potenciale.

Grafikon 76: Število potencialnih pridelovalcev/anketirancev različnih pridelkov po občinah

Razen potencialnih pridelovalcev, ki odpirajo možnosti razvoja proizvodnje in trženja pridelkov na podeželju, ekološko pridelani izdelki bi naj bili v prihodnosti zelo cenjeni prodajni artikli, zato bi morali razmišljati v tej smeri in posvetiti več pozornosti obveščanju in izobraževanju proizvajalcev o prednostih proizvodnje in trženja ekoloških pridelkov.

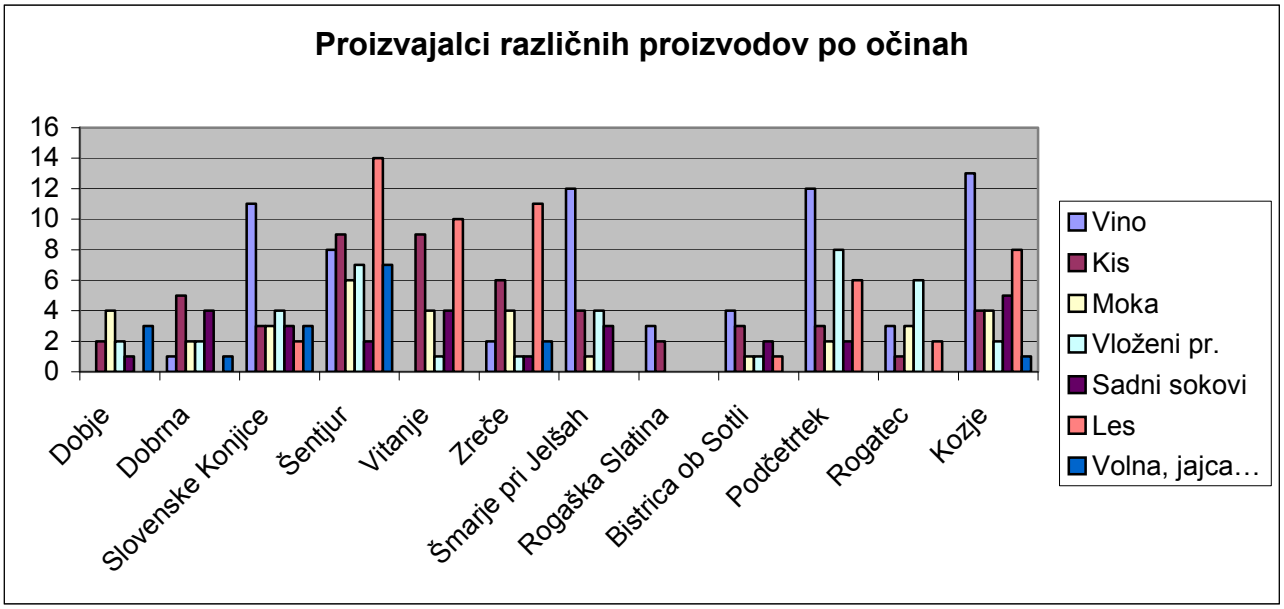
3.2.1.2 Število proizvajalcev različnih proizvodov

Tabela 50: Število proizvajalcev različnih proizvodov

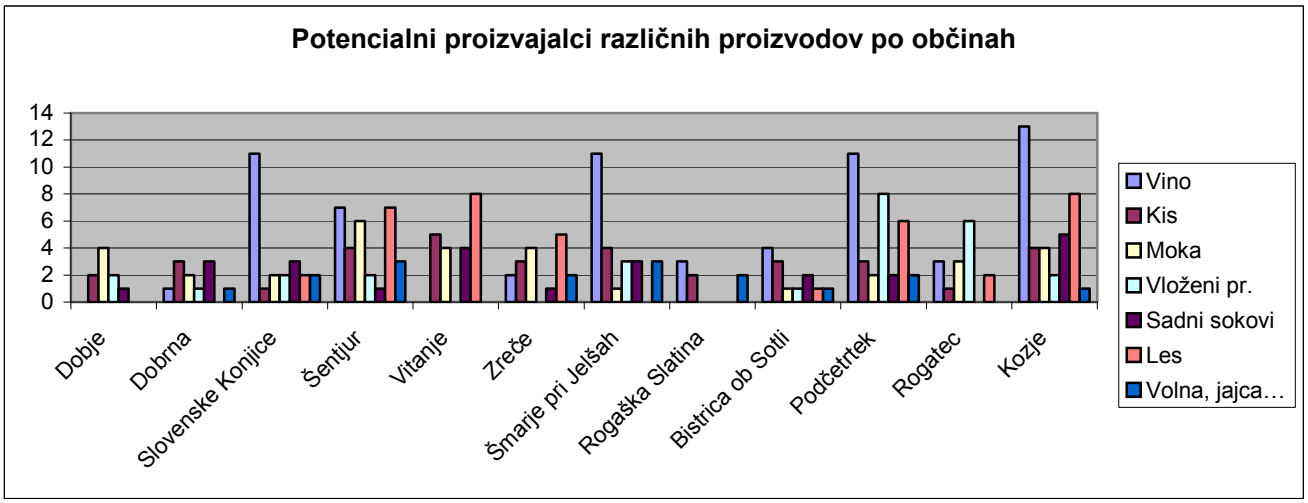
PROIZVOD		Dobje	Dobrna	Slovenske Konjice	Šentjur	Vitanje	Zreče	Skupaj	Šmarje pri Jelšah	Rogaška Slatina	Bistrica ob Sotli	Podčetrtek	Rogatec	Kozje	Skupaj	Skupaj vse
Vino	Vsi	0	1	11	8	0	2	**22**	12	3	4	12	3	13	**47**	**69**
	Potencial	0	1	11	7	0	2	**21**	11	3	4	11	3	13	**45**	**66**
Kis	Vsi	2	5	3	9	9	6	**34**	4	2	3	3	1	4	**17**	**51**
	Potencial	2	3	1	4	5	3	**18**	4	2	3	3	1	4	**17**	**35**
Moka, močnati iz.	Vsi	4	2	3	6	4	4	**23**	1	0	1	2	3	4	**11**	**34**
	Potencial	4	2	2	6	4	4	**22**	1	0	1	2	3	4	**11**	**33**
Vloženi pridelki	Vsi	2	2	4	7	1	1	**17**	4	0	1	8	6	2	**21**	**38**
	Potencial	2	1	2	2	0	0	**7**	3	0	1	8	6	2	**20**	**27**
Sadni sok. in žganja	Vsi	1	4	3	2	4	1	**15**	3	0	2	2	0	5	**12**	**27**
	Potencial	1	3	3	1	4	1	**13**	3	0	2	2	0	5	**12**	**25**
Les in lesni poliz.	Vsi	0	0	2	14	10	11	**37**	0	0	1	6	2	8	**17**	**54**
	Potencial	0	0	2	7	8	5	**22**	0	0	1	6	2	8	**17**	**39**
Volna, jajca orehi	Vsi	0	1	2	5	0	2	**10**	3	0	1	2	0	1	**7**	**17**
	Potencial	0	1	2	3	0	2	**8**	3	0	1	2	0	1	**7**	**15**

Vir: RA Kozjansko

Grafikon 77: Proizvajalci različnih proizvodov po občinah

Grafikon 78: Potencialni proizvajalci različnih proizvodov po občinah

Iz pridobljenih podatkov je razvidno, da je na obravnavanem področju največ proizvajalcev lesa in lesnih polizdelkov na območju občin Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Zreče, vina na območju občin Kozje, Podčetrtek Šmarje pri Jelšah in Slovenske Konjice ter kisa na območju občin Šentjur, Vitanje, Zreče in Dobrna.
Največji potencial proizvajalcev vina je na območju občin Kozje, Podčetrtek, Slovenske Konjice in Šmarje pri Jelšah, lesa in lesnih polizdelkov na območju občin Vitanje, Kozje, Šentjur in Podčetrtek, vloženih pridelkov v Podčetrtku in Rogatcu ter moke in močnatih izdelkov v občinah Šentjur in Dobje.

3.2.2 Število proizvajalcev različnih proizvodov domače obrti

Tabela 51: Število proizvajalcev različnih proizvodov domače obrti

PROIZVOD DOMAČE OBRTI		Dobje	Dobrna	Slovenske Konjice	Šentjur	Vitanje	Zreče	Skupaj	Šmarje pri Jelšah	Rogaška Slatina	Bistrica ob Sotli	Podčetrtek	Rogatec	Kozje	Skupaj	Skupaj vse
Pletarski izdelki	Vsi	1	0	1	7	0	0	**9**	3	1	0	0	0	0	**4**	
	Potencial	1	0	1	2	0	0	**4**	1	0	0	0	0	0	**1**	
Lesni izdelki	Vsi	0	0	2	13	10	11	**36**	1	1	2	1	0	1	**6**	
	Potencial	0	0	2	6	7	6	**21**	0	1	1	1	0	1	**4**	
Medičarstvo	Vsi	1	1	0	3	1	0	**6**	1	1	1	1	0	1	**5**	
	Potencial	1	1	0	1	1	0	**4**	1	1	1	1	0	1	**5**	
Različno okrasje	Vsi	1	1	2	6	4	1	**15**	1	2	0	2	2	0	**7**	
	Potencial	0	1	1	2	4	1	**9**	1	2	0	2	2	0	**7**	

VIR: RA Kozjansko

Pri analizi domače obrti smo najprej določili skupine, v katere smo naknadno razvrščali proizvode domače obrti, ki so se pojavljali v vprašalnikih.

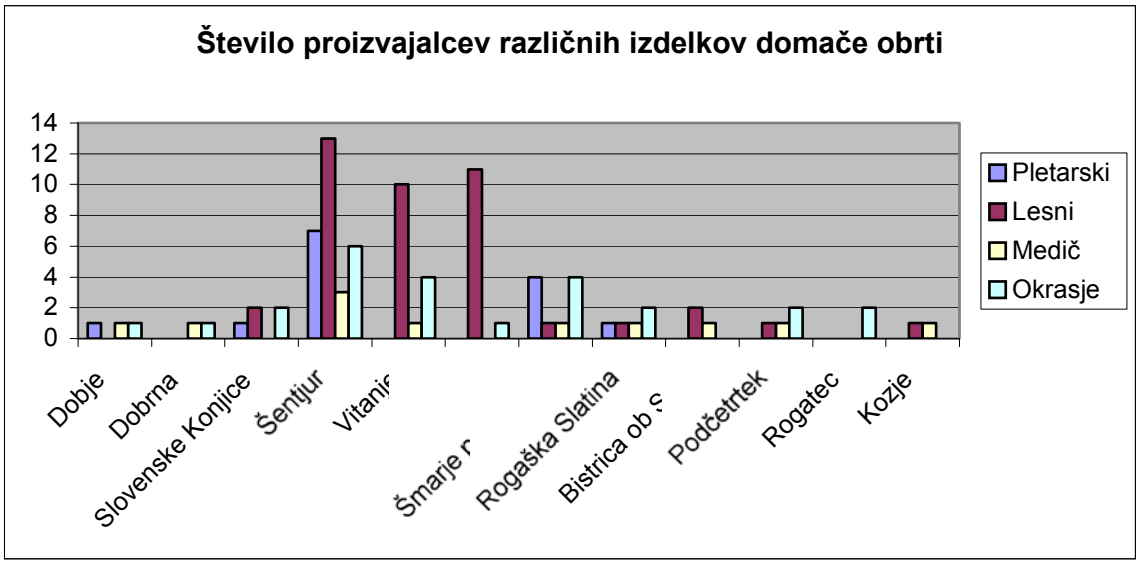
Na obravnavanem področju domača obrt predstavlja tradicionalno dejavnost, ki se na tem območju pojavlja že od nekdaj.

Pri tem se pojavljajo različne vrste domače obrti:

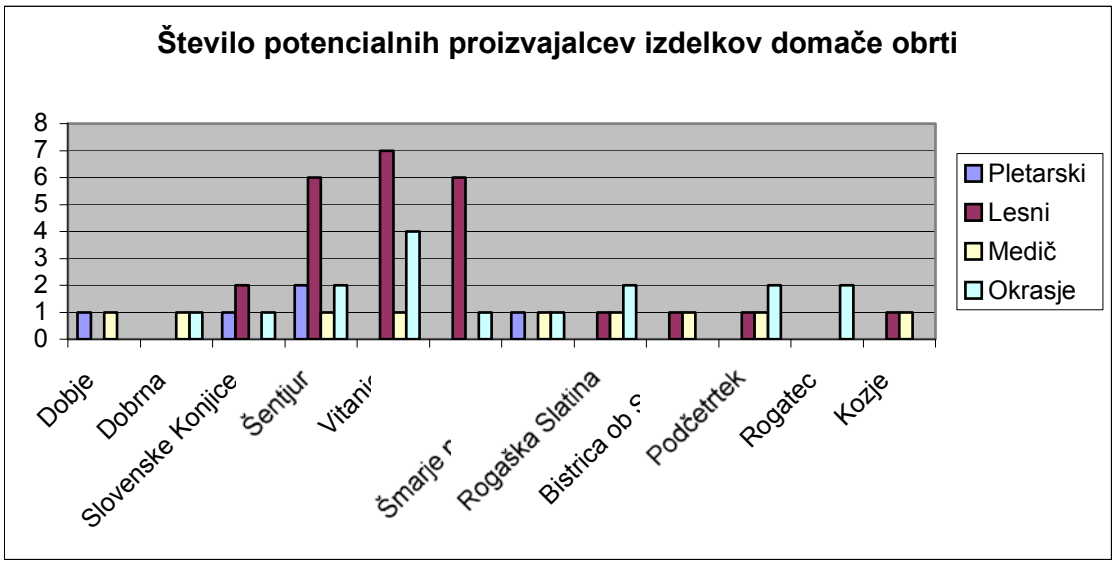
- pletenje košar, košev in cekrov,
- slamokrovstvo,
- izdelava ptičjih hišic,
- medičarstvo, čebelarstvo in izdelki iz voska ter medenih pijač,
- vezenje prtičkov,
- peka peciva in potic,
- izdelava rož iz papirja,
- izdelki iz testa,
- izdelki iz ličja,
- proizvodnja testenin na tradicionalen način,
- izdelava zob za grablje,
- izdelava lesenih ut, ograj,
- obdelovanje lesa,
- košnja in žetev na tradicionalen način,
- kovaštvo,
- šivanje gobelinov,
- izdelava rož iz krep papirja,
- peka domačih dobrot itn.

Največ proizvajalcev domače obrti se ukvarja z obdelovanjem lesa in izdelavo različnih lesenih izdelkov (42), in sicer v občinah Šentjur, Zreče in Vitanje, potem sledijo: različno okrasje (22) v občinah Šentjur, Vitanje in Šmarje pri Jelšah, pletarski izdelki (13) v občinah Šentjur in Šmarje pri Jelšah in medičarstvo (11), ki je enakomerno razporejeno na celotnem obravnavanem področju.

Grafikon 79: Število proizvajalcev različnih izdelkov domače obrti

Grafikon 80: Število potencialnih proizvajalcev izdelkov domače obrti

Iz anketno pridobljenih podatkov je na obravnavanem območju opaziti velik potencial proizvajalcev lesenih izdelkov okrasja in izdelkov iz medu, ki je edina oblika domače obrti, ki je enakomerno razporejena na celotnem območju.

3.2.3 Število anketirancev, ki predstavljajo turistični potencial

Tabela 52: Število anketirancev, ki predstavljajo turistični potencial

OBČINE	Posebna znanja	Ekološke kmetije	Turistične kmetije	Turistični potencial
Dobje	7	2	0	16
Dobrna	11	4	4	39
Slo. Konjice	9	7	4	39
Šentjur	18	11	8	71
Vitanje	11	7	0	24
Zreče	11	5	4	36
Šmarje pri Jelšah	12	2	1	10
Rogaška Slatina	6	0	2	9
Bistrica ob Sotli	4	1	0	6
Podčetrtek	6	2	7	18
Rogatec	8	0	2	4
Kozje	4	2	1	2
SKUPAJ	**107**	**43**	**33**	**274**

Vir: RA Kozjansko

Turizem na podeželju je ključna dejavnost, ki bi lahko omogočila večji razvoj območja, saj se občine nahajajo na območju pomembnih termalnih zdravilišč, kot so Terme Dobrna, Terme Zreče, Terme Rogaška Slatina, Terme Olimje in Terme Laško ter zimskih rekreacijskih središč na Pohorju.

Med anketiranimi kmetijami smo izbrali kmetije, ki predstavljajo turistični potencial obravnavanega območja. Med turistični potencial območja prištevamo tiste kmetije, ki se že tako ali drugače ukvarjajo s turizmom oz. z dejavnostmi, ki so povezane s turizmom, sem pa lahko prištevamo tudi tiste kmetije, ki želijo oz. razmišljajo o vzpostaviti kmetije odprtih vrat oz. turistične kmetije, in seveda tiste, ki imajo oz. bi si želele imeti posredni stik s turističnimi dejavnostmi, in sicer s prodajo svojih pridelkov, proizvodov in izdelkov ali s prikazom starih običajev, tradicionalnih znanj itd. Na ta način bi lahko še dodatno obogatili in povečali obstoječo turistično ponudbo.
Če želimo v prihodnje razvijati turizem na podeželju, bi bilo priporočljivo, da kmetije ohranijo identiteto in značilnosti obravnavanega območja. Povečati bi bilo treba ponudbo hrane in pijače značilne za to območje in s tem posredovati kulturno in kulinarično izročilo, po drugi strani pa bi se lahko usmerili v pridelavo in proizvodnjo bioproduktov, ki so vedno bolj iskani in tržno zanimivi.

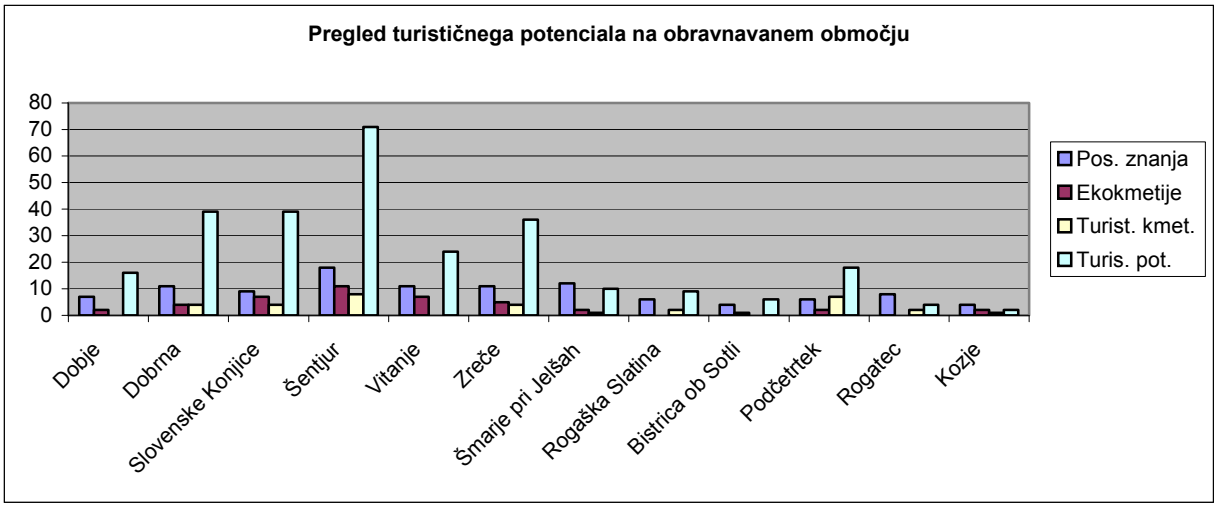
Obravnavano območje bi bilo treba povezati z urejenimi in označenimi kolesarskimi in pohodniškimi potmi, urediti in posodobiti infrastrukturo namenjeno sprostitvi (npr. športno-rekreativni centri, konjeništvo, ribolov itd.) ter obnoviti in predstaviti kulturno in naravno dediščino tega območja.

Med anketiranimi kmetijami smo v občini Šmarje pri Jelšah našteli 12 kmetij, ki predstavljajo turistični potencial, v občini Rogaška Slatina 9, občini Bistrica ob Sotli 6, občini Podčetrtek 18, občini Rogatec 5 ter v občini Kozje 10 kmetij. Te kmetije smo v nadaljevanju razvrstili v različne skupine, ki bi v prihodnje bile nosilke razvoja na svojem področju. Specializacija in iskanje novih možnosti prav gotovo predstavljajo nadaljnji korak k diferenciaciji in povečanju ponudbe v smislu prilagajanja željam različnih ciljnih skupin gostov oz. odjemalcev. V prihodnosti bi lahko oblikovane skupine kmetij, ki bi temeljile na sodelovanju in vzajemni pomoči, bolj prodorno nastopile na trgu in bile na ta način bolj učinkovite in uspešne.

Kmetije smo razdelili na naslednje skupine: obstoječe turistične zmogljivosti, potencialne turistične zmogljivosti, obstoječe ekološke kmetije, potencialni etnološki muzeji in prikazi domače obrti in ljudskih običajev.

Na obravnavanem območju je največje število potencialnih turističnih zmogljivosti (137), sledijo jim potencialni etnološki muzeji (79), ekološke kmetije (67). Obstoječih turističnih zmogljivosti med anketiranci smo našteli 28, izobraževalnih in terapevtskih kmetij 24 ter 45 kmetij z alternativnimi dejavnostmi.

Grafikon 81: Pregled turističnega potenciala na obravnavanem območju

Največji turistični potencial je prisoten na območju občin Šentjur, Dobrna, Zreče, Slovenske Konjice in Podčetrtek, posebna znanja pa so skoraj enakomerno razvita na celotnem območju. Največ turističnih kmetij je na območju občin Šentjur, Podčetrtek, Dobrna, Slovenske Konjice in Zreče.

3.2.4 Pridobivanje novega znanja na kmetijah

Tabela 53: Področja želenih novih znanj na kmetijah v nekaterih občinah

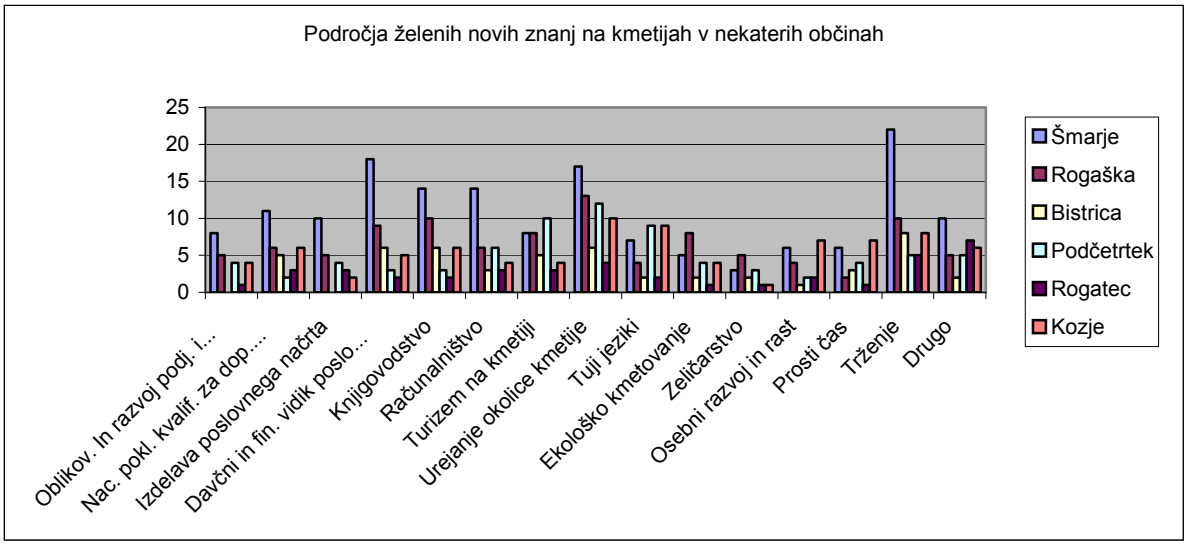
	Šmarje pri Jelšah	Rogaška Slatina	Bistrica ob Sotli	Podčetrtek	Rogatec	Kozje
Oblikov. in razvoj podj. ideje	8	5	0	4	1	4
Nac. pokl. kvalif. za dop. dej.	11	6	5	2	3	6
Izdelava poslovnega načrta	10	5	0	4	3	2
Davčni in fin. vidik poslovanja	18	9	6	3	2	5
Knjigovodstvo	14	10	6	3	2	6
Računalništvo	14	6	3	6	3	4
Turizem na kmetiji	8	8	5	10	3	4
Urejanje okolice kmetije	17	13	6	12	4	10
Tuji jeziki	7	4	2	9	2	9
Ekološko kmetovanje	5	8	2	4	1	4
Zeličarstvo	3	5	2	3	1	1
Osebni razvoj in rast	6	4	1	2	2	7
Prosti čas	6	2	3	4	1	7
Trženje	22	10	8	5	5	8
Drugo*	10	5	2	5	7	6

Vir: RRA Kozjansko

*** Drugo:**

- tradicionalno gojenje rastlin, njihova predelava,
- usposabljanje za uspešno delo na kmetiji,
- zelenjava: biomasa, sadjarstvo, medgeneracijski odnosi, govedoreja, gostinstvo, strojno usposabljanje,
- ohranjanje, oživitev podeželja (ideje, razvoj),
- prenos lastništva na otroke,
- znanje o vinogradništvu, reji drobnice; zdrav način življenja,
- peka peciva, kruha; predelava mleka, mesa, zelenjave, sadja,
- vzgoja jagod, vrtnin – strokovno znanje,
- splošno izobraževanje/informiranje: potujoča prodajalna –pogoji, trženje.

Grafikon 82: Področja želenih novih znanj na kmetijah v nekaterih občinah

Na osnovi pridobljenih podatkov lahko sklepamo, da je v občini Šmarje pri Jelšah najbolj zaželeno pridobivanje novih znanj s področja trženja, davčnega in računovodskega vidika poslovanja, urejanja okolice kmetije, knjigovodstva in računalništva. V občini Rogaška Slatina pa so najbolj zaželena področja: urejanje okolice kmetije, tuji jeziki, trženje ter osebni razvoj in rast. V občini Bistrica ob Sotli je najbolj zaželeno področje pridobivanja novih znanj trženje, sledijo mu davčni in finančni vidik poslovanja ter turizem na kmetiji. V občini Podčetrtek so najbolj zaželena področja urejanje okolice kmetije in turizem na kmetiji, trženje in drugo. V občini Rogatec so najbolj zaželena področja pridobivanja novih znanj v okviru kategorije drugo in urejanje okolice kmetije.

Zanimanje za dodatna usposabljanja za območje Kozjanskega in Obsotelja:

1. urejanje okolice kmetije: 62 (kmetij);
2. trženje: 58;
3. davčni, finančni vidik poslovanja: 43;
4. knjigovodstvo: 41;
5. turizem na kmetiji: 38;
6. računalništvo: 36;
7. drugo: 35;
8. NPK za dopolnilno dejavnost; tuji jeziki: 33;
9. izdelava poslovnega načrta; ekološko kmetovanje: 24;
10. prosti čas: 23;
11. oblikovanje, razvoj podjetniške ideje; osebni razvoj in rast: 22;
12. zeliščarstvo: 15.

4 Analiza obstoječih programov izobraževanja in usposabljanja

Klasifikacija učnih aktivnosti (CLA – Classifification of Learning Activities, 2006) pozna tri temeljne kategorije učnih aktivnosti*:

1. **Formalno izobraževanje**, ki se odvija v izobraževalnih institucijah (šole, fakultete), ki sestavljajo izobraževalni sistem neke države. S programi formalnega izobraževanja se pridobi javno veljavna izobrazba. Gre za namensko, organizirano in institucionalno izobraževanje.

2. **Neformalno izobraževanje** so prav tako namenske in organizirane učne aktivnosti, ki se lahko odvijajo v institucijah ali izven njih. Sem spadajo programi za pridobivanje, obnavljanje, razširjanje, posodabljanje in poglabljanje znanja, s katerimi pa si javno veljavne izobrazbe ni mogoče pridobiti. Ponavadi so to najrazličnejši tečaji, delavnice, seminarji ipd.

3. **Priložnostno učenje** so manj organizirane učne aktivnosti, a še vedno namenske. Vključeno je učenje v družinskem ali prijateljskem krogu, na delovnem mestu, ali pa učenje, ki si ga organizira posameznik sam.

Tabela 54: Programi formalnega izobraževanja po občinah leta 2007

OBČINA	**Število programov formalnega izobraževanja**
Dobje	0
Dobrna	0
Slovenske Konjice	15
Šentjur	12
Vitanje	0
Zreče	3
Bistrica ob Sotli	0
Kozje	0
Podčetrtek	0
Rogaška Slatina	11
Rogatec	0
Šmarje pri Jelšah	0
REGIJA	154
SLOVENIJA	264

Vir: http://www.asc.si/anak/Programi.asp

Na območju Savinjske regije izvaja formalne in neformalne oblike izobraževanja 26 izvajalcev programov. Nekateri se ukvarjajo samo s formalnimi oblikami izobraževanja, nekateri samo z neformalnimi oblikami, največ pa je takih, ki se ukvarjajo tako z enimi kot drugimi.

---

*Vir: SURS – Statistični dnevi 2006

Teh 26 izvajalcev programov izvaja 154 formalnih in javno veljavnih programov, vseh programov, ki se izvajajo v regiji (tako formalnih kot neformalnih) pa je 550.

Na območju deluje šolski center v Rogaški Slatini, ki izobražuje za steklarske poklice in poklic optik, izvaja pa tudi gimnazijski program. Ljudska univerza v Rogaški Slatini izvaja 20 programov: 4 stopnje angleščine za odrasle – osnovna raven, 2 programa ekonomski tehnik, 1 program elektronski tehnik, gostinski tehnik, italijanščina, 3 stopnje nemščine za odrasle, osnove računalništva, program osnovne šole za odrasle, računalniške programe in ostale.

Šolski center Šentjur izvaja 12 programov predvsem kmetijske smeri, ostali programi pa so še pek, pomočnica gospodinje-oskrbnice, pomočnik peka in slaščičarja, slaščičar-konditor, živilski tehnik ter program živilstvo. Prav tako izvaja šolski center v Šentjurju višješolske programe na področju živilstva in kmetijstva. Izvaja pa tudi programe izobraževanja odraslih in nacionalne poklicne kvalifikacije.

Šolski center Konjice-Zreče izvaja 42 programov, kar je na obravnavanem območju največ. Izvaja predvsem osnovne in nadaljevalne tečaje računalništva in tujih jezikov. Izvaja tudi programe ekonomski tehnik, gostinska dela, informatika, izvaja tudi programe predšolske vzgoje, program trgovec in strojni tehnik ter ostale.
V ostalih občinah na obravnavanem območju ni zavodov ali institucij, ki bi izvajale takšne programe izobraževanja.

Območje potrebuje dodatne srednje-, višje- in visokošolske izobraževalne programe.

V Rogaški Slatini je tudi enota Višje strokovne šole za gostinstvo in turizem Maribor in Ljudska univerza Rogaška Slatina, ki je namenjena predvsem izobraževanju odraslih ter spodbujanju vseživljenjskega učenja na tem območju.

Poleg formalne oblike izobrazbe prebivalstva je pomembna vključenost prebivalstva v vseživljenjsko učenje, ki je na območju prenizka. Kontinuirano izobraževanje in usposabljanje sta temelja učeče se družbe. Analize kažejo, da imajo prebivalci z nižjo stopnjo izobrazbe tudi slabši dostop do različnih oblik izobraževanja, kar velja tudi za obravnavano območje, zato bi bilo treba v prihodnje razmišljati o tovrstnih projektih.

5 Analiza organizacijskih struktur na področju razvoja človeških virov

Pri analizi organizacijskih struktur na področju razvoja človeških virov smo se osredotočili na uradne statistične podatke o izvajalcih formalnega in neformalnega izobraževanja na območju, ki ga projekt zajema, saj jih morajo izvajalci posredovati statističnemu uradu (Zakon o državni statistiki, Uradni list RS, št. 45/95; 9/2001).

Tabela 55: Izvajalci formalnega izobraževanja po občinah in v Sloveniji 2006

OBČINA	Vrtci	Osnovne šole	Srednje šole	Visoke šole	Univerze
Dobje	0	1	0	0	0
Dobrna	1	1	0	0	0
Slovenske Konjice	9	7	1	0	0
Šentjur	9	10	1	0	0
Vitanje	1	1	0	0	0
Zreče	3	3	0	0	0
Bistrica ob Sotli	1	1	0	0	0
Kozje	1	2	0	0	0
Podčetrtek	1	2	0	0	0
Rogaška Slatina	3	4	1	0	0
Rogatec	1	3	0	0	0
Šmarje pri Jelšah	3	7	0	0	0
SLOVENIJA	777	799	270	360	2

Vir: www.stat.si/letopis/2006/31_06/31-06-06htm?jezik=si.

Na obravnavanem območju je za zagotavljanje predšolske vzgoje in osnovne izobrazbe na razpolago 33 vrtcev in 42 osnovnih šol, kar zadošča potrebam prebivalstva, vendar je ogrožena predvsem mreža podružničnih šol, in sicer zaradi nizke rodnosti na območju.

5.1 Razvitost srednjega izobraževanja

Iz podatkov za leto 2006 je razvidno, da na obravnavanem področju v okviru formalnega izobraževanja delujejo trije srednješolski centri, in sicer šolski center v Rogaški Slatini, ki izobražuje za steklarske poklice in poklic optik, izvaja pa tudi gimnazijski program, šolski center Šentjur, ki izvaja 12 programov – predvsem kmetijske smeri, ostali programi so še pek, pomočnica gospodinje-oskrbnice, pomočnik peka in slaščičarja, slaščičar-konditor, živalski tehnik, program živilstvo ter šolski center Konjice-Zreče, ki izvaja 42 programov, kar je največ na obravnavanem področju analize. V občini Rogaška Slatina je še Ljudska univerza, ki je namenjena predvsem izobraževanju odraslih ter spodbujanju vseživljenjskega učenja na območju. V ostalih občinah na obravnavanem področju analize ni drugih zavodov ali institucij, ki bi izvajale formalne oblike izobraževanja.

5.2 Razvitost višjega strokovnega in visokošolskega izobraževanja

Na obravnavanem področju ni samostojnih višjih in visokih šol, razen v občini Rogaška Slatina, v kateri obstaja enota Višje šole za gostinstvo in turizem Maribor. Takšni podatki nakazujejo na izjemno nerazvitost ponudbe višješolskega in visokošolskega izobraževanja na obravnavanem področju. Vendar v primerjavi s celotno Slovenijo, kjer sta samo 2 univerzi in je tretja šele v procesu nastajanja, to ni tako zaskrbljujoč podatek. Prebivalci obravnavanega področja so tako kot v drugih območjih v Sloveniji, kjer ni možnosti višješolskega in visokega izobraževanja, zaradi želje in potrebe po višjem izobraževanju prisiljeni na začasne migracije v večje izobraževalne centre – Ljubljano ali Maribor. To nas opozarja na pereč problem slabšega dostopa do višjih stopenj izobraževanja, zato je treba v prihodnosti razmisliti o reševanju tega problema.

5.3 Razvitost izobraževanja za odrasle

Danes je že splošno znano dejstvo, da obstoječega znanja, ki ga zagotavlja šolski sistem, ni dovolj. Samo v šoli pridobljeno znanje ne zadošča več za poklicno in življenjsko uspešnost. Čeprav se danes šole vse bolj odpirajo vključevanju najrazličnejših novih metod, kot so projektno delo, delavnice, ekskurzije v naravi itn., še vedno obstaja deficit določenih veščin, ki jih šole nikakor ne morejo zapolniti. Zato neformalne oblike izobraževanja postajajo vse bolj pomembne oblike izobraževanja, ki mladim in odraslim ponujajo možnost dopolnitve že dosežene stopnje formalnega izobraževanja ter možnost razvoja in spodbujanja tistih znanj in veščin, ki jih ne morejo pridobiti s formalnim izobraževanjem.

Dejstvo je, da se z neformalnim nadaljnjim izobraževanjem na vseh ravneh ukvarja veliko organizacij, ki svojo ponudbo oglašujejo v lokalnih časopisih, na televiziji ali direktno preko zloženk in vabil. Obstaja torej velika nepreglednost izvajalcev neformalnega izobraževanja ter izobraževanja za odrasle, kakor v vsej Sloveniji tako tudi na obravnavanem področju. Z izvajanjem programov se ukvarjajo tudi tisti podjetniki in organizacije, ki niso direktno registrirani in so morda premalo usposobljeni za izvajanje tovrstnih programov. Zato je morebitnim uporabnikom programov težko primerjati med sabo vsebine, cene in kakovost izvajalcev.

Uradno ponudbo izobraževanja odraslih v Sloveniji od leta 1992 spremlja Andragoški center Slovenije. Po podatkih tega centra o izvajalski in programski ponudbi izobraževanja odraslih leta 2007 je na območju Savinjske regije le 26 izvajalcev formalnih in neformalnih programov izobraževanja, na samem obravnavanem področju pa so le 4 (Šolski center v Rogaški Slatini in Ljudska univerza v Rogaški Slatini, šolski center v Šentjurju in šolski center Konjice-Zreče), kar je v primerjavi s celotno Slovenijo, kjer obstaja 6.258 izvajalcev, občutno premalo. (Vir: http//www.asc.si/anak/Izvajalci.asp – 12. 6. 2007)

Zato bo treba pri določanju predlogov in ukrepov v zvezi z razvojem človeških virov na obravnavanem področju posebej upoštevati pomanjkanje ustreznih programov in izvajalcev formalnega in tudi neformalnega izobraževanja.

6 Zaključek

Strateška analiza človeških virov predstavlja prvi del projekta »Razvoj za razvoj« na obmejnem območju Republike Slovenije in Republike Hrvaške, zato v zaključku strateške analize človeških virov podajamo stične točke oziroma najpomembnejše ugotovitve analiz obeh obmejnih območij.

S projektom se želi dvigniti raven ozaveščenosti in motivacije lokalnega prebivalstva in podjetij na območju za učenje ter razviti koncept vseživljenjskega učenja, s ciljem dvigniti raven usposobljenosti lokalnega prebivalstva in zaposlenih in s tem tudi prispevati k zvišanju razvojnega potenciala tega območja, saj so kvalitetni človeški viri v sodobni družbi ključni za gospodarski kot tudi širši družbeni razvoj.

Na podlagi rezultatov analize se bo v naslednjih fazah projekta opredelilo skupno razvojno vizijo in strategijo na področju razvijanja človeških virov čezmejnega območja, ki bo omogočala usklajeno dolgoročno izvajanje posamičnih aktivnosti za doseganje zastavljenih strateških ciljev. Usmerjenost na ljudi, na razvijanje njihovih potencialov, sposobnosti, znanj in veščin, je ključna za nadaljnji razvoj območja, saj bodo lahko le oni glavni nosilci in izvajalci razvojnih aktivnosti v svojih lokalnih okoljih kot tudi na celotnem čezmejnem območju.

Strateška analiza človeških virov v okviru projekta »Razvoj za razvoj« obravnava analizo prebivalstva, analizo trga dela, analizo stanja in potreb z vidika razvoja podjetij, analizo stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja, analizo obstoječih programov izobraževanja in usposabljanja, analizo organizacijskih struktur na področju razvoja človeških virov ter predlog potrebnih ukrepov in programov usposabljanja za ciljne skupine malih in srednje velikih podjetij ter podeželskega prebivalstva.

Analiza je pokazala na številne skupne značilnosti čezmejnega območja, ki je bilo ves čas tesno povezano, čeprav seveda obstajajo tudi določene razlike, ki so posledica dejstva, da določeni razvojni procesi potekajo z različno dinamiko in intenziteto.

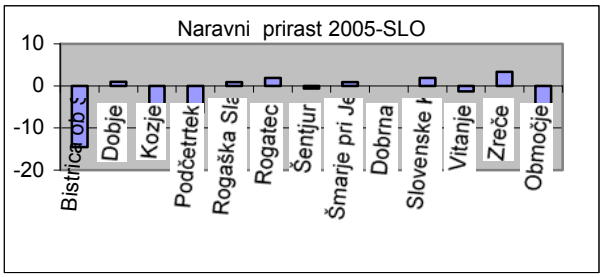
V nadaljevanju so predstavljeni kratki poudarki iz širše analize.

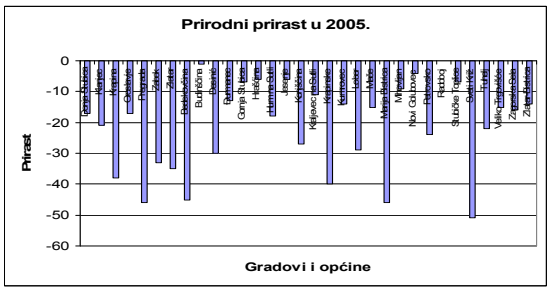
Analiza prebivalstva

Za utemeljeno oceno, kakšne so sposobnosti in možnosti ljudi, da izboljšajo gospodarski, družbeni in celotni razvoj obmejnega območja Republike Slovenije in Republike Hrvaške, je bilo nujno najprej pristopiti k analizi prebivalstva. Demografske značilnosti, kot so npr. staranje prebivalstva, izobrazba, selitveni tokovi, določajo, kakšna je vloga oziroma kakšna bi lahko bila vloga prebivalstva v razvoju območja ali regije, v krepitvi njegove konkurenčnosti in hitrejšem gospodarskem razvoju, v izkoriščanju razvojnih priložnosti in virov, v izboljšanju življenjskega standarda ter kvalitete življenja.

Prva pomembna značilnost, ki je prisotna na obeh straneh obmejnega območja že nekaj let, je negativen naravni prirast (večje število umrlih kot novorojenih prebivalcev). Ta nas opozarja, da se bo v tem desetletju na obravnavanem območju, število delovno

aktivnega prebivalstva zmanjšalo v odnosu na prejšnje obdobje zaradi manjšega priliva mladih oseb, saj se je število rojstev zmanjšalo.

Posledica negativnega naravnega prirasta je ne samo zmanjšanje števila aktivnega prebivalstva, temveč tudi zmanjšanje števila celotnega prebivalstva, kar predstavlja resno omejitev in slabost za razvoj območja. V Sloveniji je ta problem manjši, ker se zaradi priseljevanja prebivalcev celotno število prebivalcev še zmeraj rahlo povečuje. Na hrvaški strani pa je stanje slabše, ker je zmanjšanje števila prebivalcev le delno kompenzirano s priseljevanjem prebivalcev z drugih območij.

Tako je na slovenski strani na analiziranem območju v obdobju 2004-2006 opaziti trend rahlega naraščanja števila prebivalcev. Porast prebivalstva je posledica selitvenega prirasta in sicer prirasta s tujino, ker je naravni prirast negativen. Naravni prirast prebivalcev po občinah v obdobju 2004 -2005 je neenakomeren in večinoma negativen ali ima trend upadanja. V primerjavi z naravnim prirastom na ravni Slovenije pa se stanje na analiziranem območju poslabšuje in so opazna velika negativna odstopanja. Na hrvaški strani, na analiziranem območju Krapinsko Zagorske županije, pa je opaziti nenehno zmanjšanje števila prebivalcev, ki je posledica negativnega naravnega prirasta in nizkega selitvenega prirasta, ki ne more nadomestiti negativni naravni prirast.

Dolgoročno lahko pričakujemo pomanjkanje delovne sile na obeh analiziranih obmejnih območij. Takšen pojav ne bo samo posledica negativnega naravnega prirasta prebivalstva, temveč tudi že sedaj obstoječega pomanjkanja različnih profilov delavcev v nekaterih dejavnostih in rastočih potreb podjetij po določenih kadrih, ki jih na območju primanjkuje. Zato lahko pričakujemo, da se bodo ti profili nadomeščali s prilivi delovne sile iz drugih delov Republike Slovenije in Republike Hrvaške ter iz tujine.

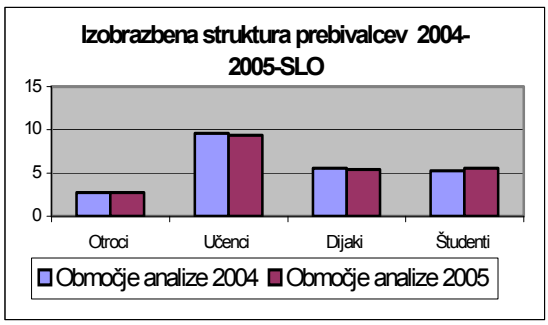
Pri oblikovanju programa razvoja človeških virov bo potrebno upoštevati zgoraj omenjene značilnosti lokalnega prebivalstva. Pomemben aspekt sodelovanja bo lahko predstavljala tudi migracijska politika, tako med državama kot tudi v odnosu do tretjih držav, ki bi na obeh območjih zagotovila delovno silo potrebno za razvoj čezmejnega območja ter omogočila priseljenemu prebivalstvu socialno integriranje v lokalne skupnosti.

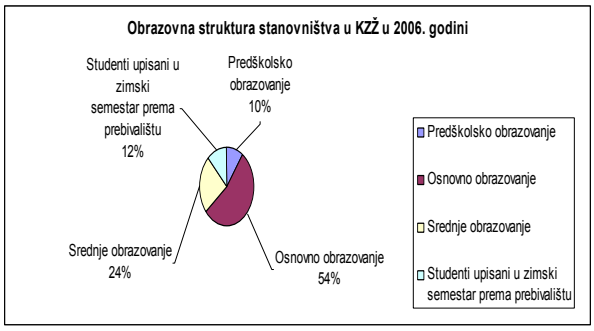
Druga pomembna skupna značilnost je staranje prebivalstva. Na slovenski strani se starostna struktura prebivalcev poslabšuje, delež mladih upada, povprečna starost prebivalstva se povečuje, kakor tudi indeks staranja prebivalstva, ki pa je še vedno ugoden v primerjavi s slovenskim povprečjem. V Krapinsko zagorski županiji je podobno stanje: opaziti je trend rahlega povečanja deleža starejših oseb, indeks staranja prebivalcev je primerljiv s tistim na slovenski strani in je v okvirih hrvaškega povprečja.

Povečanje kontingenta starejših prebivalcev ob hkratnem zmanjševanju števila delovno aktivnega prebivalstva lahko v prihodnje pripelje do težav na področju pokojninskega sistema. Zaradi tega se pojavljajo težnje po podaljševanju delovne dobe in večanju števila zaposlenih starejših oseb. Zato bo potrebno pri oblikovanju programa razvoja človeških virov upoštevati določene novosti v pokojninskih reformah na obeh straneh meje (inovativne oblike zaposlovanja upokojencev in druge ukrepe), ki bodo ustvarjali pogoje za uspešno soočanje s pričakovanimi problemi v prihodnjih letih. Obenem je nujno tudi razvijanje različnih vrst storitev za potrebe starejših, ki jih sedaj na območju še ni oz. so šele v zametkih, da se bodo lahko zadovoljevale potrebe starejših na območju, kar pa ponuja tudi priložnost za nova delovna mesta in obenem seveda zahteva ustrezno usposobljenost tistih, ki bi te storitve izvajali.

Tretja pomembna značilnost je izboljševanje izobrazbene strukture prebivalstva, ki kaže na pozitivne trende v izobraževanju prebivalstva (delež študentov in dijakov v srednjih šolah se povečuje). Izobrazbena raven prebivalcev na obeh straneh meje se dviguje, vendar predvsem na račun mlajše generacije. Povečuje se delež mladih, ki nadaljujejo svoje šolanje. Predvsem je občutno večanje deleža mladih, ki se vpisujejo na višje in visokošolski študij. Takšni trendi so pomembni z vidika krepitve razvojnega potenciala območja, saj so izobraženi in usposobljeni kadri nosilec razvoja vsakega območja. Vendar je pri tem nujno opozoriti na problem deficitarnih poklicev na vseh ravneh izobraževanja, ki bi jih območje potrebovalo, vendar se mladi zanje ne odločajo v zadostnem številu. Predvsem je tu pereč problem upada vpisa na nekatere poklicne in tehniške srednje šole, saj je pomanjkanje tovrstnega kadra že zelo pereč problem v nekaterih panogah (gostinstvo, turizem, gradbeništvo, kovinarstvo itd.)

Obenem je pereč tudi problem odliva mladih kadrov z območja (»beg možganov«), ki ga je treba v prihodnje zmanjšati, saj bo drugače ogrožen razvoj območja.

Četrta pomembna skupna značilnost je nizek življenjski standard prebivalstva na obeh straneh meje analiziranega območja. V obdobju 2004-2006 je bila na analiziranem območju na slovenski strani mesečna bruto plača nižja za skoraj 18 % od slovenskega povprečja. Na hrvaški strani je stanje prav tako slabo, saj je bila leta 2003 Krapinsko Zagorska županija po višini BDP šele na 18 mestu med 20 hrvaškimi županijami. Takšno stanje je v veliki meri posledica gospodarske strukture območja. V prihodnje je tudi skozi medsebojno sodelovanje na področju razvijanja človeških virov potrebno ustvarjati pogoje za razvoj kvalitetnejših delovnih mest, ki bodo omogočala boljši standard lokalnemu prebivalstvu.

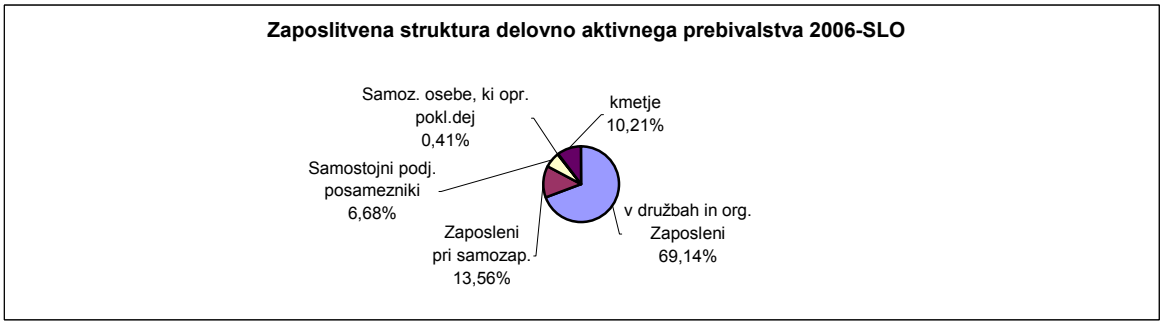
Analiza trga dela

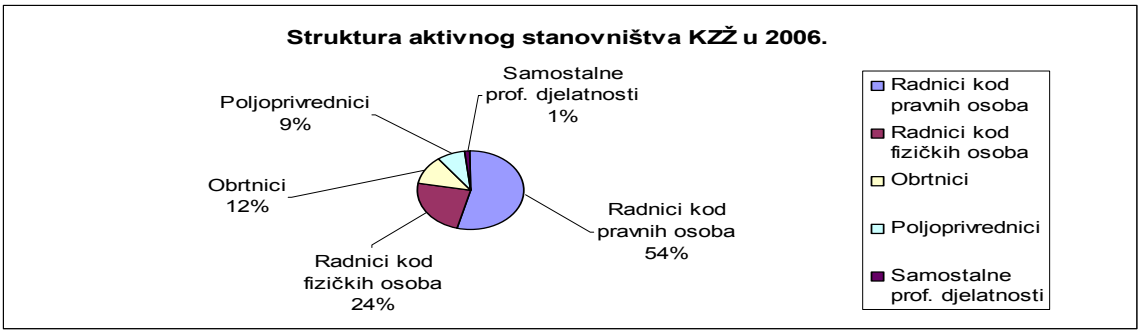
Optimalen razvoj vsakega območja je pogojen z razmerjem med zaposlenim in brezposelnim prebivalstvom tega območja. Analiza trga delovne sile je prav zaradi tega usmerjena na bistvene značilnosti zaposlenosti in brezposelnosti na čezmejnem območju. Na osnovi definiranja obstoječih problemov, vezanih na razmerja med zaposlenostjo in brezposelnostjo, se lahko določijo ukrepi za njihovo reševanje in s tem ustvarijo pogoji za uspešnejši razvoj območja.

Prva pomembna značilnost trga delovne sile je zaposlitveni potencial prebivalstva (15-64 let), ki je pomemben indikator prihodnjega razvoja delovne sile območja. Na analiziranem območju se zaposlitveni potencial na slovenski strani v zadnjih treh letih povečuje, na hrvaški strani pa oscilira brez pomembnejših povečanj.

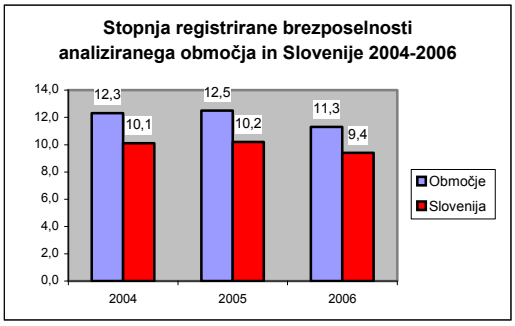
Druga pomembna značilnost je delovno aktivno prebivalstvo. Zaposlitvena struktura delovnega aktivnega prebivalstva zajema deleže zaposlenih v podjetjih in organizacijah, pri samozaposlenih osebah, delež samostojnih podjetnikov ter delež kmetov.

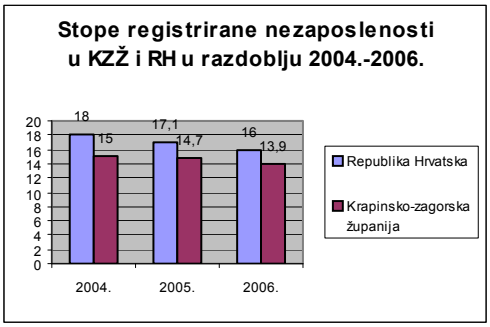
V strukturi delovno aktivnega prebivalstva na analiziranem območju na slovenski strani največji delež predstavljajo zaposlene osebe v podjetjih (69 %) in pri samozaposlenih osebah (14 %), kmetje pa predstavljajo večji delež (10 %) v strukturi kot samostojni podjetniki (7 %). V strukturi delovno aktivnega prebivalstva na hrvaški strani je ravno tako največji delež zaposlenih v podjetjih (54 %), ki pa je manjši od slovenskega deleža. Delež zaposlenih pri fizičnih osebah (24 %) pa je bistveno večji od slovenskega, enkrat večji je tudi delež obrtnikov (12 %).

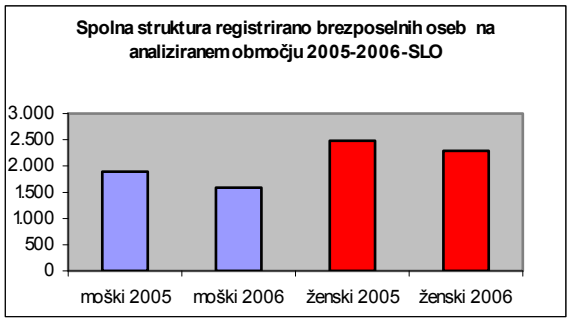

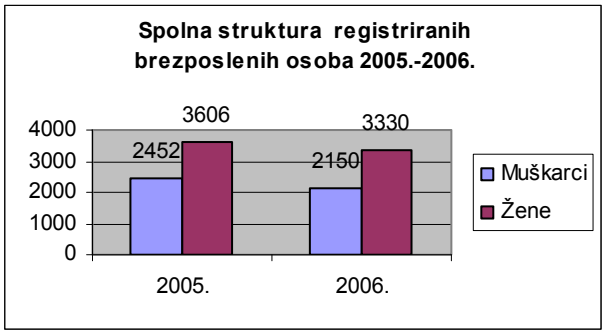
Tretja pomembna značilnost je zmanjšanje stopnje registrirane brezposelnosti na analiziranem območju. Na slovenski strani je kljub rahlem znižanju še vedno višja od slovenskega povprečja, na hrvaški strani pa je stopnja registrirane brezposelnosti nižja od hrvaškega povprečja, vendar je še zmeraj visoka, tudi višja od stopnje brezposelnosti na slovenski strani. To pomeni, da je velik delež prebivalstva brez zaposlitve, problem predstavlja tudi strukturna brezposelnost in s programi usposabljanja in prekvalifikacij je mogoče prispevati k zmanjševanju problema brezposelnosti. Potencial predstavlja tudi razvoj podjetništva in samozaposlovanja, za kar pa brezposelni ravno tako potrebujejo nova znanja in dodatna usposabljanja, da bodo kos podjetniškim izzivom.

Četrta pomembna značilnost je, da je v strukturi brezposelnih večji delež brezposelnih žensk kot brezposelnih moških.

Brezposelnost žensk je vezana na prestrukturiranje industrije in propad podjetij, ki so zaposlovala pretežno žensko delovno silo (tekstilna, obutvena industrija). Izguba teh delovnih mest ni bila nadomeščena z odpiranjem novih, ki bi bila primerna za tiste, ki so ostale brez dela. Obenem je slabo razvito tudi žensko podjetništvo, tako da ženske tudi ne izkoriščajo v enaki meri kot moški možnost samozaposlitve. Zato je tudi v prihodnje potrebno posebno pozornost namenjati večanju zaposljivosti žensk in njihovemu usposabljanju za podjetništvo.

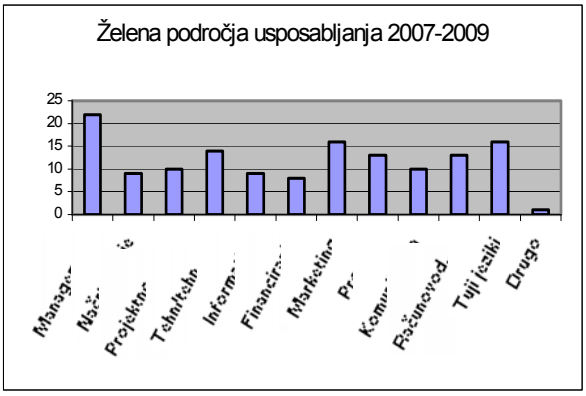
Peta pomembna značilnost je neugodna struktura brezposelnih, in sicer tako z vidika starostne in izobrazbene strukture kot tudi trajanja brezposelnosti. Tako v strukturi brezposelnih v letu 2006 največji delež predstavljajo dolgotrajno brezposelni (osebe, ki

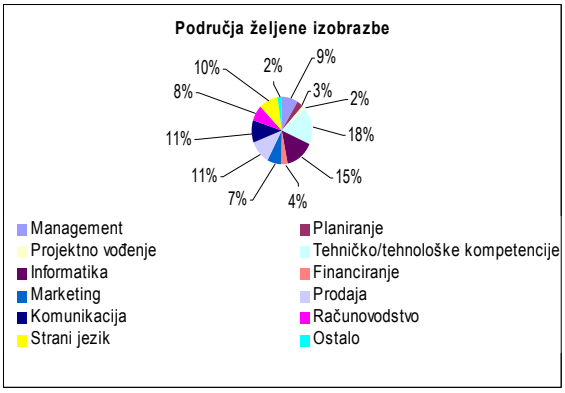
so eno leto in več prijavljene na Zavodu za zaposlovanje), z vidika izobrazbe pa je največji delež tistih, ki imajo samo osnovno šolo. Zaskrbljuje pa dejstvo, da se povečuje tudi delež brezposelnih z dokončano višjo oz. visokošolsko izobrazbo, kar kaže na dejstvo, da predstavlja tudi zaposlovanje izobraženih mladih kadrov določen problem, na katerega je treba biti pozoren.

Analiza stanja in potreb z vidika razvoja podjetij

Stanje na področju usposabljanja, izobraževanja in štipendiranja v gospodarstvu ter potrebe v podjetjih po usposabljanju, izobraževanju in štipendiranju tako z vidika delodajalca, kakor tudi zaposlenih v podjetjih so zelo pomembni za nadaljnji razvoj območja. Zato je bila v okviru analize izvedena anketa med podjetji na celotnem območju, s katero se je dobilo boljši vpogled v problematiko na tem področju.
Analiza je pokazala, da v izobrazbeni strukturi zaposlenih na čezmejnem območju prevladujejo zaposleni s poklicno in srednješolsko izobrazbo. Anketirana podjetja se do določene mere zavedajo pomena izobraževanja in usposabljanja, in vanj tudi vlagajo del svojih sredstev, vendar jim predstavljata strošek, ki je lahko hitro previsok glede na njihove finančne zmožnosti. Obseg financiranja stroškov izobraževanja zaposlenih za dosego višje ravni formalne izobrazbe je skromen, kot je skromen tudi obseg štipendiranja. Podjetja se bolj usmerjajo v različne oblike usposabljanja zaposlenih, in sicer krajših usposabljanj znotraj in zunaj podjetja. K manjšim vlaganjem v izobraževanje in usposabljanje prav gotovo prispeva tudi dejstvo, da v številnih podjetjih nimajo izdelane strategije razvoja zaposlenih in tudi v organizacijski strukturi to področje ni ustrezno zastopano.

Podjetja na čezmejnem območju si želijo usposabljanj na področju managementa, marketinga, prodaje, tujih jezikov, informatike, komuniciranja in tehnično-tehnoloških znanj, pa tudi na drugih področjih, ki so bolj vezana na specifične značilnosti in potrebe posameznega podjetja.

Glede na potrebe podjetij je potrebno oblikovati kvalitetne programe izobraževanj in usposabljanj, s katerimi bo mogoče zadostiti njihovim potrebam. Obenem je koristno krepiti ponudbo programov na območju, saj se povečuje možnost vključevanja zaposlenih v različne oblike usposabljanj v lokalnem okolju, ker so stroški in izguba časa manjši, obenem pa se s tem krepi tudi povezava med strokovnjaki in podjetji, kar omogoča tudi druge oblike sodelovanja, ki lahko prispevajo k boljšemu poslovanju podjetij.

Analiza stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja

Čeprav se zaradi vse težjega spopadanja z ekonomskimi, socialnimi in okoljskimi izzivi število zaposlenih na kmetijah in število kmetij na območju zmanjšujeta, kmetijstvo še naprej ostaja pomemben dejavnik razvoja območja. Razvoj podeželja, ki naj bi bil usmerjen v izboljšanje konkurenčnosti kmetijstva na osnovi večje skrbi za okolje ter izboljšanje kakovosti življenja podeželskega gospodarstva, posredno vpliva ne samo na razvoj celotnega gospodarstva tega območja, temveč tudi na raven kakovosti življenja vseh prebivalcev območja.

Za potrebe analize je bila med kmečkimi gospodarstvi izvedena anketa, ki je omogočila vpogled v razvojno stanje in ambicije kmetij in tudi v njihove potrebe po usposabljanju.
V analizi so se pokazale razlike v razvitosti kmetijstva na analiziranem območju. Na slovenski strani je že prisotna podjetniška naravnanost kmetij in so proizvajalci različnih vrst proizvodov, pridelovalci različnih vrst pridelkov in proizvajalci različnih vrst izdelkov domače obrti razpršeni na celotnem območju, na hrvaški strani pa je na analiziranem območju kmetijstvo pretežno na ravni samooskrbe družinskih gospodarstev.

Razlike so tudi v razvitosti ekološkega kmetovanja, ki je na slovenski strani že prisotno in se razvija, medtem ko je na hrvaški strani šele v povojih.

Razvoj turizma na kmetijah je prav tako razvojna priložnost, ki je na slovenski strani bolje izkoriščena kot na hrvaški, čeprav je na celotnem območju to še velika neizkoriščena tržna niša.

Kmetje so v odgovorih izražali potrebo po usposabljanju in tudi svetovanju, saj se vse bolj zavedajo, da ni razvoja kmetije brez novih znanj in da tudi z vidika priprave razvojnih projektov za črpanje evropskih sredstev potrebujejo pomoč in svetovanje, pa tudi nova znanja, da bodo lahko uspešni. Kmetje na slovenski strani so izrazili potrebe po usposabljanjih s področja trženja, računovodstva, urejanja okolice kmetij, računalništva, različnih nacionalnih poklicnih kvalifikacij, ekokmetovanja, turizma na kmetiji in drugih znanj vezanih na razvoj različnih dejavnosti na kmetijah, na hrvaški strani pa si želijo več svetovanja, usposabljanja s področja financiranja, trženja, izdelave poslovnih načrtov.

Rezultati analize kažejo na probleme, ki jih brez sistematičnega pristopa ne bo mogoče rešiti, pri tem pa se je treba opreti na tiste pozitivne nastavke, ki omogočajo ustrezen razvoj v prihodnje. Nujno bo sodelovanje različnih institucij in organizacij, ker bo le s skupnimi in usklajenimi napori mogoče doseči cilj, da postane območje uspešen primer razvite »učeče se družbe«.

7 SEZNAM TABEL

Tabela 1: Število prebivalcev med leti 2004 in 2006
Tabela 2: Naravni prirast po občinah na 100 prebivalcev 2004 in 2005
Tabela 3: Selitveni prirast po občinah na 1000 prebivalcev 2004 in 2005
Tabela 4: Prirast prebivalstva po občinah na 1000 prebivalcev 2004–2005
Tabela 5: Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju leta 2004
Tabela 6: Deleži starostnih skupin prebivalstva na analiziranem območju leta 2004
Tabela 7: Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju leta 2005
Tabela 8: Deleži starostnih skupin prebivalstva na analiziranem območju leta 2005
Tabela 9: Povprečna starost in indeks staranja med leti 2004–2006
Tabela 10: Izobrazbena struktura 2004–2005
Tabela 11: Izobrazbena struktura 2004–2005 v %
Tabela 12: Povprečne mesečne bruto plače 2004–2005
Tabela 13: Zaposlitveni potencial med leti 2004 in 2006
Tabela 14: Lestvica deležev zaposlitvenega potenciala med leti 2004 in 2006
Tabela 15: Aktivno prebivalstvo december 2004
Tabela 16: Aktivno prebivalstvo december 2005
Tabela 17: Aktivno prebivalstvo december 2006
Tabela 18: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2004
Tabela 19: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva na analiziranem območju leta 2004 v %
Tabela 20: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2005
Tabela 21: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva na analiziranem območju leta 2005 v %
Tabela 22: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2006
Tabela 23: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva na analiziranem območju 2006 v %
Tabela 24: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva na analiziranem območju leta 2004, 2005 in 2006 v %

Tabela 25: Število registriranih brezposelnih oseb 2004–2006
Tabela 26: Stopnja registrirane brezposelnosti 2004–2006
Tabela 27: Spolna struktura registriranih brezposelnih oseb 2005 in 2006
Tabela 28: Spolna struktura registriranih brezposelnih oseb 2005 in 2006 v %
Tabela 29: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb december 2005
Tabela 30: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb december 2005 v %
Tabela 31: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb december 2006
Tabela 32: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb december 2006 v %
Tabela 33: Gibanje starostne strukture registriranih brezposelnih oseb na analiziranem območju 2005-2006 v %
Tabela 34: Deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe 2005
Tabela 35: Deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe 2006
Tabela 36: Iskalci prve zaposlitve na obravnavanem področju 2005–2006
Tabela 37: Invalidne registrirane brezposelne osebe 2005–2006
Tabela 38: Dolgotrajno brezposelne osebe 2005–2006
Tabela 39: Deleži dolgotrajno brezposelnih oseb v strukturi brezposelnih 2005–2006
Tabela 40: Potrebe po delavcih in pripravnikih 2005–2006
Tabela 41: Število podjetij glede na dejavnost
Tabela 42: Število zaposlenih v anketiranih podjetjih 2004–2006

Tabela 43: Izobrazbena struktura zaposlenih v anketiranih podjetjih leta 2006
Tabela 44: Število zaposlenih vključenih v izobraževanje za pridobitev višje stopnje izobrazbe v obdobju 2004–2006 in št. zaposlenih, ki bodo predvidoma vključeni v obdobju 2007–2009
Tabela 45: Število udeležencev programov usposabljanja in finančna sredstva
Tabela 46: Področja usposabljanj zaposlenih v anketiranih podjetjih 2004–2006
Tabela 47: Število prejemnikov štipendij in področja štipendiranja zaposlenih 2004–2006
Tabela 48: Število potrebnih kadrov v obdobju 2007–2009
Tabela 49: Število pridelovalcev / anketirancev različnih pridelkov po občinah
Tabela 50: Število proizvajalcev različnih proizvodov
Tabela 51: Število proizvajalcev različnih proizvodov domače obrti
Tabela 52: Število anketirancev, ki predstavljajo turistični potencial
Tabela 53: Področja želenih novih znanj na kmetijah v nekaterih občinah
Tabela 54: Programi formalnega izobraževanja po občinah leta 2007
Tabela 55: Izvajalci formalnega izobraževanja po občinah in v Sloveniji 2006

8 SEZNAM GRAFIKONOV

Grafikon 1: Delež prebivalstva v Savinjski regiji
Grafikon 2: Velikost občin po številu prebivalcev
Grafikon 3: Število prebivalcev območja med letoma 2004 in 2005
Grafikon 4: Naravni prirast na 1000 prebivalcev 2004–2005
Grafikon 5: Selitveni prirast na 1000 prebivalcev 2004–2006
Grafikon 6: Selitveni prirast s tujino na 1000 prebivalcev 2004–2005
Grafikon 7: Selitveni prirast med občinami na 1000 prebivalcev 2004–2005
Grafikon 8: Prirast prebivalstva na 1000 prebivalcev 2004–2005
Grafikon 9: Naravni in selitveni prirast na 1000 prebivalcev leta 2004
Grafikon 10: Naravni in selitveni prirast na 1000 prebivalcev leta 2005
Grafikon 11: Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju 2004
Grafikon 12: Deleži prebivalstva po starostnih skupinah leta 2004
Grafikon 13: Starostna struktura prebivalstva na analiziranem območju 2005
Grafikon 14: Deleži prebivalstva po starostnih skupinah leta 2005
Grafikon 15: Starostna struktura prebivalstva obravnavanega območja 2004–2005
Grafikon 16: Indeks staranja 2004–2005
Grafikon 17: Primerjava indeksov staranja obravnavanega območja, Savinjske regije in Slovenije 2004–2006
Grafikon 18: Izobrazbena struktura obravnavanega območja in Slovenije v % za obdobje 2004–2005
Grafikon 19: Izobrazbena struktura prebivalcev območja analize za leti 2004 in 2005
Grafikon 20: Povprečne mesečne bruto plače 2004–2005
Grafikon 21: Povprečne mesečne bruto plače 2004
Grafikon 22: Povprečne mesečne bruto plače 2005
Grafikon 23: Gibanje zaposlitvenega potenciala med leti 2004–2006 v %
Grafikon 24: Delež zaposlitvenega potenciala v prebivalstvu leta 2004
Grafikon 25: Delež zaposlitvenega potenciala v prebivalstvu leta 2005
Grafikon 26: Delež zaposlitvenega potenciala v prebivalstvu leta 2006
Grafikon 27: Aktivno prebivalstvo 2004
Grafikon 28: Aktivno prebivalstvo leta 2005
Grafikon 29: Aktivno prebivalstvo leta 2006
Grafikon 30: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2004
Grafikon 31: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2005
Grafikon 32: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2006
Grafikon 33: Zaposlitvena struktura delovno aktivnega prebivalstva 2004–2006
Grafikon 34: Gibanje števila brezposelnih oseb na obravnavanem področju 2004–2006
Grafikon 35: Število registriranih brezposelnih oseb po občinah 2004–2006
Grafikon 36: Primerjava gibanja stopnje registrirane brezposelnosti analiziranega območja in Slovenije 2004–2006
Grafikon 37: Stopnja registrirane brezposelnosti 2004–2006
Grafikon 38: Gibanje spolne strukture registriranih brezposelnih oseb na obravnavanem področju 2005–2006
Grafikon 39: Spolna struktura registriranih brezposelnih oseb 2005 in 2006 v %
Grafikon 40: Gibanje spolne strukture registriranih brezposelnih oseb po

občinah 2005–2006
Grafikon 41: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb leta 2005 na obravnavanem področju analize
Grafikon 42: Starostna struktura registrirano brezposelnih oseb po občinah 2005
Grafikon 43: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb leta 2006 na obravnavanem področju
Grafikon 44: Starostna struktura registriranih brezposelnih oseb po občinah 2006
Grafikon 45: Gibanje starostne strukture registriranih brezposelnih oseb 2005–2006
Grafikon 46: Povprečni deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe leta 2005
Grafikon 47: Deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe po občinah 2005
Grafikon 48: Povprečni deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe 2006
Grafikon 49: Deleži registriranih brezposelnih oseb po stopnji izobrazbe po občinah leta 2006
Grafikon 50: Gibanje izobrazbene strukture obravnavanega območja analize 2005–2006
Grafikon 51: Število iskalcev prve zaposlitve po občinah 2005–2006
Grafikon 52: Gibanje deležev iskalcev prve zaposlitve na analiziranem območju 2005–2006
Grafikon 53: Gibanje števila brezposelnih invalidov 2005–2006
Grafikon 54: Dolgotrajno brezposelne osebe 2005–2006 po občinah
Grafikon 55: Deleži dolgotrajno brezposelnih oseb 2005 in 2006 po občinah
Grafikon 56: Potrebe po delavcih in pripravnikih 2005–2006
Grafikon 57: Število podjetij po dejavnosti
Grafikon 58: Gibanje zaposlenosti v anketiranih podjetjih 2004–2006
Grafikon 59: Gibanje zaposlenosti v anketiranih podjetjih po spolu 2004–2006
Grafikon 60: Starostna struktura zaposlenih v anketiranih podjetjih leta 2006
Grafikon 61: Izobrazbena struktura zaposlenih v anketiranih podjetjih leta 2006
Grafikon 62: Število zaposlenih, ki so vključeni v programe izobraževanja 2004–2006
Grafikon 63: Število zaposlenih, ki bodo vključeni v načrtovane programe izobraževanja 2007–2009
Grafikon 64: Gibanje števila udeležencev različnih oblik usposabljanja v anketiranih podjetjih
Grafikon 65: Gibanje števila udeležencev različnih oblik usposabljanja 2004–2006
Grafikon 66: Vložena finančna sredstva v različne oblike usposabljanja 2004–2006
Grafikon 67: Načrtovana finančna sredstva v različne oblike usposabljanja 2007–2009
Grafikon 68: Načrtovano število udeležencev različnih oblik usposabljanja 2007–2009
Grafikon 69: Področja usposabljanj zaposlenih 2004–2006
Grafikon 70: Želena področja usposabljanj zaposlenih za obdobje 2007–2009
Grafikon 71: Gibanje števila prejemnikov štipendij v anketiranih podjetjih 2004–2006
Grafikon 72: Gibanje števila prejemnikov štipendij v anketiranih podjetjih po

področjih štipendiranja 2004–2006
Grafikon 73: Področja, na katerih primanjkuje ustreznih znanj v podjetjih
Grafikon 74: Število potrebnih kadrov v obdobju 2007–2009

Grafikon 75: Število pridelovalcev/anketirancev različnih pridelkov po občinah
Grafikon 76: Število potencialnih pridelovalcev/anketirancev različnih pridelkov po občinah
Grafikon 77: Proizvajalci različnih proizvodov po občinah
Grafikon 78: Potencialni proizvajalci različnih proizvodov po občinah
Grafikon 79: Število proizvajalcev različnih izdelkov domače obrti
Grafikon 80: Število potencialnih proizvajalcev izdelkov domače obrti
Grafikon 81: Pregled turističnega potenciala na obravnavanem območju
Grafikon 82: Področja želenih novih znanj na kmetijah v nekaterih občinah

9 PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik za delodajalce / MSP
Priloga 2: Podrobnejša analiza stanja in potreb z vidika podjetniške prenove podeželja
Priloga 3: Predlog aktivnosti v okviru projekta vezanih na DS 4 - DS 7

10 VIRI IN LITERATURA

1. Banka statističnih podatkov.
2. Interni podatki ZRSZ OS Celje.
3. Interni podatki RA Kozjansko – izpolnjeni vprašalniki podjetij.
4. Interni podatki RA Kozjansko – zbrani podatki za podeželje.
5. Letno poročilo ZRSZ OS Celje 2004.
6. Letno poročilo ZRSZ OS Celje 2005.
7. Mesečne informacije ZRSZ OS Celje za mesec december 2006.
8. Povezovanje proizvajalcev in razvoj trženja, junij 2006, RA Kozjansko.
9. Statistične informacije št. 363/2004.
10. Statistične informacije št. 13/2006.
11. Statistične informacije št. 202/2006.
12. Statistične informacije št. 23/2006.
13. Statistične informacije št. 188/2006.
14. Statistični letopis 2005.
15. Statistični letopis 2006.
16. SURS – Statistični dnevi 2006.
17. UMAR Jesensko poročilo 2005.
18. UMAR Jesensko poročilo 2006.
19. http://www.asc.si/anak/Programi.asp.
20. http://www.stat.si/letopis/2006/31_06/31-06-06htm?jezik=si.
21. http://www.asc.si/anak/Izvajalci.asp-12.06.2007.
22. http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2004/tabela1204.htm.
23. http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2005/tabela1205.htm.
24. http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2006/tabela1206.htm.
25. http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2005/1205.htm.
26. http://www.ess.gov.si/slo/Dejavnost/StatisticniPodatki/2006/1206.htm.